

Gorenjski Glas

TOREK, 20. SEPTEMBRA 2011

Leto LXIV, št. 75, cena 1,50 EUR, 13 HRK

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Odprli nov nogometni center

Občina Cerklje je za športni park Velesovo namenila 1,4 milijona evrov.

SIMON ŠUBIC

Velesovo - V soboto so v Velesovem namenu slovesno predali nogometni center. Kot je ob tej priložnosti povedal župan **Franc Čebulj**, je Občina Cerklje v zadnjem desetletju v športni park Velesovo vložila 1,4 milijona evrov, v kar je všteto tudi odkup 4,7 hektarja velikega zemljišča. Poleg glavnega nogometnega igrišča so v zadnjih dveh letih zgradili tudi večnamenski objekt. V novem nogometnem centru so poleg garderob tudi sejna soba, soba za sodnike, soba za prvo pomoč, masažo, fitness in go-

stinski lokal. Ob nogometnem centru je zrastle tudi veliko asfaltirano parkirišče, uredili so košarkarsko igrišče, letos pa so ob centralnem igrišču zgradili še novo tribuno. "Investicija še ni povsem končana, saj bomo postavili še reflektorje in otroška igrala, v prihodnosti pa želimo v sodelovanju z Nogometno zvezo Slovenije urediti tudi nogometno igrišče z umetno travo," je napovedal cerkljanski župan.

Predsednica Nogometnega kluba Velesovo **Silva Dolinar** je povedala, da so nove prostore nujno potrebovali, če so hoteli obdržati štiri žen-

ske ekipe, ki tekmujejo v slovenski ligi, selekcija mladink U-17 pa je celo državni prvak. "Doslej nam je šla nogometna zveza kar na roko in nam je kljub neprimernim razmeram začasno podaljševala licenco. Zgraditev novega centra je tako ohranila ženski nogomet na Velesovem. Enako pomembno pa je, da imamo sedaj odlične razmere za delo z najmlajšimi, ki že sedaj dobro poteka v sodelovanju z Osnovno šolo Davorina Jenka v Cerkljah v sklopu njenih športno-interesnih dejavnosti, dobro pa sodelujemo tudi z vrtci," je razložila Dolinarjeva.

Nogometni center Velesovo so zgradili v zadnjih dveh letih. / Foto: Matic Zorman

Za prvenstvo 610 tisoč evrov

Potem ko je bila Občina Jesenice izbrana za eno od gostiteljic Evropskega prvenstva v košarki 2013, bo morala plačati 610 tisoč evrov za kotizacijo in sofinanciranje izvedbe.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Jeseniški župan **Tomaž Tom Mencinger** je na naslednjo sejo občinskega sveta - ta bo 29. septembra - uvrstil tudi Odlok o sofinanciranju Evropskega prvenstva v košarki 2013. Občina Jesenice je bila namreč izbrana za eno od gostiteljic prvega dela prvenstva, ki bo potekalo v dvorani Podmežakla septembra 2013. Za to, da bo lahko gostila šest reprezentanc, ki bodo v šestih dneh skupaj odigrale petnajst tekem, pa bo morala sofinancirati izvedbo prvenstva in organizatorju, to je Košarkarski zvezi Slovenije, plačati najprej šestdeset tisoč ev-

Predtekmovanja evropskega prvenstva v košarki leta 2013 bodo potekala v jeseniški dvorani Podmežakla, ki jo bodo preuredili za potrebe košarke. / Foto: Tina Dokl

rov kotizacije in nato še 550 tisoč evrov za sofinanciranje izvedbe prvenstva. Skupaj torej 610 tisoč evrov, ki naj bi jih plačali po obrokih, iz občinskih proračunov za leta 2012, 2013 in 2014. O tem bodo odločali občinski svetniki na seji občinskega sveta konec meseca, in to po hitrem postopku. Že na eni od prejšnjih sej pa so se na temo pojavila nekatera vprašanja, občinski svetnik stranke Narcisa - Stranka rdečega prahu **Boštjan Smukavec** je denimo župana vprašal, ali so pripravili finančni načrt, koliko bodo znašali stroški in koliko bodo s prvenstvom sploh zaslužili.

▶ 2. stran

V nesreči na avtocesti umrli Italijanki

V hudi prometni nesreči na avtocesti v bližini Dragomlja sta v nedeljo umrli dve osebi, v Špitaliču (občina Kamnik) pa se je v petek smrtno ponesrečil 35-letni Celjan.

Prometno nesrečo na avtocestnem odseku Domžale-Šentjacob, ki je terjala življenji dveh Italijank, je zaradi neprilagojene hitrosti povzročil 36-letni voznik iz Domžal.

AKTUALNO

Pri bioplinarni znova gradijo

Ogorčeni okoliški prebivalci Bioplinarne Organica Petač v Zgornjih Pirničah predvidevajo, da gre za gradnjo hleva. Skupaj z organizacijo Alpe Adria Green so podali prijavo inšpekcijskim službam.

3

KMETIJSTVO

Je avstrijski gams vreden več kot slovenski?

V enem od avstrijskih katalogov (Mistral), ki ponujajo lovska potovanja po vsem svetu, lahko preberemo, da mora lovski gost v Avstriji za uplenjenega gamsa s sto točkami odšteti 3.865 evrov, v Sloveniji pa le 2.020 evrov.

8

ZDRAVJE & LEPOTA

Še vedno (pre)dolge vrste se krajšajo

Pred letom dni je začel veljati pravilnik o najdaljših dopustnih čakalnih dobah, minister za zdravje Dorijan Marušič pa je po letu dni z doseženimi rezultati zadovoljen.

13

ZADNJA

Ko župan v sod zabije pipo

Ker vsi nimajo ne časa ne denarja, da bi obiskali Oktoberfest v Münchnu, so se Pr'Sedmic v Gorenji vasi že pred leti odločili, da pripravijo sicer skromnejšo različico piveškega festivala, ki so jo poimenovali Oktoberfejt.

32

VREME

Danes bo delno jasno. Jutri in v četrtek bo povečini sončno, zjutraj in del dopoldneva bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost.

☀️ 10/23°C

jutri: večinoma sončno

Pri bioplinarni znova gradijo

Ogorčeni okoliški prebivalci Bioplinarne Organica Petač v Zg. Pirničah predvidevajo, da gre za gradnjo hleva. Skupaj z organizacijo Alpe Adria Green so podali prijavo inšpekcijskim službam.

MAJA BERTONCELJ

Zg. Pirniče - O bioplinarni Organica Petač v Zg. Pirničah je bilo že veliko napisane, problematika pa še zdaleč nima epiloga. Gradbena inšpektorica je že v začetku leta izdala odločbo, da mora investitor v roku osmih mesecev odstraniti, kot je ugotovila, nelegalno gradnjo, in vzpostaviti zemljišče v prejšnje stanje. Investitor, gre za podjetje Bioštrom, katerega lastnik je Miha Petač, se je na odločbo pritožil, pri bioplinarni pa znova gradi.

Krajani predvidevajo, da gre za gradnjo načrtovanega hleva. Gradbeno dovoljenje iz leta 2007 je bilo namreč pridobljeno za selitev kmeti-

je, za gradnjo stanovanjske hiše, hleva, naprave za bioplin in pripadajočih naprav. Miha Petač je že spomladi dejal, da je do sprememb pri bioplinarni prišlo zaradi tehnološkega razvoja v zadnjih letih in da je bila bioplinarna zato posodobljena, nikakor pa povečana. Gradbena inšpektorica je ugotovila drugače, s trditvami investitorja pa se ne strinjajo niti okoliški prebivalci. Slednji pravijo, da ne dobijo nobenih informacij niti pojasnil o sedanjih gradnji. Miha Petača smo poklicali tudi mi, a nam odgovora ni posredoval. Je pa njegov pravni zastopnik, odvetnik Franci Matoz, za enega izmed medijev pojasnil, da gradnja poteka po

črki zakona. Krajani so skupaj z organizacijo Alpe Adria Green že podali prijavo na inšpekcijske službe. Zaradi preteklih izkušenj in ugotovitev se namreč bojijo, da gradnja ni v skladu z gradbenim dovoljenjem.

"Kot najbližji sosed ugotavljam, da kljub očitnim nepravilnostim pri gradnji državni organi ne ukrepajo. Prijava je bila podana na gradbeni inšpektorat, z njihovimi aktivnostmi pa nisimo seznanjeni. Ker se izteka rok za rušenje, ki ga je določila gradbena inšpekcija, in ker investitor kljub vsemu gradi, se bojim, da bo prevladal interes kapitala nad pravnimi regulativami," je ogorčen **Franci Lavrinc**.

Na stran krajanov se je postavila tudi organizacija Alpe Adria Green. Predsednik **Vojko Bernard** pojasnjuje: "Bioplinarna je grajena zunaj norm. Gradbeno dovoljenje je investitor pridobil za nekaj drugega, kot je tam zgradil. Obrnili smo se na pristojne službe, vendar do danes konkretnih odgovorov nismo dobili. Objekt bi moral porušiti, je pa začel znova graditi." Kot je dejal, bodo še naprej zahtevali rušenje bioplinarne: "Ne sodi v vas. Kot slišimo, investitor zatrjuje, da gradijo po zakonodaji, mi se s tem ne strinjamo. Čakamo odgovor glavne inšpektorice za okolje in prostor in ministra za okolje in prostor."

Investitor pri bioplinarni v Zg. Pirničah znova gradi, krajani so skupaj z organizacijo Alpe Adria Green podali prijavo na inšpekcijske službe, na odgovor pa še čakajo.

Denar uhaja po dolini

Veliko polemike je na občinskem svetu v Železnikih sprožila obravnava odloka o ustanovitvi občinskega časopisa.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Železniki - Sedanja Ratitovška obzorja izhajajo trikrat letno, kar se programski skupini, ki predlaga nadgraditev lokalnega časopisa, zdi premalo. Kot je dejal **Peter Mesec** iz svetniške skupine stranke Premik, želijo boljši in pogostejši časopis ter bolj sveže informacije, njegovo izdajanje pa cenejše, kot je sedaj vse obveščanje v občini Železniki. Sedanji stroški objav v različnih medijih so veliki, denar uhaja po dolini, z boljšim in pogostejšim izhajanjem Ratitovških obzorij pa bi to ostalo v Železnikih. Predlog odloka je za razpravo pripravil odbor za družbene dejavnosti. Ker je bilo ne-

kaj nejasnosti, katero od dveh besedil, ki so ju dobili svetniki, je pravo, je **Janez Ferlan** (SLS) predlagal, naj se vrne odboru, češ da zaradi nejasnosti ni mogoče glasovati. Predsednik odbora **Leopold Nastran** (SD) je večkrat pojasnil, kako je prišlo do kratkega stika, vračanje odloka odboru pa ocenil kot nepotrebno zavlačevanje. Tudi **Alojz Demšar** (SDS) je menil, da gre predlog kljub temu lahko v prvo obravnavo, **Andreja Čufar** (SLS) pa je dejala, da si želi sodobnejši časopis in da je tudi sama prispevala več pripomb, vendar žal na verzijo, ki sploh ni veljavna. Več vsebinskih pripomb je nanizal župan **Mihael Prevc**, ki predlaga, naj

med občani naredijo anketo o lokalnem časopisu, od predlagateljev pa pričakuje, da bodo predstavili tudi finančno konstrukcijo morebitnega novega glasila. Navsezadnje so svetniki z devetimi glasovi podprli predlog odloka in avtorjem naložili, naj do druge obravnave proučijo dane pripombe.

Tudi sicer so s področja družbenih dejavnosti sprejeli več odločitev. Podprli so predlog odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Gorenjske, ob čemer so izvedeli, da lekarna v Železnikih posluje z izgubo. Bi jo kazalo združiti s katero drugo, je zanimalo Petra Mesca, Alojz Demšar pa je menil, da bi zasebna lekarna zagotovo poslovala z

dobičkom. Lekarno želimo obdržati za vsako ceno, je dejal župan Prevc. Da je z njo toliko stroškov, pa pripisuje temu, da je bila po poplavih popolnoma obnovljena. Svetniki so vztrajali, da občina od Gorenjskih lekarn zahteva izdelavo ocene tržne vrednosti lekarn Železniki in celotnega javnega zavoda po posameznih enotah. Po skrajšanem postopku so sprejeli še odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o razglasitvi starega jedra Železnikov za urbanistični in kulturni spomenik (nanj je namreč vezan sprejem državnega lokacijskega načrta, spremembe pa so zaradi umestitve in ukrepov poplavne varnosti) in odlok o razglasitvi enote Studeno - kozolca toplarja za kulturni spomenik lokalnega pomena. Sprejeli pa so tudi novo ekonomsko ceno programov v Antonovem vrtcu. Cena za starše ostaja enaka, razliko do ekonomske pa pokrje občina.

ŽELEZNIKI

Urejajo trg pri plavžu

Dela pri urejanju trga pri plavžu v Železnikih, ki so se začela pred poletjem, gredo h koncu. Gradbeniki delajo tudi ob nedeljah. Trg so tlakovali, naredili nov cestni priključek na regionalno cesto, novo ulično opremo in komunalno infrastrukturo z vodovodom in meteorno kanalizacijo. Za ureditev trga je občina dobila tudi evropska sredstva. Za prihodnje leto v Železnikih načrtujejo obnovo še enega trga, tistega pri cerkvi sv. Antona. **D. Ž.**

Foto: Gorazd Kavčič

ŠKOFJA LOKA

Dnevi turizma in kulturne dediščine

V četrtek, 22. septembra, se začnejo Dnevi turizma na Loškem. Predstavili bodo vodnik Slikar Jernej iz Loke in njegova dela na Loškem, v Škofji Loki bo s turistično in kulinarčno ponudbo nastopilo pobrateno mesto Tabor s Češke, v mestu bodo glasbeniki, bogato bo založena rokodelska in živilska tržnica, pod strokovnim vodenjem bodo lahko obiskovalci šli po poti treh gradov. Dnevi turizma, deseti po vrsti, se bodo nadaljevali do 1. oktobra, med zanimivimi dogodki pa velja naštetih predstavitev turističnih društev škojloškega območja in predstavitev zgodovinskega mesta Ptuj. V Gorenji vasi, Poljanah in Žireh bodo pohodniki odšli po sledih Rupnikove linije. V Škofji Loki bodo tudi kulinarčna delavnica z Andrejem Goljatom, Mala Groharjeva slikarska kolonija, odprtje razstave Združenja umetnikov Škofje Loke, zadnji dan pa predstavitev del slikarjev in rokodelcev, rokodelske in slikarske delavnice za otroke, druženje s slikarjem Mirom Kačarjem in slavnostno odprtje Centra domače in umetnostne obrti. Hkrati z dnevi turizma bodo potekali tudi Dnevi evropske kulturne dediščine s predstavitev knjige domačina dr. Franceta Štuklja Po poti kulturne dediščine Škofje Loke in tremi zanimivimi predavanji, povezanimi z letošnjo petstoto obletnico velikega potresa na Slovenskem. **D. Ž.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Ana Hartman, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Matjaž Gregorič, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBlikovna ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2011: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

HRASTJE PRI KRANJU

Obnovili Šimnovčevo kapelo

V nedeljo je župnik Urban Kokalj blagoslovil prenovljeno kapelico Marije Brezmadežne v Hrastju pri Kranju. Leta 1930 se je Šimnovčev oče zaobljubil, da za ozdravitev težke bolezni Mariji v čast postavi kapelico; kip Marije so pripeljali iz Italije. Družina Mrak že desetletja skrbi, da je kapelica vedno urejena, vendar pa jo je načel zob časa in kapelico je bilo treba obnoviti. Kip Marije je restavriral Minca Marolt. Nedeljsko slovesnost, ki so se je udeležili številni sorodniki in prijatelji, je družina Matjaža Mraka posvetila v zahvalo staršema Mariji in Antonu ter bratu Toniju. Lična kapelica stoji sredi vasi in naj k temu dodamo, da je Jana Mrak lani prejela tudi priznanje Turističnega društva Kranj za najlepše urejen vrt v Kranju. **S. K.**

Od leve: zlatomašnik Vinko Prestor, Jana Tišler, Jana Mrak, Urban Kokalj, Florjan Tišler, Matjaž Mrak, Jožica Sodnik in Minca Marolt

JESENICE

Eriki Kocjan priznanje za najsrčnejšo babico

Za najsrčnejšo babico v Sloveniji so v letošnji akciji revije Zdravje razglasili **Eriko Kocjan** iz Splošne bolnišnice Jesenice. Po mnenju bralcev, ki so glasovali zanjo, Erika Kocjan izstopa tako po strokovnosti in predanosti. Delo babice že vse od začetka, to je kar 29 let, opravlja v jeseniški bolnišnici, doslej je na svet pomagala že več kot dva tisoč otrokom. Naziv najsrčnejša babica jo je presenetil. "To je lepo priznanje za moj trud z bodočimi mamicami," je povedala. **U. P.**

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09) in Statuta Občine Preddvor (Uradno glasilo Občine Preddvor št. 8/09 in 1/11) župan Občine Preddvor objavlja naslednje

JAVNO NAZNANILO

O JAVNI RAZGRNITVI IN JAVNI OBRAVNAVI DOPOLNJENEGA OSNUTKA OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA (OPN) IN OKOLJSKEGA POROČILA (OP) ZA CELOVITO PRESOJO VPLIVOV NA OKOLJE (CPVO) ZA OPN OBČINE PREDDVOR

I.

Javno se razgrne dopoljen osnutek Občinskega prostorskega načrta (OPN), ki ga je izdelalo podjetje RRD, Regijska razvojna družba, d. o. o., Domžale, Ljubljanska cesta 76, p. 1230 Domžale, ter Okoljsko poročilo, ki ga je izdelalo podjetje MARBO, d. o. o., Bled, Alpska cesta 43, p. 4248 Lesce.

II.

Javna razgrnitev bo trajala od 28. septembra 2011 do 28. oktobra 2011.

III.

Gradivo bo javno razgrnjeno v sejni sobi Občine Preddvor, Dvorski trg 10, p. 4205 Preddvor (ogled je možen v času uradnih ur občinske uprave) ter na spletni strani <http://www.preddvor.si/>.

IV.

V času javne razgrnitve bo občinska uprava organizirala javno obravnavo v torek, 18. oktobra 2011, ob 18. uri v prostorih Doma krajanov Preddvor, Dvorski trg 18, 4205 Preddvor.

V.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na dopoljen osnutek. Pripombe in predloge se lahko poda pisno na mestu javne razgrnitve ali na naslov Občine Preddvor, Dvorski trg 10, p. 4205 Preddvor, z oznako "Javna razgrnitev OPN in OP - pripombe in predlogi". Rok za podajo pripomb in predlogov k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

VI.

To javno naznanilo se objavi na spletni strani Občine Preddvor, v časopisu Gorenjski glas in na oglasni deski Občine Preddvor.

Številka: 3505-0001/07
Datum: 16. septembra 2011

Župan
Miran Zadnikar

Majerji, živina in "basenga"

Pretekli konec tedna je bil v Bohinju že 55. tradicionalni Kravji bal, na katerem so prvič podelili zvonce trem najlepšim cikam.

KATJA ŠTRUC

Ukanc - Letos organizatorji Kravjega bala kljub slabi vremenski napovedi drugače kot lani prireditve niso odpovedali, kar se je izkazalo za dobro odločitev, ki je razveselila številne obiskovalce; po oceni organizatorja jih je prišlo samo v nedeljo preko štiri tisoč. Prireditve se je začela v petek s Planšarskim dnevom, kjer so si obiskovalci ogledali Bohinjsko sirarno in prikaz obrti Srenjskih predic. V soboto je potekal rekreativni kolesarski maraton v Bohinju s krajšo progo, dolgo trideset in daljšo šestdeset kilometrov.

Tradicionalni Kravji bal s planšarji in majerji, ki so z višje ležečih planin prignali okrašene trope živine in na ramenih prinesli "basengo" (vse, kar potrebujejo za izdelavo sira in za življenje na planini), pa je z zabavnim spremljevalnim programom potekal v nedeljo na prireditvenem prostoru v Ukancu. "Danes smo prišli s planine Blato naravnost v Ukanc. Na Kravji bal prihajam že petindvajset let, pred tem pa je prihajal oče. S seboj sem na ogled prinesel staro opremo, ki je pripadala še mojemu pradedu. Na planini preživimo tri mesece v letu," je povedal majer **Jože Cerkovnik** iz Ukanca.

Po predstavitvi planšarjev in majerjev so si obiskovalci

Glavne "zvezde" Kravjega bala so vedno krave, še zlasti bohinjske cike.

Zvonce za najlepše cike so prejele cika iz **Fatovega tropa s planine Dedno polje in Ovčarija, cika iz tropa s planine Zajamniki in cika iz tropa s planine Velo polje.**

ogledali nastope folklornih skupin, godbenikov, citrarjev, ljudskih pevcev, orgličarjev... Za zabavo je skrbel ansambel Gregorji, za popestritev skupina Disco kreiners, za humor pa Kondi Pižorn. Udeleženci so lahko okušali tudi raznoliko tradicionalno hrano, kot so žganci, bohinjski sir, bohinjska postrv, kranjska klobasa ... "Letos smo popestrili turistično ponudbo in se z gostinci dogo-

Majerji in planšarji so prignali živino in prinesli "basengo".

vorili, da so si razdelili vrste hrane, da ni bilo podvajanja in da smo tako dobili večjo raznolikost. Prav tako smo se dogovorili, da na Kravjem

balu ne bo čevapčičev, saj etnografsko ne sodijo sem," je povedal glavni organizator prireditve **Jure Sodja** iz Turističnega društva Bohinju.

Živeti z gorami

Marko Mugerli iz Gornjesavskega muzeja Jesenice je naredil film o danes 98-letni Eriki Heim, eni prvih slovenskih smučark in alpinistk.

URŠA PETERNEL

Jesenice - "V življenju je treba trdo delati. Biti dobre volje. Pa veliko po hribih hoditi ..." Tako se glasi življenjski recept danes 98-letne **Erike Heim**, Jeseničanke, ki je bila že pred drugo svetovno vojno ena prvih slovenskih smučark in alpinistk. Bila je ena najbolj dejavnih članic tedanjega Turistovskega kluba Skala, katerega člani - ena redkih žensk med njimi je bila prav Heimova - so poleti hodili v hribe, pozimi pa smučat na Rožco, kjer je klub imel kočjo. Tako je Heimova preplezala vse slovenske dvatisočake, plezala je z legendarnim **Jožem Čopom**, pozimi se je udeleževala znamenitih Triglavskih smu-

kov, leta 1939 pa je tudi zmagala na prvem državnem prvenstvu v alpski kombinaciji za ženske. Nad danes 98-letno gospo, njeno življenjsko energijo in bogato športno preteklostjo se je navdušil sodelavec Gornjesavskega muzeja **Marko Mugerli** in letos poleti jo je večkrat obiskal na njenem domu na Jesenicah, kjer še vedno živi sama. Še vedno čila gospa mu je v številnih pogovorih razkrila koščke spominov na preteklost, na otroštvo, ki ga je preživela v Škednju pri Trstu, na vrnitev na Jesenice leta 1920, na družino v klubu Skala, na medvojni čas, ko se je šolala za zobozdravnico na Dunaju, posebej živi pa so spomini na marec 1945, ko so bile

Erika Heim in Marko Mugerli v četrtek zvečer v Kosovi graščini na Jesenicah

Jesenice tarča bombardiran in se je porušil tudi hotel Triglav, kjer si je Heimova urejala zobozdravniško ordinacijo in se je med napadom komaj rešila na varno ... Marko Mugerli je njene spomine posnel tudi na kamero in nastal je šestnajstminutni film z naslovom Živeti z go-

rami, ki ga je prvič prikazal v četrtek zvečer v Kosovi graščini v sklopu večera Muzejskega društva Jesenice. Kot je dejal, sta ga energija in volja do življenja Erike Heim tako navdušili, da si je zaželel, da bi to začutili tudi drugi, kar mu je s filmom tudi odlično uspelo.

Po korakih do urejenega kraja

Del Stražišča ima novo kanalizacijo in vodovod, hkrati pa so obnovili tudi Hafnerjevo in Križnarjevo pot.

VILMA STANOVNIK

Stražišče - Veliko domačinov pa tudi obiskovalcev se je minuli četrtek popoldne zbralo na križišču Hafnerjeve in Križnarjeve poti v Stražišču, kjer so s plesom in pesmijo uradno odprli pomembno pridobitev. Od avgusta leta 2009, ko se je pričela gradnja, so namreč zgradili nov fekalni in padavinski kanal ter obnovili vodovod na Hafnarjevi in Križnarjevi poti, cesta na tem območju pa je bila tudi obnovljena in posodobljena s sistemom odvodnjavanja. Gradnjo prve faze je po pogodbi zgradil in financiral Gradbinec GIP Kranj, za gradnjo druge faze pa je nekaj več kot 335 tisoč evrov plačala kranjska občina iz proračuna, nekaj več kot 222 tisoč evrov pa je dodala država.

"Lahko rečem, da je gradnja kanalizacijskega omrežja na tem področju Stražišča za nas zelo pomemben dosežek, saj je bilo doslej precej težav z zalednimi vodami, poplavam, vse je naprej teklo po kanalu. Sedaj imamo ločeno meteorno in

Župan Mohor Bogataj in predsednik Krajevne skupnosti Stražišče Jure Kristan sta ob pomoči in aplavzu domačinov iz Hafnarjeve in Križnarjeve poti simbolično prerezala trak.

fekalno kanalizacijo in s tem projektom lahko rečem, da je pokritost omrežja v Stražišču 99-odstotna," je ob za kraj veliki pridobitvi poudaril predsednik sveta Krajevne skupnosti Stražišče **Jure Kristan** in dodal, da jih v bodoče čaka še prenova kanalizacijskega in so-

časno vodovodnega omrežja, saj zaledna voda z območja Šmarjetne gore povzroča velike težave na čistilni napravi. "Za nas nov pomemben projekt je tudi športna dvorana," je dodal Kristan, nato pa sta z županom **Mohorjem Bogatajem** simbolično prerezala vrvice

nad obnovljeno cesto. "Vsaka pridobitev v krajevnih skupnosti v občini je za nas velik korak. Opravičujem se domačinom, ki ste morali potrpeti v času obnove, vendar to pomeni izboljšanje kvalitete življenja v prihodnosti," je poudaril župan Bogataj.

Dejavni tudi v jeseni življenja

Pri Ljudski univerzi Kranj so v sredo odprli vrata Univerzi za tretje življenjsko obdobje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Pomembnega dogodka za kranjsko občino in okolico se je udeležila dr. **Ana Krajnc**, ki je s sodelavci ljubljanske univerze razvila model slovenske Univerze za tretje življenjsko obdobje. Takole je Krajncova zbrane nagovorila v Kranju: "V Sloveniji je 45 univerz za tretje življenjsko obdobje v 43 krajih. Zelo nas veseli, da se je ta praznina zapolnila v Kranju, saj so se vaši radovedni upokojenci doslej vozili v Ljubljano, kar vsaj pozimi ni lahko. Predvidevam, da se bo usul plaz vseh, ki so čakali na to priložnost v domačem mestu. Tako bi lahko naenkrat vzklilo več krožkov, dvajset do petnajst študirajočih v posamezni skupini z mentorjem. V tretjem življenjskem obdobju imamo pravico, možnost in svobodo, da prisluhnemo samim sebi, da delamo tisto, kar nas zanima, da se učimo tisto, kar nas je zanimalo že vsa leta, pa se nismo mogli nikoli temu posvetiti. To je

obdobje duhovnih vrednot, prijateljstva, kvalitetnih odnosov. Študijski krožek je primarna skupnost, mala socialna skupina, ki dobi naravno družino."

"Na seminarjih nas učijo, kako pomembno je, da možgani delajo celo življenje. Da starejši z dnem upokojitve ne ostanejo doma in ne rečejo, kako fino je, ko jim ni treba nič delati. Zdaj, ko imamo tudi toliko mladih upokojencev, sem nekako čutila dolžnost, da v Kranju vendarle s tem začnemo, in mislim, da bomo prav kmalu lahko ustanovili tudi društvo," je povedala direktorica Ljudske univerze Kranj **Darja Kovačič**. Sredinega dogodka se je udeležila tudi kranjska podžupanja **Nada Mihajlovič**. "Vseživljenjsko učenje je potreba in način življenja in upam si trditi, da je to še posebno pomembno v tretjem življenjskem obdobju; da do novega znanja, skupnih interesov in ciljev pride mo na prijazen način. Najpomembnejše v tem obdobju pa je to, da ostanemo psiho-fizično aktivni, da se

Foto: Matic Zorman

Od leve: **Nada Mihajlovič**, **Darja Kovačič** in **Ana Krajnc** ob drevesu ginko, ki so ga simbolično posadili ob LU Kranj.

družimo, da ne zapademo v osamo," je povedala Mihajlovičeva in potrdila, da je v razvojni strategiji MO Kranj zapisan tudi projekt univerze za tretje življenjsko obdobje in da so ga iz črk na papirju spravili v življenje pri Ljudski univerzi Kranj.

Študijski krožki delujejo odprto, pri Ljudski univerzi Kranj so aktualni jezikovni tečaji, računalništvo, ustvarjalnice (likovni krožek,

aranžmaji iz naravnih materialov, izdelava rož iz papirja), telesna dejavnost (po metodi Feldenkrais, nordijska hoja ...), samozdravljenje in samopomoč ter osebna rast (debatni krožek, reševanje konfliktov, meditacija, joga smeja) in tudi umetnostna zgodovina, umetnost oblačenja, glasbena umetnost. Kot je še poudarila Darja Kovačič, so odprti tudi za nove ideje in pobude.

DUPLJE

Nova streha na šoli

Na Podružnični šoli Duplje menjajo streho, delo bodo končali v nekaj dneh. "Prejšnja streha je bila dotrajana in tudi nevarna, saj bi kak strešnik lahko padel na koga. Iz občinskega proračuna smo za zamenjavo strehe namenili 54 tisoč evrov," je povedal **Marko Mravlja**, župan občine Naklo. **S. K.**

Foto: Matjaž Gregorič

PREDDVOR

Prvi Mednarodni Ex Tempore

Likovno društvo Preddvorski samorastniki, društvo Galerie / Verein Ante - Pante z Bele / Vellach iz avstrijske Koroške in društvo Sončni Hribček z Olševka pri Preddvoru pripravljajo v petek celodnevno slikarsko **delavnico 1. Mednarodni Ex Tempore - Preddvor 2011**. Prijavljenih je sedemnajst slikarjev iz Nemčije, Avstrije in Slovenije. **A. B.**

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

MINISTRSTVO ZA
GOSPODARSTVO

Na podlagi 3. točke 39. člena v zvezi s četrtem odstavkom 62. člena Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10 in 106/10 - popr.) Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor in Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo s tem

JAVNIM NAZNANILOM

obveščata javnost o javni razgrnitvi
osnutka državnega prostorskega načrta
za prenosni plinovod R297B Šenčur-Cerklje na Gorenjskem

I.

Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za gospodarstvo naznanjata javno razgrnitev:

- osnutka državnega prostorskega načrta za prenosni plinovod R297B Šenčur-Cerklje na Gorenjskem, ki ga je pod številko projekta 650/10 septembra 2011 izdelal Razvojni center PLANIRANJE, d. o. o., Celje (v nadaljnjem besedilu: osnutek državnega prostorskega načrta);
- povzetka za javnost;
- ostalih strokovnih podlag, na katerih temeljijo rešitve osnutka državnega prostorskega načrta.

II.

Gradivo iz prejšnje točke bo od 28. septembra 2011 do 28. oktobra 2011 javno razgrnjeno:

- na Ministrstvu za okolje in prostor, Direktorat za prostor, Dunajska cesta 21, Ljubljana,
- na Ministrstvu za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Kotnikova 5, Ljubljana,
- v prostorih Občine Šenčur, Kranjska cesta 11, Šenčur,
- v prostorih Občine Cerklje na Gorenjskem, Trg Davorina Jenka 13, Cerklje na Gorenjskem.

Gradivo iz prve in druge alineje prejšnje točke bo v obdobju iz prejšnjega odstavka javno razgrnjeno tudi v digitalni obliki na spletnih straneh Ministrstva za okolje in prostor in Ministrstva za gospodarstvo.

III.

Javna obravnava bo potekala 11. oktobra 2011 s pričetkom ob 17. uri v dvorani Doma krajanov Šenčur, Kranjska cesta 2, Šenčur.

V.

V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na osnutek državnega prostorskega načrta. Pripombe in predlogi se lahko do 28. oktobra 2011 dajo pisno na mestih javne razgrnitve kot zapis v knjigo pripomb in predlogov, lahko se pošljejo na naslov Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, Ljubljana, oziroma na elektronski naslov gp.mop@gov.si, pri čemer se v rubriki "zadeva" navedejo ključne besede "DPN plinovod Šenčur".

Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za gospodarstvo bosta v roku 60 dni preučili pripombe in predloge javnosti in do njih zavzeli stališče. Ministrstvo za okolje in prostor jih bo objavilo na svoji spletni strani in jih tudi posredovalo občinama Šenčur in Cerklje na Gorenjskem.

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov dan pristanek za objavo teh podatkov v stališču, ki bo objavljeno na zgoraj navedeni spletni strani in posredovano navedenim občinam. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Dr. Mitja PAVLIHA
Generalni direktor
DIREKTORATA ZA PROSTOR

Mag. Janez KOPAČ
GENERALNI DIREKTOR
DIREKTORATA ZA ENERGIJO

KRANJ

Kljub suši nabrali 270 različnih vrst gob

Gobarsko društvo Kranj je minula petek in soboto v Mercator centru na Primskovem v Kranju pripravilo gobarsko razstavo, na kateri so se lahko obiskovalci seznanili s približno 270 različnimi vrstami gob. "Takšno število gob je za letošnje sušno leto, ki nikakor ni idealno za rast gob, zelo veliko, zato se moram zahvaliti tudi članom drugih gobarskih društev, ki so pomagali pri postavitvi razstave. So pa take razmere primerne za rast kakšne redke gobe. Na tokratni razstavi smo tako imeli tudi žlahtnega deda, ki sem ga videl drugič v štiridesetletni gobarski karieri," je povedal **Franci Vrhovnik**, determinator v Gobarskem društvu Kranj. Na gobarskih razstavah je najpomembnejše, da se obiskovalci oziroma gobarji seznanijo s smrtno nevarnimi gobami, gobarji pa lahko na razstavo tudi prinesejo primerke gob, katerih ne poznajo, in jim bodo člani gobarskih društev pomagali ugotoviti, ali so užitne. "Gobarjem bo v večjo pomoč, da si zapomnijo, katere gobe so nevarne za zdravlje, kot pa, da občudujejo kilogramske jurčke. Letos v Sloveniji beležimo že štiri primere zastrupitve z gobami," je pojasnil Vrhovnik in dodal, da nepoučeni gobarji največkrat zamenjajo zeleno mušnico z dežnikarico, majhno zeleno mušnico pa z golobico. Kot svetuje, je treba nabirati le gobe, ki jih dobro poznamo, druge pa je bolje pustiti pri miru. "Gob, ki jih ne naberemo, ne brcamo, tudi strupenih ne, saj ima vsaka svojo funkcijo v ekosistemu," je še pojasnil. **S. Š.**

ZGORNJE PALOVČE

Ustanovili sekcijo za narodne noše

Člani Turističnega društva Kamn'k, ki so z začetkom septembra na podlagi javnega razpisa Občine Kamnik še za dve leti dobili v upravljanje Budnarjevo muzejsko hišo v Zgornjih Palovčah, so ustanovili sekcijo kamniške narodne noše. Kot so sporočili, je glavni cilj sekcije povezovanje in izobraževanje vseh tistih, ki jim za oblačilno dediščino ni vseeno. Društvo je bilo aktivno tudi na letošnjih Dnevih narodnih noš in oblačilne dediščine, kjer so organizirali že šesto tekmovanje harmonikarjev. **J. P.**

Prostora kot v manjši šoli

Podzemne utrdbe Rupnikove linije dajejo neizmerne možnosti uporabe. Domačini želijo z njimi privabiti obiskovalce, študenti arhitekture so jim pomagali z idejami.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas - Utrdbe Rupnikove linije na Golem vrhu in Hrastovem griču smo že večkrat predstavili, v zadnjih mesecih pa so se ureditve in deloma tudi vsebin lotili še študenti arhitekture. Občina Gorenja vas-Poljane je pred meseci tudi prek projekta Cultex uredila nekdanji, med vojno porušen glavni vhod v utrdbo na Golem vrhu. "Zdaj se posvečamo dejavnostim. S pomočjo strokovnjakov bomo utrdbi zaščitili in očistili, nato pa bi radi tako z bunkerji kot z dogodki privabili čim več obiskovalcev," pravi Marjeta Šifrar iz gorenjevaško-poljanske občinske uprave.

"Pred sedmimi desetletji so zelo dobro zgradili utrdbe, saj so danes kljub pronicanju vode in brez vzdrževanja v dobrem stanju," je v uvodu povedal Igor Seljak, ki je bil s kolegom Aleksandrom Ostanom mentor študentov ljubljanske Fakultete za arhitekturo. Utrdbe so od zunaj skorajda nevidne, pravi Seljak: "Na vrhu Golega vrha imamo dva bunkerja in po novem še vhod. Prvi ukrep bi bil sondiranje materiala in morebitna sanacija podzemne gradnje, nato ureditev dostopa in tudi preveritev radioaktivnega sevanja v utrdbah."

Študenti so se posvetili osvetlitvi, ki ne sme biti premočna, saj bi sicer podzemni svet izgubil skrivnostnost, urediti bo treba prezračevalne sisteme, med idejami, ki so jih našli študenti za oživitvev utrdbe, pa so tako adrenalinske (hiša strahov), poslovne (kongresni turizem, sirarna, gojenje gliv) kot tudi vojaški muzej in druge dejavnosti, ki se naslanjajo na turistično ponudbo teh krajev Poljanske doline. "Osredotočili smo se na arhitekturne rešitve, ki jih bodo te utrdbe potrebovale za katerokoli dejavnost. Ponujamo več rešitev za objekt na vhodu v utrdbo, ki zajema večnamensko vstopno dvorano, sanitarije in predstavitveni prostor," pojasnjuje Seljak. Hkrati so pripravili še rešitve ureditve in prekritja sedaj (vremensko) nezavarovanih in nedo-

Študenti arhitekture z mentorji in županom pred na novo urejenim vhodom v utrdbo na Golem vrhu

končanih vhodov na vrhu Hrastovega griča.

V drugem delu so se premaknili iz podzemnega sveta v okolico. "Naše rešitve so povsem neobremenjene, upoštevali smo izjemno krajino, bogato naravno in kulturno dediščino, ki jo je smiselno vključevati v ponudbo za obiskovalce Rupnikove linije," pravi Ostan. Na Žirovskem vrhu so številni bunkerji, nekateri atraktivni sami zase, druge bi lahko (vsaj začasno) preuredili. Namen tega pa je, da bi obiskovalce spodbudili k širšemu doživljanju teh krajev. "Škoda bi bilo, da bi ti objekti propadli, čeprav se s staranjem dogaja prav to. Vdahniti jim moramo novo življenje," pa je predstavitev zaključil Seljak.

Župan Milan Čadež pravi, da želijo pridobiti čim več idej za uporabo bunkerjev: "Nekatere so zelo ambiciozne, nekatere blizu našemu okolju, vse pa nakazujejo pot, po kateri bi radi v naše kraje privabili obiskovalce in jim pokazali atraktivne objekte na naraven, pristen način." V občini želijo ponudbo, kot so občinski kolesarski krog, pot poljanskih dobrot, terme Kopačnica in utrdbe Rupnikove linije, povezati in s tem privabiti čim več obiskovalcev.

Merjan Kogelnik

Avtor Merjan Kogelnik aktinidijo uspešno goji že vrsto let in s tem dokazuje, da ta vedno bolj priljubljena rastlina lahko uspeva in bogato rodi tudi pri nas. S pomočjo jasnih navodil iz knjižice s 64 stranmi boste jeseni že lahko obirali domače in zdrave kivije, ki so odlični vir vitamina C. Izvedeli boste vse o izvoru rastline, gojitvenih oblikah, vzgoji trsa, ne manjkajo niti kuharski recepti in recepti za uporabo v kozmetiki.

Aktinidija kivi

na našem vrhu

Redna cena knjižice je 14,90 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **12 EUR** + poština.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GG | HIŠA KULTURE

| www.gorenjskiglas.si

V sredo, 28. septembra, vas ob 18. uri vabimo v avlo Gorenjskega glasu na predavanje:

ZDRAVO PARTNERSTVO ZA BOLJŠE STARŠEVSTVO

Partnerska zveza je pot od otroštva k odraslosti. Ko zaljubljenost mine, poskušamo partnerja spremeniti, da bo tak, kot ga želimo mi. In ko pridejo otroci, že zelo kmalu želimo spreminjati njih. Za zrelo in odgovorno starševstvo in partnerstvo pa je potrebno, da najprej spoznamo sebe in odnose v družini. Partnerstvo in starševstvo sta povezana. Morda celo bolj, kot smo pripravljeni sprejeti. Partnerski odnos zelo vpliva na vzgojo in odnos do otrok in je največja popotnica, ki jo lahko damo naprej. To, da se starši zavestno ljubijo, je najboljša garancija, da bodo v pravi meri upoštevali tudi potrebe svojih otrok in jih pospremili na poti odrasčanja v odgovorne odrasle.

Predavala bosta **Tadeja Milivojevič Nemanič** in **Tjaž Nemanič**. Tadeja je specializantka psihoterapije, Imago svetovalka in vodja seminarjev pri Familylabu Slovenija. Zanimajo jo predvsem odnosi v družini, tako partnerski kot starševski. Ukvarja se s partnerskim in individualnim svetovanjem, skupaj z možem Tjažem, s katerim imata štiri otroke, pa vodi delavnice, seminarje in predavanja s partnersko starševsko tematiko.

Vabljeni vsi starši, stari starši, bodoči starši in sploh vsi, ki vas ta tematika zanima. Po predavanju bo čas za vaša vprašanja in pogovor. Vstop prost.

Tadeja Milivojevič Nemanič in Tjaž Nemanič

Gorenjski Glas

Tudi letos dobiček v Veyancu

Kranjski Veyance Technologies Europe znova povečujejo število zaposlenih, enako tudi dobiček. Letos naj bi ga znova šteli v milijonih.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - "Na trgih je zopet čutili krizo in nevarnost ponovnega udara recesije, katerega vpliv na naše poslovanje moramo predvideti. V družbi Veyance Technologies se zavedamo, kako pomembna je hitrost prilagajanja naglo spreminjajočemu se poslovnemu okolju. Tega smo se naučili iz recesije leta 2009 in tako bo prožnost našega poslovnega modela glavno vodilo našega poslovanja," pravi David Da Silva, direktor kranjske tovarne Veyance Technologies.

V podjetju so lani ustvarili skoraj 76 milijonov evrov prihodkov ali skoraj 15 odstotkov več leto prej, a še vedno 17,4 odstotka manj kot v letu pred nastopom gospodarske krize. V primerjavi s preteklim letom se je izboljšala tudi dobičkonosnost, dobiček iz poslovanja je znašal 2,3 milijona evrov, poslovno leto 2010 pa je Veyance Technologies Europe zaključila s čistim dobičkom v višini 121 tisoč evrov. "V prvi polovici leta smo poslovali skladno z načrti in pričakujemo, da bo tako tudi konec leta," pravi Da Silva.

Direktor David Da Silva / Foto: Aleks Štokelj

Prihodnost poslovanja tudi za nekaj mesecev naprej sicer v družbi težko napovedujejo. "Ekonomska nestabilnost in negotovost sta glavna vzroka, zaradi katerih je težko natančno napovedati, samo poslovanje zahteva veliko več fleksibilnosti," pojasnjuje direktor. Zato si prizadevajo za povečanje učinkovitosti poslovanja na vseh področjih, med njimi ključ za uspeh v prihodnosti vidijo

v inovativnosti. "Nekateri sicer zamenjujejo inovativnost in tehnični napredek, mi jo razumemo kot vpetost v vsa poslovna področja, vključno z logistiko in oskrbovalno verigo," pravi direktor.

Vsako leto si zastavijo cilj povečanja produktivnosti in dodane vrednosti za štiri odstotke, skladno s tem pa izvajajo razne aktivnosti. Lani so tako uvedli Veyanceov sistem poslovanja, ki kaže pot

stalnega učenja in stalnih izboljšav. Veyance Technologies Europe sicer proizvaja industrijske elemente za prenos moči, nadomestne avtomobilске izdelke in avtomobilске izdelke za prvo vgradnjo. Proizvaja in trži industrijske in avtomobilске pogonske elemente, izdeluje široko paleto industrijskih in avtomobilskih cevi blagovne znamke Goodyear, proizvaja in trži tudi zračne vzmeti za nastavljivo zračno vzmetenje v gospodarskih vozilih, avtobusih in tirnih vozilih. Podjetje Veyance Technologies Inc. pa je vodilno v proizvodnji transportnih trakov na svetu.

Prihodnost kateregakoli proizvodnega programa te družbe bo odločena na podlagi njegove konkurenčnosti v posameznem okolju delovanja. "Če se bo globalno povpraševanje po izdelkih družbe Veyance Technologies zmanjševalo, bo podjetje postavilo merila uspešnosti konkurenčnosti svojih globalnih proizvodnih lokacij, da bi zagotovilo kar najboljši izkoristek stroškovno najbolj ugodnih proizvodnih kapacitet," še pravi David da Silva.

Dokapitalizacija NLB s štiristo milijoni evrov

Nadzorni svet NLB je podprl predlog uprave o dokapitalizaciji banke v višini štiristo milijonov evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Nadzorni svet je v četrtek končal razpravo o oceni poslovanja banke do konca letošnjega leta in o projekciji kapitalске ustreznosti v obdobju do konca leta 2013, pri tem pa se je strinjal z novim predlogom uprave o dokapitalizaciji banke v višini štiristo milijonov evrov. Če banka dokapitalizacije v tem znesku ne bo izvedla do konca leta, bo morala dopolniti strategijo NLB Skupine. Kot je znano, dokapitalizacijo zahteva Banka Slovenije. Bančna regulativa je namreč po pojavu krize spremenila pravila za zagotavljanje ustreznega kapitala in od bank pričakuje precej višje količnike kapitalске ustreznosti, kot je to veljalo pred krizo. Tako ima NLB zdaj višji kapitalski količnik kot v preteklosti (ob polletju je znašal 12,1 odstotka), vendar ne dosega ustreznega količnika najbolj

kvalitetnega kapitala (Tier 1), ki bi ob koncu letošnjega leta moral doseči najmanj devet odstotkov.

Banka ima pri izvajanju strategije NLB Skupine za obdobje do leta 2015 precej težav, še zlasti pri prodaji nekaterih naložb. Prodaja Banke Celje ne poteka pričakovanih, podaljšujejo pa se tudi postopki prodaje zaseženih vrednostnih papirjev. Ker se njihovi tečaji znižujejo, jih mora v portfelju prevrednotiti, to pa se neposredno odraža tudi v rezultatih poslovanja. V gospodarstvu so še naprej zaostrene razmere, v nekaterih panogah se še poslabšujejo, to pa vpliva tudi na dodatno oblikovanje slabitev in rezervacij za slaba posojila. V banki ocenjujejo, da bo poslovni rezultat ob koncu leta negativen, vendar pa hkrati poudarjajo, da banka ostaja visoko likvidna, saj njene likvidnostne rezerve presegajo tri milijarde evrov.

Zbrali desetino več premije

V Generali Zavarovalnici so v letošnjem prvem polletju zbrali za dobro desetino več premij kot v enakem lanskem obdobju.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Zavarovalnica je v letošnjem prvem polletju zbrala 45,5 milijona evrov bruto premij, od tega 37,2 milijona evrov s premoženjskimi zavarovanji in 8,3 milijona evrov z življenjskimi. Zbrane premije so bile za 4,4 milijona evrov ali 10,7 odstotka višje kot v prvi polovici lanskega leta, pri tem pa so pri premoženjskih zavarovanjih beležili kar 11,3-odstotno povečanje. Čisti dobiček je znašal 1,5 milijona evrov in je bil za dobri dve petini višji kot v enakem lanskem obdobju oz. skoraj tolikšen kot v vsem lanskem letu. Zavarovalnica tudi širi poslovno mrežo, letos se ji je pridružilo 27 novih poslov-

nih partnerjev s svojimi poslovalnicami. "Še bolj kot na spodbudno rast zbranih premij in dobička ter na širitev poslovne mreže smo ponosni na zadovoljstvo in lojalnost naših strank," je dejal **Gregor Pilgram**, predsednik uprave Generali Zavarovalnice, in dodal, da je raziskava Zavarovalniški monitor pokazala, da je kar 91 odstotkov zavarovancev, ki so pri njih uveljavljali škodne zahtevke, zelo zadovoljnih ali zadovoljnih. Do konca leta pričakujejo nadaljnjo rast premij, še posebej pri premoženjskih zavarovanjih, kjer so pri avtomobilskih zavarovanjih nadgradili avtomobilsko asistenco z brezplačno vleko vozil brez omejitve kilometrov v Sloveniji.

LJUBLJANA

Raiffeisen Banka ponuja tudi lizinske storitve

V osmih poslovalnicah Raiffeisen Banke so sedanjo ponudbo bančnih in zavarovalnih storitev dopolnili še s ponudbo storitev družbe Raiffeisen Leasing za fizične kot pravne osebe. Pri lizinskih storitvah dajejo poudarek lizingu nepremičnin, projektne financiranju in razvoju lastnih nepremičninskih projektov, v prihodnje pa bodo v ponudbo vključili tudi financiranje vozil, opreme in drugih premičnin. **C. Z.**

Življenjska zavarovanja v porastu

Zavarovalnica Maribor je lani obračunala 656 milijonov evrov zavarovalne oziroma pozavarovalne premije za vsa življenjska zavarovanja ali slabih trideset milijonov več kot leto prej.

BOŠTJAN BOGATAJ

Cerklje - Zavarovalnica Maribor (ZM) naj bi letos poslovala s petodstotno rastjo glede na leto 2010 ali zbrala 272,7 milijonov evrov kosmate premije. Ob polletju so beležili 5,2 milijona evrov čistega dobička, ob koncu leta naj bi ta znašal 9,3 milijona evrov. Veliko poudarka namenjajo pospeševanju življenjskih zavarovanj. "Medtem ko smo na področju premoženjskih zavarovanj v koraku z državami Evropske unije, je pri življenjskih zavarovanjih razkorak zelo velik. Če povprečen Evropejec na leto za slednja nameni prek 1200 evrov, povprečen Slovenec zgolj dobrih tristo evrov," pravi Evgen Likl, izvršni direktor marketinga v ZM.

Dodaja, da imajo danes slovenske zavarovalnice podobno razvite produkte kot evropske, še 15 let nazaj, ko so se pojavila življenjska zavarovanja, je bilo povsem drugače. "Sklenjenih imamo pri-

Evgen Likl / Foto: Matic Zorman

bližno 1,2 milijona življenjskih zavarovanj, zavarovanci so večinoma podzavarovani," ugotavlja Likl in dodaja, da so se klasična zavarovanja prodajala glede na dohodke posameznika in manj glede na zavarovalno vsoto.

Potreba po življenjskih zavarovanjih se v različnih življenjskih obdobjih spreminja. Izhaja iz potrebe po varnosti družine, saj lahko smrt enega od staršev finančno močno prizadene družino.

Lea Jerič / Foto: Matic Zorman

Bistvo tega zavarovanja je zavarovanje bližnjih ali potomcev. "Nekdo, ki nima kreditov ali otrok, ne potrebuje zavarovanja za primer smrti, zato pa potrebuje visoko nezgodno zavarovanje," pojasni Likl. Starši s sklenjenim življenjskim zavarovanjem poskrbijo tudi, da bi imeli otroci v primeru smrti dovolj denarja za nadaljnje šolanje, posamezniki, ki imajo najeta posojila, pa poskrbijo, da posojila ne padejo na pleča nji-

hovih dedičev, po poplačilu posojil je na vrsti tudi motiv dodatne pokojnine ...

V ZM so letos ponudili življenjsko zavarovanje Prizma hibrid. "Prvi v Sloveniji smo ponudili zavarovanje, ki iz naložbenega prehaja v varčevanje," pojasnjuje Lea Jerič, direktorica poslovne enote Kranj. Dodaja, da šablon, koliko naj bi posameznik plačeval mesečno za življenjsko zavarovanje, ni več, priporočilo nemškega strokovnjaka pa pravi, da naj bi se posameznik zavaroval za dva- do štirikratno letno neto plačo. ZM-jev Prizma Hibrid je mešanica klasičnega in naložbenega življenjskega zavarovanja. Združuje aktivno upravljanje premoženja, ob tem pa zavarovancem ponuja veliko varnost in donosnost. "Najslabše je stornirati zavarovanja, saj imamo vsi s tem le stroške, zato smo pri Hibridu ubrali individualni pristop med različnimi tveganji," še pravi Evgen Likl. V ZM letos beležijo vse več stornacij.

KRANJ

Paradižnik zrasel tri metre visoko, a še raste

Slavko Juršak s Primskovega rad preživlja upokojske urice v sadnem in zelenjavnem vrtu. Letos je zadovoljen z letino, še posebej s paradižnikom. Resda je spomladi za sadiko odšel kar štiri evre, a se mu je "naložba" bogato obrestovala. Paradižnik je zrasel že tri metre in štirideset centimetrov visoko, a še raste, tako da bo verjetno presegel štiri metre. Slavko mu je že trikrat zamenjal oporni kol, vsak dan ga zalije s petimi litri vode, "obira" ga s pomočjo lestve. Nekaj posebnega so tudi plodovi. Ko dozori, so rumene barve, debelejši od pomaranč in tudi malo bolj sladki. "Veliko ga pojedemo sami, še več ga razdam sorodnikom," je povedal Slavko. **C. Z.**

BAŠELJ

Jabolko z enim pecljem in dvema muhama

Da se bliža jesen in spravilo pridelkov, občutimo tudi v uredništvu. Kličejo nas vrtničarji in nam sporočajo o debelih sadežih, o pridelkih nenavadne oblike, o zanimivih "igrah" narave ... Tako smo tudi zvedeli, da so v sadnem vrtu v Bašlju na eni od jablan pridelali kar več jabolk z enim pecljem in dvema muhama. Dva med njimi prikazuje tudi slika. **C. Z.**

Alenka Kodele
Sladki in jani
ZAVITKI IN PITE

Nova knjiga, novi kulinarčni izzivi, praktična spiralna vezava, ugodna cena!

Knjiga je razdeljena na štiri poglavja: zavitki, pite in krostate, rezine ter slane pite in prigrizki. Med več kot 120 recepti boste zagotovo našli veliko jedi, s katerimi boste razveselili vaše drage. Vsi recepti so preizkušeni, zato vam bodo uspeli že prvič in prav vsakega spremlja tudi slika.

Redna cena knjige je **12,50 EUR**. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **10,50 EUR + poština**.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/20142 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Je avstrijski gams vreden več kot slovenski?

V Avstriji mora lovski gost za uplenjenega gamsa s sto točkami odšteti 3865 evrov, v Sloveniji pa le 2020 evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - V enem od avstrijskih katalogov (Mistral), ki ponujajo lovska potovanja po vsem svetu, lahko preberemo, da mora lovski gost v Avstriji za uplenjenega gamsa s sto točkami odšteti 3865 evrov, v Sloveniji le 2020 evrov, za gamsa z devetdesetimi točkami v Avstriji 2335 evrov, pri nas samo 1520 evrov ... Zakaj tolikšna razlika v ceni, ko pa gamsa iz različnih držav v naravi lahko loči le deset, sto metrov? Je to mogoče razumeti tudi kot razprodajo državnega premoženja?

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so pojasnili, da je divjad v skladu z zakonom o varstvu okolja sicer državna lastnina, a ker je država lovsko pravico prenesla na upravljavce lovišč s posebnim namenom in na lovske družine, je uplenjena divjad last upravljavcev lovišč, ki pa so pri določanju cen lovskih storitev samostojni. Za lovišča s posebnim namenom jih določajo Zavod za gozdove Slovenije, javni zavod Triglavski narodni park in javni gospodarski zavod Protokolarnе storitve RS, za

Pri nas je pri cenah za uplenjeno divjad zelo malo razlik med posameznimi lovišči, precejšnje razlike pa so, sodeč po cenah iz avstrijskega kataloga, med slovenskimi in avstrijskimi lovišči. / Foto: arhiv Gorenjski glas (Janko Rabič)

vsa druga lovišča pa lovske družine na podlagi priporočil Lovske zveze Slovenije.

Dohodek od lovnega turizma je izključno prihodek upravljavcev lovišč. Upravljavci lovišč s posebnim namenom uporabljajo prihodke za svoje delovanje, lovske družine pa morajo vsako leto plačati koncesijsko dajatev, ki za posamezno lovišče znaša 15 odstotkov od povprečnega dohodka. Osnova za izračun je petletno povprečje

letnih prihodkov od gospodarjenja z loviščem, to je od prodaje divjačine in lovnega turizma, v zadnjih petih letih. Na kmetijskem ministrstvu ne razpolagajo s podatkom o številu lovske gostov, iz finančnega poročila Zavoda za gozdove Slovenije za leto 2010 pa je razvidno, da je zavod imel od lovišč s posebnim namenom nekaj več kot 2,2 milijona evrov prihodkov, od tega 493.567 evrov od prodaje divjačine, 880.132 evrov od trofejev, 332.797 evrov od storitev lovskega gostom, 42.535 evrov od netrofejne divjadi, 349.776 evrov od male divjadi, 107.913 evrov pa je bilo drugih prihodkov. Lovske družine so v obdobju 2003-2007 imele v povprečju 2,8 milijona evrov letnih prihodkov, od tega od lovskega turizma v povprečju 937.685 evrov na leto.

Lovska zveza izdaja informativni cenik

V Lovski zvezi Slovenije precej zanesljivo lahko zatrjujejo, da se avstrijski ponudnik lovske potovanja za cene, kot so navedene v katalogu Mistral, ni dogovoril s katero od lovske družine, ampak z zavodom za gozdove, ki upravlja večino lovišč s posebnim namenom. Kot je povedal direktor strokovnih služb zveze **Srečko Žerjav**, lovska zveza izdaja informativni cenik odstrelov posameznih vrst divjadi, ki pa se ga lovske družine lahko držijo ali pa tudi ne. Cene oblikujejo na podlagi informacij o ponudbi v sosednjih državah, pri tem pa so izrazito konkurenčna nekatera hrva-

ška in srbska lovišča. Lovski gostje so lani v loviščih lovske družine uplenili 1177 divjadi, od tega največ srnjadi. Med gosti je bilo 532 italijanskih, 386 avstrijskih in 188 slovenskih lovcev. Vsi domači lovci niso plačali odstrela, saj se v skladu s pravili posameznih lovske družine lahko dogovorijo za izmenjavo odstrelov, ki se ne plačujejo.

Kriza se pozna tudi pri lovnem turizmu

Kot ugotavlja **Janko Mehle**, vodja službe za lovišča s posebnim namenom v Zavodu za gozdove Slovenije, se recesija pozna tudi pri lovnem turizmu, saj narašča število gostov, ki želijo loviti trofejno manj vredno in torej cenejšo divjad. Ker želijo v zavodu od lovske gostov iztržiti čim več, razmišljajo o spremembah cenika in že za prihodnjo sezono načrtujejo manjše popravke cen pri najmočnejših kategorijah za gamsa. Pri nas so vedno prevladovali lovski gostje iz sosednjih držav in držav Srednje Evrope, precejšen del teh gostov pa se je z razvojem turizma in z večjo dostopnostjo lovske zanimivih območij preusmeril v druge države, kjer lahko lovijo tudi bolj eksotične vrste divjadi. "To se nedvomno negativno pozna po povpraševanju (in cenah) pri nas," ugotavlja Janko Mehle in dodaja, da je cena, ki jo ponujajo agencije, odvisna od višine agencijske provizije pa tudi od tega, ali so v ceno vključeni tudi prevozi gostov po lovišču, dnevna pristojbina, uporaba lovske koč, iskanje morebitne zastreljene divjadi, zavarovanja ...

Cene lovišča s posebnim namenom Kozorog Kamnik in informativne cene Lovske zveze Slovenije (LZS) za nekatere vrste (in kategorije) divjadi. Vse cene so v evrih in brez davka na dodano vrednost.

Kategorija	Kozorog	LZS
Jelenjad		
do 120 točk	250	215
od 120,01 do 130 točk	490	380
od 130,01 do 140 točk	870	540
od 140,01 do 150 točk	1020	810
od 150,01 do 160 točk	1180	1080
od 160,01 do 170 točk	1358	1350
od 170,01 do 175 točk	1625	1620
od 175,01 do 180 točk	1908	1890
od 180,01 do 185 točk	2300	2300
od 185,01 do 190 točk	2708	2700
od 190,01 do 195 točk	3250	3200
od 195,01 do 200 točk	3792	3750
Srnjad		
do 70 točk	200	200
od 70,01 do 75 točk	240	200
od 75,01 do 80 točk	260	220
od 80,01 do 85 točk	290	240
od 85,01 do 90 točk	320	270
od 90,1 do 95 točk	340	310
Gams		
do 60 točk	329	330
od 60,1 do 65 točk	433	400
od 65,01 do 70 točk	500	480
od 70,01 do 75 točk	558	570
od 75,01 do 80 točk	607	570
od 80,01 do 85 točk	700	680
od 85,01 do 90 točk	875	810
od 90,01 do 95 točk	1025	970
od 95,01 do 100 točk	1242	1180

Teja in Jakov poletna biatlonska prvaka

Teja Gregorin in Jakov Fak sta postala dvakratna državna prvaka v poletnem biatlonu in nakazala, da bosta, če bo šlo tako naprej, prvi slovenski puški v prihajajoči zimi.

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje - Minuli konec tedna so slovenski biatlonci na Pokljuki tekmovali za naslove poletnih državnih prvakov. Namesto smuči so imeli na nogah rolke. Teja Gregorin (ŠD Nika Ihan) in Jakov Fak (ŠD Pokljuka) sta bila najboljša tako v sprintu kot v zasledovanju. Pri članicah je bila obakrat podprvakinja Andreja Mali (ŠD Mali svet), tretja pa Lili Drčar (SK Ihan). Pri članih sta bila na zmagovalnem odru še Janez Marič (TSK OGP Grad Bled), drugi v sprintu in tretji v zasledovanju, in Peter Dokl (SK Ihan), tretji v sprintu in drugi v zasledovanju. Po koncu tekmovanja smo se pogovarjali s **Tejo Gregorin** in **Jakovom Fakom**.

Na državnem prvenstvu v poletnem biatlonu sta osvojila suvereni zmagi in z naskokom premagala konkurenco.

Teja: "Pokazala sem formo, ki smo jo vsi pričakovali. Za realnejšo sliko bi se morali pomeriti z močnejšo tujo konkurenco, kot je bilo to na primer na pripravah v Ruhpoldingu. Tako se vsaj približno vidi, kam spadamo. Na državnem prvenstvu take konkurence seveda ni. Potrebno pa se je bilo vseeno potruditi. Hitro se zgodi, da

zgrešiš kakšen strel preveč. So pa tekme v Ruhpoldingu pokazale, da sem konkurenčna, tudi Nemki Henklovi. Prav vesela sem, da gre vse po načrtih."

Jakov: "Vsake zmage sem vesel. Pred prvenstvom smo imeli kar težke priprave tukaj na Pokljuki, tako da se je poznala utrujenost. Imam veliko željo po napredovanju in zaenkrat dobro kaže."

So priprave na sezono doslej potekale brez težav?

Teja: "Zaenkrat ni bilo nobenih večjih težav."

Jakov: "Po pripravah v Ruhpoldingu sem bil malce bolan, a sem se hitro pozdravil. Uspešno sem naredil celotni plan. Kot edini sem bil tudi že na snegu. Pred Ruhpoldingom sem bil dva dni v tunelu v Oberhofu, kjer sem testiral posebne rokavice z grelcem. Mislim, da bomo do zime imeli tudi ta del opreme. Ne želim pa postati odvisen od njih. Želim si biti zdrav in tekmovati kot drugi. Rajši bi videl, če mi jih ne bo potrebno uporabljati. Prst, s katerim sem imel težave, in sem zato moral izpustiti zaključek sezone, vključno s svetovnim prvenstvom, je sedaj v redu. Težav nimam več, bomo pa videli, kako bo v mrazu. V tunelu so bile temperature le od minus štiri do minus šest stopinj."

Kakšna je trenutna strelska forma?

Teja: "Kot kaže, v redu. Če gledam na prejšnja leta, se mi zdi, da nisem nikoli tako dobro streljala kot letos. Dva zgrešena strela na enem postanku sta že redkost. Kakšnih večjih sprememb nismo naredili, morda sem bila bolj pridna in naredila več suhih strelskih treningov."

Jakov: "Gre navzgor. Vmes sem imel eno strelsko krizo, a smo ugotovili napake, jih odpravili in sedaj ohranjamo nivo."

Pravijo in tudi videti je bilo, da sta v teku zelo suverena, kar nekaj pred drugimi.

Teja: "Tek je dober, vedno pa se še da napredovati. Opraviš trening, ki ga napišejo trenerji. Moraš imeti tudi malce sreče, da si v pravem trenutku v pravi formi. Težko je pa biti Magdalena Neuner. Ona ima tekaški talent, ki ga morda jaz nimam."

Jakov: "Ne bi tako rekel. Vsak dan je drugačen, odvisno tudi od počutja. Trudim se dati na vsakem treningu maksimum. Če dobro narediš vse treninge, je tudi pripravljenost primerna. Na preglednih mednarodnih tekmah v Ruhpoldingu s streljanjem nisem bil zadovoljen, je bil pa tek v

redu. Tekel sem najbolje od vseh, a se ne hvalim rad, tako da bom rekel le, da sem konkurenčen."

Do zime in do prvih tekem sta še dobra dva meseca. Kako ju boste izkoristili?

Teja: "Večino priprav bomo imeli na Pokljuki. Enkrat gremo še na Obertilliach. Čaka nas piljenje forme. Komaj že čakam sneg, ker takrat potem dobim občutek, da se res že bližajo tekme."

Jakov: "Prostora za napredek imam tako v teku kot v streljanju. Pri slednjem moram ohraniti pravilne vzorce, do zime najti optimalne čase streljanja pod višjo obremenitvijo. Pri teku so tudi še rezerve, tako da mislim, da bomo dobro pripravljene na začetek sezone."

Kakšni bodo cilji?

Teja: "Odgovor je enak kot že nekaj let, kolikor čakanam na prve stopničke. Torej nič novega. Želim si prvih stopničk in čim boljše sezone."

Jakov: "V lanski sezoni nisem izpolnil ciljev, tako da zaenkrat ostajajo isti. To je petnajsto mesto v skupnem seštevku svetovnega pokala. Če je potem boljše, si bolj zadovoljen. Je visok cilj, ki ga še nisem dosegel. Postopoma želim iti navzgor."

Jutri začetek lige SLO hokej

Ekipe v **ligi EBEL** so konec tedna odigrale četrti krog. V petek je bil na sporedu tudi prvi slovenski derbi, v katerem je ekipa Acroni Jesenic gostovala v Tivoliju. V zanimivi in do konca napeti tekmi so obe točki osvojili hokejisti Tilie Olimpije, ki so zmagali s 4 : 3. Zanimiv in do konca neodločen je bil v nedeljo tudi obračun na Jesenicah, kjer so gostovali hokejisti Red Bull Salzburga. Lanski zmagovalci lige EBEL so na koncu v Podmežakli slavili z 2 : 3, Jeseničani pa so v svojo statistiko vknjižili še četrti letošnji poraz in ostali na dnu lestvice, na kateri vodi ekipa KAC-a. V petem krogu, ki bo na sporedu v petek, so Jeseničani prosti, ekipa Tilie Olimpije pa doma gosti Orle Znojmo. Že jutri, v sredo, pa se začne **liga SLO hokej**. V dvorani Zlato polje v Kranju bo ob 19. uri gorenjski obračun med Triglavom in Jesenicami mladimi, saj so se pri moštvu Jesenice mladi odločili, da tudi letos nastopajo v tem tekmovanju. Ekipa HDD Bled gostuje v Mariboru, preostala para pa sta Olimpija - Slavija in Partizan - Medveščak. **V. S.**

Točke za Triglav, Garmin Šenčur in Roltek Dob

Konec tedna je bil v **prvi slovenski nogometni ligi** odigran 9. krog. Gorenjska predstavnika sta skupaj osvojila točko. Domžale so z 1 : 3 izgubile z Olimpijo, Triglav Gorenjska pa je z 0 : 0 remiziral v Kopru. Na lestvici vodi Maribor, Domžale so tretje, Triglav pa sedmi. Prvenstvo se nadaljuje že danes in jutri, ko bo na sporedu deseti krog. Domžale igrajo danes ob 20. uri z Rudarjem, Triglavani pa jutri gostujejo pri Nafti. Tekma se bo prav tako začela ob 20. uri. V **drugi slovenski nogometni ligi** je bil odigran šesti krog. Garmin Šenčur je doma z 2:1 premagal Belo Krajino, Roltek Dob je osvojil točko na gostovanju v Šmartnem ob Paki (0 : 0), Kalcer Radomlje pa je doma klonil proti vodečemu Aluminiju z 1 : 0. Na lestvici vodi Aluminij, Garmin Šenčur je na drugem mestu, četrti je Roltek Dob, osmi pa Kalcer Radomlje. V petem krogu v tretji slovenski nogometni ligi je Calcit Kamnik s 4 : 0 premagal novinca v ligi Jesenice, Kranj pa je zmagal na gostovanju v Izoli s 3 : 1. Na lestvici vodi Krka, drugi je Calcit Kamnik, deveti Kranj, enajste pa so Jesenice. **J. M.**

Triatlonci ob sedmih zjutraj v jezeru

Minuli konec tedna je bil Bled v znamenju triatlona. V soboto je potekal Garmin Triatlon Bled z več kot sedemsto tekmovalci, v nedeljo pa še Petrol Loveman 2011, slovenska iron polovička, ki je štela tudi za državno prvenstvo v dolgem triatlonu. Nastopilo je 166 triatloncev, ki so startali že ob sedmi uri zjutraj. Po 1,9 km plavanja, 90 km kolesarjenja brez zavetrja in 21,1 km teka se je naslova državnega prvaka po dobrih štirih urah veselil Jaroslav Kovačič (TK Krško), medtem ko je pri ženskah naslov ubranila Nataša Nakrst (TK Ljubljana). Na sobotnem evropskem pokalu se je v močni mednarodni konkurenci mladink med Slovenkami najbolj izkazala 17-letna Kamničanka Maruša Klemenc, skupno tretja, med mladinci pa Jaka Kaplan s 17. mestom. Vrhunec sobotnega dogajanja je bil olimpijski triatlon (1,5 km plavanja, 40 km kolesarjenja in 10 km teka). Na vrhu so bili tuji tekmovalci. Najhitrejši Slovenec je bil Sašo Meden (TK Trisport) na četrtem mestu, med ženskami pa Jana Zevnik (TK Gorenjska), prav tako na četrtem mestu. **M. B.**

Teja Gregorin je imela po zasledovalni tekmi pred najbližjo konkurentko skoraj tri minute prednosti.

Jakov Fak je dobro pripravljenost potrdil na obeh poletnih tekmah državnega prvenstva.

www.gorenjski-glas.si

Prve besede v angleščini, nemščini ali italijanščini lahko spregovorite s pomočjo knjige in zgoščenke s pravilno izgovarjavo vseh tujih besed v knjigi. Spoznajte barve, poklice, nasprotja, živali ter se orientirajte na morju, v kopalnici in v trgovini. Ob pisanih in živahnih ilustracijah bo učenje še lažje.

Redna cena knjige je 9,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **8 EUR** + poština. Lahko se odločite za **komplet vseh treh knjig**, za kar boste odšteli le **22 EUR** + poština.

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, jih naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Majhni in veliki

Evropsko prvenstvo v košarki je med nami, navdušenimi navijači, spet sprožilo neskončno kopico vprašanj, ki smo jih v glavnem reševali ob šankih in velikih ekranih v senci gostinskih vrtov. Ta običaj, to šankovsko navijanje mi je postalo kar všeč, čeprav sem na začetku bil nekoliko nepotrepljiv do tistih, ki so pretiravali v evforiji kot navijanju in ne spodbujanju kot se spodobijo za ljudi, ki imajo nekaj ali nekoga rad.

Makedonija kot prvo presečenčje prvenstva ima manj prebivalcev kot ima Rusija mest. Makedonija ima manj košarkarskih igrišč kot ima Rusija košarkarskih klubov ... in še kup primerjav med košarkarsko geografsko majhnostjo tako majhne sončne dežele, kot je makedonska, in pravzaprav vsem drugim v Evropi. Teh primerjav sem že sit in zato sem se spomnil vprašanja, ki mi ga je ne dolgo nazaj posmehljivo postavil prijatelj iz Srbije: Kako se počuti človek, ki živi v državi, ki ne bo nikoli svetovni prvak? Seveda je bilo mišljeno samo v "pravih moških" športih, kot so nogomet, košarka, vaterpolo, rokomet in seveda tenis. Potem ko sem mu odgovoril, da imamo smučarko svetovno prvakinja in metalca kladiva je seveda planil v huronski smeh, češ kakšna je to država, ki se ponaša z uspehom smučarke in metalca kladiva? Je to šport ali samo zabava dveh posameznikov, ki nista uspela v "konkretnih" športih? Potem si seveda nisem upal omenjati kanujev in vesel in dvojcev takih in drugačnih ter tistih, ki se zvirajo po telovadnih orodjih ali streljajo s puškami, kegljajo, balinajo in ... Uh, je bil globok vdih in potem še izdih. Ker sem politič-

kedonsko majhnost. Moja priljubljena debata ima naslov: Kaj bi jim delali, če bi bili še vedno Jugoslavija? To je tako zaostalo in trapasto vprašanje, da se ga politiki najraje izognejo, če je le možno. Pa vendar: kaj ima majhen človek od majhne države, če nima dobrega športa? Preusmeriti se mora na športe, primerne posmehu tistih velikih? Naj bom ponosen, če je Slovenec najboljši v metu kladiva in Slovenka v vijuganju med količki po snegu? Zakaj pa ne? Ampak mi bi radi bili dobri v košarki, nogometu, vaterpolu ... Sanje? Niti ne. Globalizacija športa, kapitalizem in ukinitvev socializma v največjih svetovnih športnih silah so pripeljali do točke, ko je vse možno. Danes je možno tudi to, da Makedonija v košarki premaga Rusijo, tako kot jo je Slovenija v nogometu. Možno je celo to, da Finska premaga Hrvaško v košarki, in možno je celo to, da je Hrvat najboljši smučar na svetu in Srb najboljši tenisač. Možno je celo to, da sta kar dva Luksemburžana najboljša kolesarja na svetu. Luksemburg se da prekolesariti na zadnjem kolesu po dolgem in počez. Danes so debate o velikosti in majhnosti v športu brezpredmetne. Odkar so športniki samostojni podjetniki, ni več geografskih izgovorov. Odkar imamo informacije na dlani in svet na ekranu, ni več izgovorov, da nečesa ne znamo ali ne zmoremo. Škoda je edino ta, da se zdaj, ko vsakdo vsakogar lahko premaga, vse manj mladih ljudi odloča za šport. Zdaj, ko prihaja čas, da bi mogoče celo najmanjši lahko najvišje skakali v košarki, pa ni zanimanja za ta šport. Kako vem, da ni zanimanja? Še tekme za tret-

Kako se počuti človek, ki živi v državi, ki ne bo nikoli svetovni prvak? Seveda je bilo mišljeno samo v "pravih moških" športih, kot so nogomet, košarka, vaterpolo, rokomet in seveda tenis. Potem ko sem mu odgovoril, da imamo smučarko svetovno prvakinja in metalca kladiva, je seveda planil v huronski smeh, češ kakšna je to država, ki se ponaša z uspehom smučarke in metalca kladiva?

no neopredeljen, sem se takoj spomnil ravno na tiste, ki so nas spravili v majhne okvirje, ki so nas iz hiše spravili v garsonjerico, ki so me prisilili iskati izgovore, da smo premajhni, da bi lahko bili dobri. Trde glave izza šanka imajo k sreči vedno bolj trhle nogice, zato smo se morali kmalu uvesti, da bi analizirali našo in v tem primeru ma-

je mesto evropskega prvenstva, katerega smo hoteli zmagati, televizija ne prenaša. Vsaj na nacionalnem programu ne, kaj šele, da bi štel tiste, ki radi mečejo na koš ... Kdaj ste nazadnje videli zasedeno košarkarsko igrišče za vašo šolo? Še ne dolgo tega smo se tepili za vsak prost koš ... Mogoče so zaradi tega danes tako dobri. Kaj pa bo čez nekaj let?

Novinarsko pedaliranje

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Novinarji sodijo za pisalne stroje, ne na sedeže koles. Novinarji so leni in se premikajo ravno toliko, kolikor potrebujejo vrstic za svoj članek. Novinarji so bili najbolj nesrečni zaradi kadilskega zakona. Če bi ne bilo kadilskega zakona, novinarja ne bi nikoli spravili na teren. Roko na srce: obstajajo tudi taki, ki sami iščejo informacije, da bi jih čim prej posredovali bralcu, poslušalcu ali gledalcu. So tudi taki, ki raziskujejo skrito, da bi razkrili celemu svetu. Poznamo tudi take, ki ne morejo biti sekunde zamišljeni, in take, ki gredo na drug konec sveta, da bi nam sporočili, da tam nima joga vode. Novinarski poklic je krasen le v primeru, ko gre vse slabo. Takrat so brani in poslušani. Tisti, ki pišejo kaj dobrega, so hitro pozabljeni, če so sploh kdaj omenjeni. Če niste vedeli, so v "razvitih" državah trenutno najbolj popularni tisti novinarji, ki si upajo povedati nekaj, kar jim ni naročeno. V vsej naglici in količini besedil, ki jih mora pošten in ubog novinar spraviti v enem delovniku na monitor, je nemogoče pričakovati, da bo vmes razmišljal še s svojo glavo, zato preprosto napiše ali pove tisto, kar so mu povedali tisti, ki mu jih je uspelo vprašati. Sogovorniki, ki sami hočejo nekaj povedati, pa vemo, kakšni so. Tisti, ki vse vedo, pa so ponavadi nekje v ozadju, v kotu, pijejo sangrijo in berejo kulturne ali športne strani. Novinarstvo je zakon, odkar se je pojavil WikiLeaks in tisti "bedak", ki se

je oznanil za lastnika. Novinarstvo je v totalnem dreku zato, ker so tisti v komerciali, marketingu, oglaševanju popolnoma zaspali in pošten novinar ne dobi plače, ker se oddaje, za katere delamo, ne gledajo. Ljudje imajo denar, še vedno ga imajo, vendar jim ga naši komercialisti ne znajo izpuliti iz žepov. Aja, tu, kjer je bilo letošnje prvenstvo, je pa res lepo. Zelo je vroče in hotelirji komaj čakajo, da končamo in da zaprejo hotel do naslednje sezone. Vsi imajo že poln kufer poletne sezone, ki niti ni bila tako slaba. Ej, to bom napisal, ko se vrnem. Poletna sezona na jadranski italijanski obali niti ni bila tako slaba ...

Tri dni sem poslušal take in podobne stavke. Imenitno se mi je zdelo, ko nihče ni vedel, da jih snemam. Vedno, ko sem se pogovarjal s kakim novinarjem, sem na telefonu pritisnil snemalnik glasu. Tako sem dobil cel kup informacij "iz novinarskega zakulisja".

Svetovno prvenstvo v cestnem kolesarstvu za novinarje je vsakoleten poseben dogodek. Zberejo se zares taki kolesarji, ki imajo kaj povedati. Seveda imajo vsi za skupni imenovalec kolo in tekmovanje, vendar večina nima zveze s športom. Letos je prvenstvo gostilo italijansko obmorsko zelo turistično mesto Gabicce Mare, ki leži deset kilometrov od vsem znanega Riminija. Priporočam obisk, da boste videli, kakšen bo turizem na naši obali čez pet do deset let. Slovensko zastavo je zastopalo dvajset novinarjev in prav toliko kolajn smo dobili. Lu-

Delček novinarske reprezentance, ki je zastopala Slovenijo, od leve: Saša Mejač, Anita Mejač (Kamniški občan), Robert Bauman (Radio Kranj), Braco Cvjetičanin (Gorenjski glas), Primož Kališnik (Delo Polet), Marjetka Conradi (Delo Polet), Marko Koghee, (Noordhollands Dagblad).

Prva novinarska svetovna prvakinja v cestnem kolesarstvu je Lucija B. Petavs (Medicina danes), na sredini, druga je bila Anita Mejač (Kamniški občan), levo, in tretja Marjetka Conradi (Delo Polet), desno.

cija B. Petavs, urednica revije Medicina danes, pa je postala svetovna prvakinja v posamični vožnji na čas. Prvič v dvanajstih letih, odkar ta tekmovanja obstajajo, je Slovenija uspela zmagati. Kot je rekel selektor reprezentance

Primož Kališnik z Dela, smo med novinarji prava svetovna kolesarska velesila. Če pa to opazijo novinarji, potem so naši kolesarji skupaj z majhnostjo dežele še bolj prepoznavni na cestah po cellem svetu.

Trda kolesarska izkušnja

Drugi kolesarski maraton Trdkova na Goričkem je privabil 115 udeležencev. Edini Gorenjec je vozil za Gorenjski glas.

STOJAN SAJE

Trdkova - Goričko je znano Gorenjcem, a verjetno jih je le malo slišalo za Trdkovo in Martinje ob meji z Madžarsko. Še manj jih ve, da so tam lani prvič uspešno izpeljali kolesarski maraton z več kot osemdesetimi udeleženci. Na drugem maratonu 11. septembra letos se je zbralo že 115 kolesark in kolesarjev iz Slovenije, Avstrije in Hrvaške. Seveda smo bili zraven tudi Gorenjci!

"Privoščite si razkošje enkratnega spoznavanja neokrnjene gričevnate pokrajine ob avstrijsko madžarsko slovenski tromeji," so zapisali v vabilu organizatorji iz podjetja

Goričanka, ki ga vodi **Srečko Kalamar**. Kdor se je odzval vabilu, ni ostal razočaran, saj so domačini gostoljubno sprejeli in obdarili obiskovalce. Srečkova žena **Irena**, ki se je na Goričko priselila iz Škofje Loke, je za vse ročno izdelala lesene priponke z likom kolesarja. A prej se je bilo treba zanjo potruditi na eni od dveh prog. Sam sem izbral 25-kilometrsko traso Trdkova-Grad-Dolnji Slaveči-Gornji Slaveči-Kuzma-Dolič-Trdkova, mnogi pa so garali na 53 kilometrov dolgi progi. Kot se je izkazalo, niti krajša proga ni bila od muh, saj se je zadnji klanec vlekel nekaj kilometrov do cilja. Tudi gorički klaneci so vredni vsega spo-

Zadnji klanec se je vlekel nekaj kilometrov skoraj do cilja na Trdkovi. / Foto: Jože Bokan

štovanja, sem prepričan po štirih maratonih letos. Na cilju v Trdkovi so čestitali vsem, ne le najhitrejšim. Posebej so nagradili najštevilnejšo ekipo, najmlajšega in najstarejšega udeleženca. Slednje nagrado sem prejel edini Gorenjec, upokojeni novinar Go-

renjskega glasa **Stojan Saje**, ki sem vozil v dresu Športnega društva GG. Pozneje se je izkazalo, da dve leti starejši kolesar iz Ruš ni napisal letnice rojstva v prijavnico, a so tudi njega obdarili. Res velikodušno, zato bo gotovo tretji maraton še bolj obiskan.

Au, migrena

Ste eden tistih, ki jih mučijo napadi migrene in sami pri sebi večkrat tarnate? Da bi se enkrat za vselej znebili neznosnih glavobolov, ste gotovo poskusili tudi z uporabo nekaterih domačih pripravkov. Za vsak primer vam ponujamo še nekaj rastlinskih namigov - od blizu in daleč.

PAVLA KLINER

Vsak glavobol še ni migrena. Ta oznaka je navadno rezervirana le za izrazit glavobol, ki traja od 4 pa tudi do 72 ur, zanj pa je značilna utripajoča bolečina, ki se sprva pojavi le na eni strani glave in se nato razširi še na drugo stran. Glavobol navadno spremljajo slabost, draženje na bruhanje, velika občutljivost na hrup in svetlobo. Napad migrene najpogosteje izzovejo motnje v prekrvitvi možganov. Zoženje krvnih žil povzroča pomanjkanje kisika in bolečine, ki v drugi fazi, ko se žile spet razširijo, hitro naraščajo. Migreno lahko sprožijo različni dejavniki - stres, zatrta čustva, hormonske spremembe, določena hrana in pijača, denimo čokolada, arašidi, prezele banane, sir, kava in rdeče vino, lakota, hrup, osrednja svetloba ...

Izganjalci migrene

V ljudskem zdravilstvu velja za enega najboljših izga-

Beli vratič

njalcev migrene navadni rman (*Achillea millefolium*). Skodelica vročega rmanovega čaja, ki ga pijemo po požirkih, lahko odžene ali pa vsaj omili napad migrene. V boju proti migreni se zelo dobro obnese tudi beli vratič (*Tanacetum parthenium*), ki širi krvne žile v možganih in tako blaži migreno zaradi slabše prehodnih žil. Vzame mo ga ob prvih znakih napada. Po nekaterih virih naj bi že en sam zaužit list belega vratiča na dan omilil težave z migreno. Drugi viri priporočajo pitje čaja ali grizljanje tri

do pet svežih lističev na dan. Skorja bele vrbe (*Salix alba*) vsebuje predstopno acetilsalicilne kisline, zato deluje protibolečinsko. Žličko narezane vrbove skorje počasi zavemo v četrt litra vode, čaj odstavimo in ga pustimo stati pet minut. Spijemo do dve skodelici čaja na dan. Učinkovita protimigrenska zelišča, ki blažijo bolečine in pomirjajo, so tudi baldrijan (*Valeriana officinalis*), materina dušica (*Thymus serpyllum*), hmelj (*Humulus lupulus*), luštrek (*Levisticum officinale*), močvirski oslad (*Filipendula ulmaria*), pomladanski jeglič (*Primula veris*), vijolica (*Viola odorata*), lipovo cvetje (*Tilia platyphyllos*), kamilica (*Matricaria recutita*), sporiš (*Verbena officinalis*), citronka (*Aloysia triphylla*) ... Blagodejna je denimo čajna mešanica iz melise (*Melissa officinalis*), poprove mete (*Mentha piperita*) in žajblja (*Salvia officinalis*). Na dan spijemo dve do tri skodelice čaja.

Ingverjeva korenina

Obloge

Napade migrene pogosto zelo dobro blažijo obloge z zmečkanimi zeljnimi ali listi trte, s čebulo ali hrenom, z materino dušico ali timijanom (*Thymus vulgaris*) ter tudi obloge s kumino (*Carum carvi*) oz. zdrobljenimi semeni kumine z vodo.

Eterična olja

Olajševalni občutek prinašajo tudi nekatera eterična olja, s katerimi si namažemo čelo, senca in tilnik. Najbolje se izkažejo eterična olja sivke (*Lavandula angustifolia*), poprove mete, čajevca (*Melaleuca alternifolia*), evkalipta (*Eucalyptus globulus*) in rožmarina (*Rosmarinus officinalis*).

Ingver deluje hitro in učinkovito

Ayurveda, tradicionalni indijski način zdravljenja, za zdravljenje migrene že od nekdaj uporablja enega najbolj učinkovitih sredstev proti bolečinam, vnetjem in slabosti - ingver (*Zingiber officinale*). Zmešati ga je treba s toplo vodo in vtreti v glavo. Zelo koristno je tudi, če zaužijemo pol žličke svežega ali ingverja v prahu takoj, ko občutimo prve bolečine. Podobno kot zdravila proti migreni tudi ingver zmanjša bolečine z blokiranjem kemičnih snovi, ki povzročajo razdraženost v žilah v možganih.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: juha iz bučk, svinjski zrezki v naravni omaki, blitva s krompirjem po dalmatinsko, endivija s korenjem v solati, češpljev zavitek; **Večerja:** topli kruhki, pečena paprika.

Ponedeljek - Kosilo: špageti s panceto in sirom, mešana solata, lubenica; **Večerja:** čevapčiči iz ponve, kumarična solata s krompirjem, sladoled.

Torek - Kosilo: brokolijeva kremna juha, ocvrt piščanec, prazen krompir, radič s fižolom v solati; **Večerja:** knapovske polpete, jogurt.

Sreda - Kosilo: juha iz začimb z vlivanci, puranji zrezki v majonezni omaki, dušen riž, na sopari kuhana stebela blitve v solati z jajcem, grozdje; **Večerja:** telečja jetra na žaru, solata iz stročjega fižola.

Četrtek - Kosilo: polnjena paprika, pire krompir, mešana solata; **Večerja:** kruhovi cmoki s slanino, zeljnata solata.

Petek - Kosilo: paradižnikova juha, sardelice ali ribji fileti iz ponve, krompir v koscih, zelena solata, breskve; **Večerja:** skutni češpljevi cmoki, kompot.

Sobota - Kosilo: marinirana svinjska rebra na žaru, okisan krompir, ajvar, pečene paprike, sadne kupe; **Večerja:** rezine šunke, francoska solata, toast.

Češpljev zavitek

Vlečeno testo; nadev: 12 dag masla, 12 dag drobtin, 1,5 kg češpelj, malo cimeta, 10 dag grobo narezanih orehov, 12 dag sladkorja, malo olja, sladkor za posip.

Testo zvaljamo, malce namastimo z oljem, ga tanko razvlečemo in dve tretjini testa potresemo z na maslu prepraženimi drobtinicami, s češpljami, ki smo jih razrezali na četrtine, s cimetom, orehi in sladkorjem. Preostalo tretjino testa poškopimo s stopljenim maslom. Testo zdaj zvijemo, položimo v namaščen pekač in v pečici pečemo približno 45 minut pri 180 stopinjah Celzija. Še vročega potresemo s sladkorno moko.

Knapovske polpete

Potrebujemo: 4 jajca, 8 žlic moka, 4 žlice mleka, 75 dag surovega naribanega krompirja, sol, maščoba za peko.

Jajca, mleko in moko razžvrkljamo, dodamo surov nariban krompir, solimo. Oblikujemo hlebčke in jih na olju zlato rumeno zapečemo. Zraven ponudimo solato ali kislo mleko.

Juha iz začimb

Potrebujemo: 1 liter vode ter različne začimbe in zelišča: poper, peteršilj, zelena, timijan, origano, bazilika, šetraj, koriander in podobno, sol.

Začimbe kuhamo v osoljeni vodi 15 minut, po želji dodamo še jušno kocko, nato pustimo kakšne pol ure stati, precedimo in zakuhamo poljubno jušno zakuho.

Priprava orodja

MARA ČRNILEC

Sprememba velikosti kamnov

Povpraševanje po mlinskih kamnih se je povečalo pred začetkom druge svetovne vojne, še več naročil pa je bilo med vojno in po njej, ko so kmetje postavljali svoje mline, predvsem zato, da jim oblast ne bi vzela preveč pridelka. Kmetje pa niso potrebovali tako velikih kamnov, saj so mleli le svoje žito, zato je oče začel izdelovati kamne različnih velikosti. Najmanjši so imeli premer petdeset centimetrov. Dela je bilo toliko, da je zaposlil še Lojzeta Grosa iz Naklega, ko je ta odšel, pa dva Dolenjca in enega Vraždinca.

Kamne je pošiljal po vsej Sloveniji pa tudi na Hrvaško. Po letu 1960 pa so kmetje svoje mline opuščali, pojavili so se valjčni mlini. Pomanjkanja hrane ni bilo več in tako je tudi povpraševanje po mlinskih kamnih počasi upadalo. Franc Puhar je v kamnolomu ostal sam. Leta 1974, pri svojih sedemdesetih letih, je napravil zadnji mlinski kamen in se upokojil.

Danes stare mlinske kamne ljudje iščejo žal le še za mize na svojih vrtovih. Na Polici pa ni več slišati udarcev kladiv, ostali so le ovali odtrganih kamnov in konglomeratna skala, ki pomni najstarejšo zgodovino nastajanja naše pokrajine.

Puharji zunaj kamnoloma

Puharji so trdo delali, bili ugledni meščani in se veliko ukvarjali s kulturnimi dejavnostmi v Kranju. Nekateri so bili člani amaterskega gledališča, prepevali so v moškem pevskem zboru, bili so celo pobudniki za ustanovitev zboru. Vsi štirje kamnoseki s Police so igrali v pihalnem orkestru, Francova hčerka Jožica pa je bila pozneje prva članica. Brata Gašper in Franc sta bila več let tudi predsednika tega orkestra. Podatki veljajo le za zadnja dva rodova, Janeza Puharja in Franca Puharja. Slednji ni bil samo glasbenik, bil je tudi športnik, saj je s svojimi zmagami v kegljanju posegel v sam slovenski vrh. (konec)

5

IZDELOVALCI MLINSKIH KAMNOV

Merjenje širine mlinskega kamna

NESREČE

TRŽIČ

Po nesreči odpeljal naprej

V petek ob 15. uri se je na lokalni cesti Križe-Zadraga zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena kolesar in neznan voznik oziroma voznica osebnega avtomobila Renault Scenic sive barve. Vozilo je poškodovano po vetrobranskem steklu in sprednjem delu. Po nesreči je neznan voznik odpeljal v smeri Kranja, ne da bi lažje ranjenemu kolesarju pomagal. Zaradi razjasnitev vseh okoliščin nesreče policija naproša morebitne pričče, da pokličejo na številko 113 ali na anonimni telefon policije o8o 1200. **S. Š.**

KRANJ, ŽIRI

Policisti so se branili z razpršilnikom

Gorenjski policisti so imeli zadnje dni kar nekaj dela z vročerkvneži, ki so jih umirili šele z uporabo plinskih razpršilnikov. Že v četrtek pozno zvečer sta policista v Kranju hotela ustaviti osebni avtomobil Hyundai H1, vendar se 35-letni domačin ni odzval na prižgane modre luči, ampak je s povečano hitrostjo nadaljeval vožnjo. Nazadnje je zapeljal na zasebno dvorišče in hotel oditi v stanovanjsko hišo. Policista sta Kranjčana še pravočasno dohitela in mu odredila preizkus alkoholiziranosti, katerega je odklonil, zato sta se policista odločila za njegovo pridržanje. Tedaj se je v postopek vmešal njegov brat. Skupaj sta se uprla policistoma, ki sta morala uporabiti fizično silo in plinski razpršilec. Zaradi kršitve javnega reda in miru ter napada na policista sta policista pridržala brata 35-letnega Kranjčana. V nedeljo dopoldne pa je v Žireh po cesti skakal 46-letni domačin in ustavljal mimoidoče. Ko se je na kraj pripeljala policijska patrolja, je razgreti Žirovec brcnil v vrata policijskega avtomobila in zbežal. Policista sta ga dohitela, pri tem pa ju je moški pričel zmerjati in se nedostojno vesti ter mahati proti njima. Obvladala sta ga šele s plinskim razpršilcem, nato pa ga pridržala. Sledi kazenska ovadba zaradi poskusa preprečitve uradnega dejanja. **S. Š.**

LJUBLJANA

Gorenjci odlični na gasilskem tekmovanju

Na Rudniku v Ljubljani je minuli konec tedna minil v znamenju velikih gasilskih bitk - v licenčnem tekmovanju Firefighter Combat Challenge oziroma v najtežjih dveh minutah v športu, kakor tudi oglašujejo zelo zahtevno gasilsko tekmovanje, s katerim so v Sloveniji prvi začeli radovljiški prostovoljni gasilci. Radovljičani, ki so prvo tovrstno tekmovanje pri nas organizirali lani, so v petek in soboto v Ljubljani izpeljali slovensko tekmovanje, v nedeljo pa tudi prvo evropsko tekmovanje v Firefighter Combat Challengeu, na katerem so se med predstavniki sedmih držav zelo dobro odrezali tudi gorenjski gasilci. Med posamezniki je namreč drugo mesto zasedel **Tilen Feldin**, četrto pa **David Brodar**, oba prostovoljna gasilca iz Most pri Komendi. Še uspešnejši so bili gorenjski gasilci v tekmovanju dvojic, saj sta **Anže Habjan** (PGD Radovljica) in **Gregor Stanonik** (PGD Gorenja vas) zmagala, Feldin in Brodar pa sta bila druga. Slovenski gasilci so bili v ekipnem tekmovanju četrti; zmagali so profesionalni gasilci iz ZDA. **S. Š.**

Foto: Tine Kušar

Prijatelja pretepel do smrti

Jeseničan Hamdija Amidžić se je na kranjskem sodišču začel zagovarjati zaradi domnevnega uboja, za kar je zagroženo od pet do petnajst let zapora.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na Okrožnem sodišču v Kranju sodijo tridesetletnemu **Hamdiji Amidžiću** z Jesenic, ki naj bi 6. junija 2009 v gostinskem lokalu Pr' Čbular na Jesenicah najprej s pestmi, nato pa s steklenico piva po glavi udaril tedaj 41-letnega **Seada Čehića**. Kot je navedla okrožna državna tožilka **Marija Marinka Jeraj**, je Čehiću z udarci zadal tako hude poškodbe glave, med drugim obsežno akutno otekllost možganov in krvavitev možganskega debla, da je zaradi njih dva dni kasneje umrl v ljubljanskem Kliničnem centru. Zoper Amidžića na kranjskem sodišču poteka tudi postopek zaradi spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let.

Zagovornik **Izet Hodžić** je že uvodoma sodnemu senatu, ki mu predseduje sodnica **Andreja Ravnikar**, pojasnil, da se obdolženi ne čuti krivega. Amidžić je v zagovoru pojasnil, da mu je bil Čehić dolžan denar. Že kakšno leto pred usodnim dogodkom je pri avstrijski banki s sodelavcem **Elvisom Folićem** najel deset tisoč evrov posojila, ki sta si jih razdelila na pol. "Posojilo sem redno vračal, po sto evrov na mesec, nato sem se odločil, da izplačam celotno vsoto, to je 3500 evrov. Čehić, bil mi je sodelavec in prijatelj, me je tedaj pregovoril, naj denar raje posodim njemu, ker ne more niti otrok peljati na morje, in bo on vsak mesec vračal po sto evrov. Nekaj mesecev je to tudi počel, ko pa je

Uboja obtoženi Hamdija Amidžić (desno, ob njem odvetnik **Izet Hodžić**) trdi, da pokojnega **Seada Čehića** ni udaril s steklenico po glavi.

odšel v Avstrijo, je prenehal plačevati, zato sem moral spet sam prevzeti odplačevanje posojila. Bilo je hudo, bil sem živčen zaradi tega, žena je mislila, da sem posojilo v celoti že odplačal. Veliko sva se kregala, tedaj me je tudi zapustila. Čehića sem večkrat klical, vedno mi je govoril, da nima denarja," je začel pripovedovati.

Šestega junija 2009 je Amidžić ugotovil, da je Čehić na Jesenicah, zato se je želel z njim pogovoriti o vračilu dolga. Našel ga je v piceriji Pr' Čbular. "Prišel sem, da se pogovoriva, nisem se želel tepsti. Začel me je žaliti, nato je šel nadme še s steklenico piva. Vzel sem mu jo iz rok in ga

udaril z desno roko po obrazu. Padel je na bližnjo ograjo in se udaril v glavo. Nato je še enkrat planil proti meni in sem ga znova udaril, tako da je še enkrat zadal v ograjo. Tudi sam sem vzel steklenico od kokakole, a mi jo je Armin Hasanagić, ki je bil tudi tam, vzel iz rok. Po drugem udarcu je Čehić ostal s sklonjeno glavo nad mizo, še nekaj je govoril, jaz pa sem odšel. S steklenico ga nisem udaril," je razložil Amidžić in med pripovedovanjem za krajši čas planil tudi v jok. Kot je še pojasnil, težko spi in je precej vzkipljiv, zato redno jemlje antidepresive, kar je počel tudi že pred obravnavanim dogodkom.

Sodni izvedenec medicinske stroke **Tomaž Benedik** je ugotovil, da je pokojni prejel dve vrsti udarcev - z roko in ovalnim predmetom, najverjetneje steklenico, slednje pa je tudi povzročilo usodne poškodbe. "Glede na izvide avtopsije bi skoraj izključil možnost, da bi šlo za dva vzporedna močnejša udarca ob ograjo. Pri tem je bistveno, da sta ugotovljeni poškodbi bili povsem vzporedni. Sila udarca je morala biti kar velika, da je prišlo do tako hudih poškodb," je pojasnil.

Sojenje se bo nadaljevalo oktobra, ko bodo poskušali zaslišati tudi ključno pričjo **Armina Hasanagića**, ki mu doslej vabila na obravnavo niso uspeli vročiti.

Na avtocesti umrli Italijanki

1. stran

SIMON ŠUBIC

Dragomelj, Špitalič - Minuli konec tedna sta se na širšem območju Gorenjske zgodili dve prometni nesreči, ki sta terjali tri človeška življenja.

Na odseku Šentjakob-Domžale na avtocesti Ljubljana-Kamnik je v nedeljo okoli 12.30 trčilo sedem vozil. Po ugotovitvah policije je 36-letni Domžalčan z osebnim vozilom BMW X6 ameriških registrskih oznach domnevno zaradi neprilagojene hitrosti v bližini Dragomlja (občina Domžale) tr-

čil v spredaj vozeč osebni avtomobil Toyota Camry, katerega voznik je zaradi nastajajoče kolone pred njim zaviral in zmanjševal hitrost. Po trčenju je Toyoto odbilo naprej, tako da so veržno trčili še štirje avtomobili v koloni, medtem ko je povzročitelj trčil tudi v osebni avtomobil Citroen C4. V nesreči sta umrli potnici v Toyoti, 86- in 58-letna državljanka Italije, tretji potnik, 56-letni Italijan, pa se je huje ranil. V nesreči se je lažje ranilo še osem oseb. Vse ponesrečenec so odpeljali v ljubljanski klinični center. Posledice prometne nesreče sta si

ogledali tudi dežurni preiskovalna sodnica in državna tožilka.

V petek popoldne pa se je na regionalni cesti Kamnik-Vransko smrtno ponesrečil 35-letni motorist iz okolice Celja. Pri Špitaliču je pripeljal iz desnega nepreglednega ovinka v levi pregledni ovinek, ki poteka po klancu navzdol, pri tem pa je domnevno zaradi neprilagojene hitrosti izgubil oblast nad vozilom, zapeljal desno z vozišča in trčil v bližnji stanovanjski objekt. Motorist je zaradi hudih ran umrl na kraju nesreče.

ŠKOFJA LOKA

Pobrali zlatino

Nekaj noči nazaj so neznanci vlomili v stanovanje v Podlubniku. Odnegli so za okoli dva tisoč evrov zlatnine.

Vlomili na gradbišče

Neznani tatovi so minuli konec tedna vlomili na gradbišče v okolici Škofje Loke. Ukradli so različno orodje, skupaj vredno okoli osem tisoč evrov.

Izginila kosilnica

V noči na ponedeljek je nekdo z dvorišča stanovanjske hiše v okolici Škofje Loke ukradel kosilnico BCS. Lastnik je škodo ocenil na 3500 evrov. **S. Š.**

V bolečino nacepljen strah

Psihične težave, socialne stiske se lahko odrazijo kot nespecifična bolečina v križu. Človeka boli, bolečina ne preneha, z receptom pa se nič ne reši ... Več o tem z anesteziologinjo Matejo Lopuh, ob njej na sliki je diplomirana medicinska sestra Ana Bassanese iz SB Jesenice.

stran 16

Z materino metodo čudežno napreduje

Sedemletni Benet Tasevski, z začetno diagnozo popolne negibnosti in umske zaostalosti, je shodil, začel razmišljati in sodelovati.

stran 18

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Še vedno (pre)dolge vrste se krajšajo

Pred letom dni je začel veljati Pravilnik o najdaljših dopustnih čakalnih dobah, minister za zdravje Dorijan Marušič je po letu dni z doseženimi rezultati zadovoljen. Na Inštitutu za varovanje zdravja zbirajo podatke o čakalnih dobah za 52 zdravstvenih storitev, podatki pa so bolnikom javno dostopni.

SUZANA P. KOVAČIČ

U spešno obvladovanje čakalnih dob močno prispeva k zdravju državljanov. Že nekaj časa lahko preverimo, v kateri bolnišnici bomo najhitreje na vrsti za poseg oziroma za pregled pri specialistu, saj so podatki objavljeni na spletni strani Inštituta za varovanje zdravja, "je na petkovi novinarski konferenci na Inštitutu za varovanje zdravja RS (IVZ RS) povedala Marija Seljak, direktorica IVZ RS. Leto dni po uvedbi Pravilnika o najdaljših dopustnih čakalnih dobah se je

število čakajočih za posamezne zdravstvene storitve zmanjšalo s 83.642 čakajočih na 42.676. Na IVZ RS zbirajo podatke za 52 zdravstvenih storitev, o katerih poroča 74 izvajalcev s skupno 364 seznamami. Na podlagi pravilnika so uvedli tudi stopnjo nujnosti: redno, hitro in nujno. Pa smo na spletni strani IVZ RS naključno preverili trenutne čakalne dobe v ambulantah za bolezni dojk in mamografijo za redne preglede; v Splošni bolnišnici Jesenice boste čakali 160 dni, v kranjski Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo prav tako 160 dni, edina, kjer ni čakalne dobe,

je Splošna bolnišnica Murska Sobota. Sicer se je število čakajočih za ambulantno obravnavo dojk in mamografijo od začetka maja znižalo z dobrih 15 tisoč na nekaj manj kot 11 tisoč. Tudi število čakajočih na magnetno resonanco se je znižalo iz 9317 na 5848. Vendar pa v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana 177 kardiovaskularnih bolnikov še vedno čaka nad dopustno mejo, v drugih petih centrih za kardiovaskularne bolnike v Sloveniji pa s čakalno listo nimajo težav, saj je ta povsod pod dopustno mejo šestih mesecev.

"Prečiščevanje čakalnih seznamov smo v letu dni

V devetih mesecih letošnjega leta se je občutno znižalo število čakajočih nad dopustno mejo in sicer od 14.443 na 4717 čakajočih.

izvedli dvakrat z namenom, da ugotovimo podvojene, celo potrojene zapise v čakalnih seznamih pri istih ali različnih izvajalcih. 4,6 odstotka oseb je bilo avgusta letos v čakalne seznime vpisanih dvakrat, od tega je bilo 2,4 osebe vpisane v čakalne seznime za operacijo sive mreže ali artroplastiko kolena. 0,2 odstotka iz čakalnih seznamov jih je medtem umrlo," je povedala Metka Zaletel iz IVZ RS. S tem so dosegli zmanjšanje večkrat vpisanih pacientov. "Bistvena pa je pravica do spoštovanja pacientovega časa. Pacienti morajo biti vpisani v seznam po vrstnem redu naročanja, obravnavani pa v vrstnem redu, kot so bili vpisani v seznam, seveda ob upoštevanju stopenj nujnosti za zdravstveno storitev. Pri naših nadzorih tudi zelo redko najdemo še ročno vo-

dene čakalne seznime," je dejala glavna zdravstvena inšpektorica Dunja Sever. Zdravstvena inšpektorica Eva Kompan pa je poudarila, da se "preskakovanje mimo vrste" kar hitro ugotovi: "Pregledam, kdaj je bil predviden pregled z veljavno napotnico in kdaj je bil dejansko izveden. Če ugotovim, da je bila storitev opravljena prej, preverim zakaj. Tega v zadnjem letu dni ni bilo veliko."

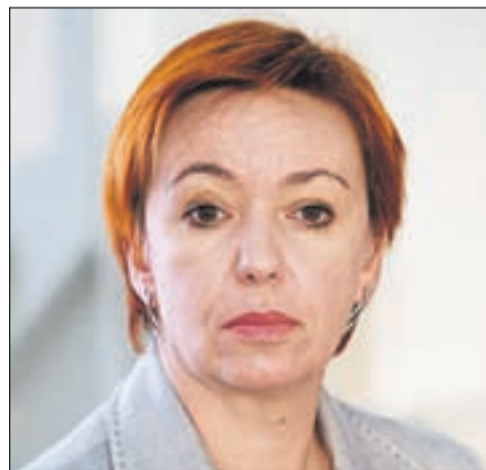
Minister za zdravje Dorijan Marušič je z doseženimi rezultati zadovoljen. Čakalne dobe, ki so kazalnik delovanja zdravstvenega sistema, je označil kot skupen dober dosežek. Kot pomemben naslednji cilj pa je minister izpostavil prizadevanja, da bi od začetka obravnave bolnika pa do konca obravnave minilo čim manj časa, pri čemer je pomembna kakovost opravljene storitve.

Dorijan Marušič / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Marija Seljak / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Metka Zaletel / FOTO: GORAZD KAVČIČ

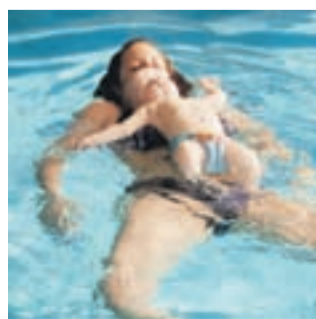

Dunja Sever / FOTO: GORAZD KAVČIČ

ZANIMIVOSTI

Otroci brez plavalnih obročev

Vodne igrarije, ki potekajo v Škofji Loki in v Begunjah, so posebno vodno doživetje za otroke med četrtem mesecem in enim letom, ter od enega do tretjega leta. So nadgradnja metode Halliwick.

stran 17

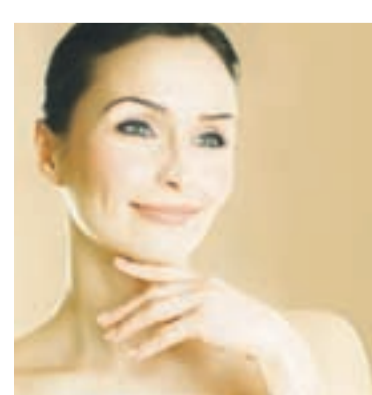
NASVET

Ušivost je bolezen in ne sramota

Ušivost je nadloga, s katero se vzgojitelji in učitelji srečujete v vrtcih in šolah, kot tudi doma v vlogi že tako prezaposlenih staršev. Je tipičen primer bolezni, katero se rešuje - zdravi v domačem okolju.

stran 20

Dermatološka ambulanta

za samoplačnike v Zdravstvenem domu Bled, Mladinska cesta 1, Bled

Ordinacijski čas: petek od 15. do 19. ure (dodatno po dogovoru)

Informacije in naročanje: 031/885-889 od 12. do 15. ure

SAMOPOMOČ

Daje jim novo moč za življenje

Kranjska skupina za samopomoč ženskam, obolelim za rakom dojk, je ena od devetnajstih, ki pod okriljem Društva onkoloških bolnikov Slovenije delujejo pri nas. Članice v njej najdejo medsebojno podporo, upanje in zaupanje ter informacije, ki jih zanimajo oz. jih potrebujejo.

MAJA KOROŠAK

Danes, ko je na voljo toliko različnih oblik pomoči, si je skoraj nemogoče zamisliti, da še pred nekaj desetletji ni bilo na voljo ničesar. Bolnice so bile prepuščene same sebi in nikjer niso mogle dobiti odgovorov na vprašanja, ki so jih pestila. **Mimi Resman**, članica kranjske skupine, ki je zbolela pred 35 leti, se spominja, da so se bolnice vse pomenile kar med sabo, v bolnišnični sobi ali na bolnišničnih hodnikih. "Pile smo petrolej in jedle konjsko meso." Takrat je to namreč

veljalo kot nekaj, kar pomaga pri rakavih obolenjih. Mimi Resman je od vsega začetka vodilo neomajno prepričanje, da bo ozdravela, in zato se je tudi oprijela vsake pomoči, ki bi zanj pomenila napredek v okrevanju. Najprej so bile to knjige, potem se je v Ljubljani leta 1983 ustanovila prva skupina za samopomoč, ki jo je redno obiskovala. Ko se je ustanovila prva takšna skupina na Gorenjskem, bila je radovljiska, je šla tudi tja. In pred šestimi leti se je pridružila kranjski.

Dobivajo se vsak drugi petek v mesecu v prostorih Zdravstvenega doma Kranj. Skupino vodi koordinatorica, to je

ena od bolnic, ki ni več na zdravljenju, ter strokovna vodja **Marija Eržen**, diplomirana medicinska sestra. Namen skupine je predvsem v izmenjavi izkušenj. Skupina je točka, kjer izvedo največ, in tudi varen prostor, kjer vsaka od njih ob razumevanju in podpori drugih lahko izrazi tisto, kar jo teži. Za njih ni tabujskih tem, pogovarjajo se o vsem, tudi o družinskih problemih, ki jih je njihova bolezen sprožila, in povsem intimnih dilemah, kako se počutiti in doživljati kot ženska tudi po operaciji. Druži jih namreč skupna izkušnja hude bolezni, ki pa ni nepremagljiva.

Kaj jim še daje skupina? "Novo moč za življenje," zatrjuje **Francka Jošt**, ki je zbolela pred petnajstimi leti. "Prvič sem lahko javno spregovorila o svoji bolezni in se je tako nehala sramovati." Na večjih skupnih srečanjih skupin pa je videla množico veselih žensk. "Če zmorejo one, zmorem tudi jaz." In tako je bilo. Francka Jošt se zdi zelo pomembno tudi to, da "je naša skupina usmerjena v to, da pomagamo druga drugi. In da me, starejše članice, damo sebe na voljo tistim, ki prihajajo. Vprašajo nas lahko vse, kar jih zanima. To, kar smo me dobile od starejših članic takrat, ko smo to potrebovale, dajemo danes naprej. Tistim, ki to potrebujejo." "Povsem drugače se je odpreti in spregovoriti o svoji bolezni in o tem, kar doživljaš in preživljaš, nekemu, ki je prestopal enake stvari,"

Nina Hladnik

Zora Bajde

pove **Zora Bajde**. "O tem sem povsem odprto govorila že prej, tudi doma sem imela veliko podporo, enako v službi in pri prijateljih, vendar pa sem šele v skupini dobila tisto, kar sem zares potrebovala. Ko za svojo bolezen povež nekemu, ki je ni prebolel, ti vsak hoče pomagati z nekimi nasveti. Takrat ti je to povsem odveč, saj veš, da on ni v tvoji koži. Ko sem prvič prišla v skupino in sem v njej videla ženske, ki so že toliko in toliko let po operaciji, sem se

počutila povsem zdrava, pa čeprav takrat nisem imela enega lasu na glavi." **Nina Hladnik**, tudi članica skupine, pa poudarja, da je zelo pomembno, da ženska pride v skupino takoj, ko izve za diagnozo. Žal je veliko takšnih, ki še dolgo po operaciji zavračajo vsak pogovor o tem. Ne želijo sprejeti svoje bolezni. "Vendar: različne smo si in spoštujemo odločitev vsake posameznice," je še povedala Hladnikova.

Zdravila in samozdravljenje

Samozdravljenje je omejeno na pomoč pri preprečevanju in zdravljenju tistih zdravstvenih težav, ki ne zahtevajo posvetovanja z zdravnikom. V ožjem pomenu besede samozdravljenje predstavlja uporabo zdravil brez recepta, ki ga izvajajo bolniki na lastno pobudo in lastno odgovornost, s pomočjo ali brez pomoči ali nasveta lekarniškega farmacevta ali drugega zdravstvenega delavca. Obdobje, za katero je samozdravljenje

primerno, se lahko spreminja glede na okoliščine, vendar običajno ne sme biti daljše od treh do sedem dni. Širše vključuje samozdravljenje tudi druge dejavnosti za ohranjanje zdravja. Pri samozdravljenju je bolnik odgovoren za pravo oceno resnosti zdravstvene težave, odločitev za izbiro zdravila, uporabo zdravila skladno z navodili in spremljanje poteka samozdravljenja.

Lekarniški farmacevt lahko bolniku pomaga pri oceni resnosti zdravstvenega stanja in s tem pri odločanju za samozdravljenje, pri spremembi življenjskega sloga ali izbiri primerne zdravila za samozdravljenje. Na osnovi resnejših simptomov in/ali znakov ter drugih spremljajočih stanj bolnika napoti k zdravniku. Ko se odločamo za samozdravljenje, je pomembno vedeti: koliko je bolnik star, je ženska noseča ali doji, koliko časa trajajo težave, kakšni so bolezenski znaki in simptomi, kakšno je bilo dosedanje zdravljenje ter ali ima bolnik katero od kroničnih bolezni in uporablja zdravila, izdana na recept. Posebno pozornost je torej potrebno nameniti samozdravljenju dojenčkov in majhnih otrok, nosečnic in doječih mater, starostnikov in kroničnih bolnikov. Še zlasti v teh primerih pogovor z lekarniškim farmacevtom bistveno zmanjša tveganje, ki ga bolnik nosi pri samozdravljenju.

Lekarne bomo **26. septembra**, ko godujeta zavetnika lekarništva, brata Kozma in Damijan, obeležile že **7. Dan slovenskih lekarn**. Osrednja pozornost bo letos namenjena odgovornemu samozdravljenju ter pravilni in varni uporabi zdravil brez recepta. **Ob tej priložnosti bodo v vseh lekarnah brezplačno na voljo informativne knjižice O pravilni in varni uporabi zdravil - Zdravila in samozdravljenje.**

Mag. Nina Pisk, mag. farm.

Maja 2011 je pri Slovenskem farmacevtskem društvu izšla knjiga Samozdravljenje - priročnik za bolnike, ki smo ga za vas napisali lekarniški farmacevti, da vam pomagamo pri odločanju za samozdravljenje in pri izbiri primernih zdravil za vaše zdravstvene težave, ki ne zahtevajo posveta z zdravnikom. Knjiga je na voljo tudi v lekarniških enotah Gorenjskih lekarn.

gorenjske lekarne

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica, Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

HRBTENICA

V bolečino nacepljen strah

Psihične težave, socialne stiske se lahko odrazijo kot nespecifična bolečina v križu. Človeka boli, bolečina ne preneha, z receptom pa se nič ne reši ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Hrbtenica je lahko boleča v vseh delih, v vratnem, prsnem, ledvenem delu, tudi križnica lahko boli. "Daleč najpogostejša nespecifična bolečina pa je bolečina v križu, saj po nekaterih podatkih prizadene kar osemdeset odstotkov odrasle populacije. To je bolečina, ki nima nekega pravega organskega vzroka in ki zelo pogosto, pri tridesetih odstotkih bolnikov praraste v kronično bolečino, če to dopustimo," je povedala asist. mag. **Mateja Lopuh**, spec. anesteziologinja v Splošni bolnišnici Jesenice, in poudarila, da je bolečina v križu pogosto povezana s prekomernim nepravilnim naporom: "Veliko bolnikov, ki imajo bolečine v križu, povedo, da so celo življenje trdo delali v nepravilnih položajih. Včasih ni bilo toliko vedenja o tem, kako pravil-

no dvigovati težka bremena, nihče ni dvigoval iz počepa, temveč so dvigovali s stegenjimi nogami. Včasih tudi vadbe niso pretirano slonele na tem, kako čuvati hrbtenico. Veliko težav imajo športniki, veslači na primer, ki so dolgo časa napačno trenirali in niso ščitili svoje hrbtenice."

Bolniki dobijo občutek, da jim nihče ne verjame

Samo zdravlila ne pomagajo ali pa sploh ne pomagajo. Odrasel človek, ki ima že dlje časa akutno nespecifično bolečino, naj ne bi opustil vsakdanjih aktivnosti. To je osnovna terapija, kot poudari zdravnica: "Da se torej bolnik ne uleže v posteljo za dva dni, ampak da ohrani minimum osnovnih aktivnosti. Da denimo ženska še vedno skuha kosilo, opravi gospodinjska dela, da hodi, se giblje do bolečine. Ni se izkazalo, da bi v tem akutnem stanju bistveno

pripomogle ciljane vaje k izboljšanju stanja ali fizioterapija v prvih treh do šestih tednih po zagonu bolečine. Najbolj pomembno je, da človek giba."

Takšne vrste bolečine naj zdravniki danes niti ne bi več obravnavali izolirano. "V terapijo vključimo vse segmente, pri obravnavi govorimo o bio-psihosocialnem modelu. Če vidimo, da bolnik ne reagira na običajno predpisano terapijo, ki bi po naših izkušnjah morala pomagati, potem iščemo vzroke drugod. Pogosto se izkaže, da je bolečina v križu odraz določenih psihičnih težav, težav na delovnem mestu, ki jih bolnik na ta način rešuje z bolniškim staležem, lahko so prisotne še težje socialne simptome. Vemo, da križ kot tak ne more biti osnovni problem, ampak da je v to bolečino nacepljen hud strah, osamljenost, skratka nek drug dejavnik, ki človeku prepreči, da bi se rehabiliti-

ral tako, kot je treba. Nespecifični bolečini ne moremo najti pravega vzroka, saj to niso bolniki, ki imajo na primer tumor v hrbtenici ali zdrsnjen disk, ki ga je treba operirati. Največji problem pa je, da pogosto bolniki, ko že običajno številne zdravnike, dobijo občutek, da jim nihče več ne verjame. Trudijo se povedati, pokazati ne morejo nič, ker so vsi izvidi normalni in izgubijo zaupanje, da jim bo sploh kdo pomagal. To še dodatno potencializira njihovo že tako slabo stanje," je izpostavila problem zdravnica.

"Ne vprašam več, kaj vas boli, ampak ..."

Pa vendarle, so tudi primeri, ko je bolečina lahko namišljena - takim bi po domače rekli "bleferji" - še vprašamo **Matejo Lopuh**. "Kaj pod to smatrate? Pravih 'bleferjev' po mojem mnenju ni. Veste, če ima nekdo res hude težave v službi ali doma in ne najde

Asist. mag. **Mateja Lopuh** | FOTO: KAJA SMOLE

izhoda, ga "na srečo" malo začne boleti križ in vse to zlije v svojo bolečino. On v resnici ni blefer, v resnici ima težavo. Samo da težave s tem, da napišem samo recept, ne more rešiti. Ljudje so v različnih stiskah in vsi nimajo razvitih mehanizmov, s katerimi bi se lahko uspešno spopadali z njimi. Ker pa je tudi medicina zašla v ozke specialnosti, denimo samo ozko zdravljenje bolečine v križu brez celotne slike bolnika, se bolnik težko reši iz začaranega kroga." Najbolj prizadeta je aktivna populacija med štiridesetim in pedesetim letom, je še

dejala sogovornica: "Pogosto ljudje prav v teh letih izgubijo službo brez posebne upanja, da bodo dobili novo, s tem se poveča socialna ogroženost. Ko se je začelo govoriti o zakonu o podaljšanju delovne dobe, je bil velik naval bolnikov, ki so pred upokojitvijo in so se tega zelo ustrašili. Vsaka taka stvar običajno psihične stiske ljudi zelo poslabša in to se odraža na telesnem nivoju. Danes govorimo o pojmu trpljenje; kot zdravnica bolnika ne vprašam več, kaj vas boli, ampak kolikšno trpljenje vam ta bolečina povzroči."

Bolečine v hrbtu

Bolečine v hrbtu so pogoste pri pacientih srednjih let in pri starejših, predvsem pri pisarniških uslužbencih. Ponavadi bolečine povzročajo patološke spremembe v vratnih in prsnih vretencih. Spremembe v vratnih vretencih povzročijo bolečine v hrbtu, ki se klinično pojavijo kot pekoča bolečina v predelu med lopaticami in hrbtenico, kakor da bi na ta predel pritiskala utež. Bolečina se poveča po težjih obremenitvah, v nekaterih primerih je bolj očitna v jutranjem času. Mnogokrat jo spremlja tudi nelagodje v komolcu in rami. V vratnih vretencih lahko otipamo zatrdilno ali izboklino, ki je zelo občutljiva na dotik. Nekateri se počutijo izredno utrujene in so neprestano zaspani.

Vratna vretenca glede na biološko mehaniko podpirajo teže cele glave, najbolj sta obremenjeni peto in šesto vratno vretenca. Pri ljudeh, ki dolgotrajno sklanjajo glavo ali delajo z obema rokama hkrati, je ta predel neprestano obremenjen, kar lahko povzroči dislokacije, delovne poškodbe ter refleksno pekočo bolečino v predelu ramen, komolcev in ob zgornjem delu hrbtenice.

Bolečina v hrbtu se lahko kaže na različne načine, predvsem kot bolečina hrbta ponoči in zburanje sredi noči zaradi bolečine. Po kitajski medicini je hrbtni predel zbirališče yang energije. Po hrbtu poteka tudi t.i. meridian Du in izredno pomembne akupunkturne točke Shu, ki so odgovorne za delovanje vseh organov v telesu. Dolgoletne delovne obrabe ali izpostavljenost hladnemu vremenu lahko povzročijo neprečnost energije po hrbtnih meridianih. Kadar energija ni

Li Furu, doktor kitajske medicine / Foto: Matic Zorman

pretočna, takrat nastopi bolečina. Današnja medicina tovrstne probleme zdravi s protivnetnimi, protibolečinskimi tabletami ter s tabletami za sproščanje mišic. Lahko si pomagamo tudi s toplimi obkladki, infrardečimi žarki ... Tradicionalna kitajska medicina prepisuje zdravljenje z akupunkturo in masažo. S tuina masažo večinoma vračamo vretenca v prvotno lego, tako da z metodami pritiskanja, gnetenja in

ščipanja sprostimo napetosti in zatrdline v mehkem tkivu. Nato z raztegovanjem in podobnimi metodami lajšamo obremenitve na posameznih mišicah in v ligamentih. Z akupunkturo predvsem spodbujamo pretok energije po meridianih, spodbujamo krvni obtok, kajti kadar energija nevirano poteka, ne morejo nastati bolečine. Pacientom tudi svetujem določene gibalne vaje za okrepitev moči v vratnih mišicah.

Tradicionalna kitajska medicina

• Tuina masaža **DARILNI BONI**
• Akupunktura **www.lifuru.net**

Najbolj pogoste težave, ki jih uspešno odpravi dr. Li Furu

Težave s hrbtenico, revmat, vnetje sklepov, migrena, glavobol, išias, vnetje žilcev, motnje prebavnega trakta, nespečnost, depresija, nervoza, športne poškodbe.

LJUBLJANA **KRANJ**
Ptujška ulica 19 Cesta 1, maja 51
torek, četrtek: ponedeljek, sredo, petek:
10^h - 18^h 10^h - 18^h

Informacije: tel: 04/2331 881, gsm: 031/851 001

Bodite aktivni med sedenjem

Glavna korist, ki jo med stoli omogoča samo SpinaliS, je stalna krepitev hrbtnih mišic, saj gibljivo sedalo na vzmeti zahteva, da telo ves čas aktivno ohranja svoje težišče v centru. Tako omejuje nepravilno sedenje ter lomljenje v križu.

Ugodni učinki SpinaliS stola:

- razbremenitev diskov in vretenc
- vzravnana drža
- krepitev hrbtnih in trebušnih mišic
- izboljšanje mišičnega tonusa
- preprečevanje nastanka degenerativnih sprememb hrbtenice
- zmanjša se pritisk na žile krvnega obtoka
- opornik za roke razbremeni mišice ramenskega obroča

SpinaliS je edini stol na svetu, ki skrbi za vašo hrbtenico, medtem ko vi sedite.

Sem Karmen Ažman, ena izmed prodajnih zastopnic na Gorenjskem. Našim strankam in potencialnim kupcem omogočam lažji dostop do predstavitev stolov Spinalis, prednosti pri uporabi in vseh potrebnih informacij, ki vam bodo pomagale pri odločitvi oz. priporočilu naših proizvodov. S tem pristopom smo na trgu naredili korak naprej in lahko rečemo: SpinaliS je prišel med Vas! Za predstavitev prednosti sedenja na naših stoli v vaših prostorih (služba/dom) ali pa katere druge informacije v zvezi z našimi stoli SpinaliS me pokličite ali mi pišite: **Karmen Ažman, prodajna zastopnica, GSM: 040/614 066, e-naslov: karmen.azman@spinalis.org**

Postanite tudi vi del velike skupine zadovoljnih uporabnikov stolov SpinaliS!

PASIVNO SEDENJE : AKTIVNO SEDENJE

Sodoben ergonomski stol

Hrbtenica se pri nagibu telesa lomi v križu, kar privede do poškodb in bolečin

Terapevtska žoga

Sedenje na spinalisu posnema sedenje na terapevtski žogi

Stol SpinaliS

Zaradi gibljivega sedeža, ki sledi nagibu telesa je hrbtenica ves čas v pravilnem položaju

PREHLAD ALI GRIPA

Foto: Tina Dokl

Pomembno je, da res počivate

SUZANA P. KOVAČIČ

Na leto prebolimo šest, sedem prehladov, otroci pa nekaj več. Zapleti so redki, v manj kot enem odstotku pride do vnetja obnosnih votlin, pri dveh odstotkih do vnetja srednjega ušesa. Tega je več pri otrocih. Prehlad je najpogostejša okužba zgornjih dihal, povzroča ga več kot 150 različnih do zdaj znanih virusov, med njimi najpogosteje rino vi-

rusi. Najpomembnejša je preventiva s higienskimi ukrepi. Okužba se prenaša kapljično s kihanjem, kašljanjem, govorjenjem, med otroki pa tudi z nosnim izcedkom in z dotikanjem predmetov, zato je zelo pomembno umivanje rok. Kašljamo v robčke za enkratno uporabo. Zaradi prehlada je dobro ostati kak dan doma, predvsem zato, da ga ne raznašamo naokrog. Tudi hitreje se pozdravimo, če kak dan ležimo. Če vročina ne preseže 38 stopinj in traja le nekaj

dni, še ni treba hoditi k zdravniku.

S prihodom mrzlih mesecev pridejo k nam tudi virusi sezonske gripe. Običajno se v času intenzivnega širjenja gripe poveča število bolnikov s pljučnicami in številno ljudi, ki morajo na bolnišnično zdravljenje zaradi poslabšanja drugih kroničnih bolezni, kot so astma, bronhitis ali srčno popuščanje. Gripa ogroža celotno prebivalstvo, predvsem starejše ljudi, bolnike s kroničnimi boleznimi ter majhne otroke in nosečnice. Širjenje

gripe je mogoče omejiti z upoštevanjem higienskih priporočil in s cepljenjem, ki je najučinkovitejša zaščita. Če zbolite za gripo, pokličite po telefonu osebnega zdravnika in se pogovorite z njim. Osebni zdravnik najbolje pozna bolnika in ve, ali ima kakšne pridružene bolezni in kakšna zdravila jemlje. Najlažje tudi oceni, ali bo potrebno zgolj simptomatsko ali še kakšno drugačno zdravljenje. Sicer pa na splošno velja, da je gripo treba odležati in piti veliko tekočine.

simptomi	prehlad	gripa
telesna temperatura,	redko zvišana	visoka 3 do 4 dni
glavobol	blag do zmeren	izrazit
bolečine v mišicah in sklepih	blage do zmerne	izrazite
splošno slabo počutje	blago	traja 2 do 3 tedne
izčrpanost	nikoli	nenadna in izrazita
zamašen nos	pogosto	redko
kihanje	pogosto	redko
bolečina v grlu	pogosto	redko
bolečine v prsih, kašelj	blage do zmerne	pogosto, kašelj je lahko izrazit

ZA VAS SMO ODPRLI NOVO PRIJAZNO SPECIALIZIRANO PRODAJALNO

 GREENGO

PRI NAS DOBITE:

- GOTOVINSKI POPUST ZA UPOKOJENCE, MLADE MAMICE IN DIABETIKE
- NARAVNO KOZMETIKO
- ZDRAVO HRANO
- VEČ VRST PREHRANSKIH DOPOLNIL
- VSE ZA DOMAČO LEKARNO
- PRAKTIČNA DARILA
- IN ŠE IN ŠE

KJE SE NAHAJAMO?

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI!

NAŠE FARMACEVTKE SI BODO Z VESELJEM VZELE ČAS ZA VAS IN VAM PRIJAZNO SVETOVALE.

TRGOVINA **GREENGO**, PLANINA 3, KRANJ

VLJUDNO VABLJENI!

ZANIMIVOSTI

Otroci brez plavalnih obročev

"Odlični Halliwickovi osnovi smo dodali temelje igre, ki se prepletajo s plavalnimi zakonitostmi in nasveti zdravstvenih strokovnjakov," pravi Irena Kožuh.

KATJA ŠTRUC

Vodne igrarije, ki potekajo v Škofji Loki in v Begunjah na Gorenjskem, so posebno vodno doživetje za otroke med četrtem mesecem in enim letom, ter od enega do tretjega leta. So nadgradnja metode Halliwick, ki se sicer najpogosteje uporablja za otroke s posebnimi potrebami, a je priporočljiva tudi za zdrave otroke.

Glavni cilj je otroke preko igraric prilagoditi na vodo, tako da jo tudi po rojstvu še vedno dojemajo kot nekaj prijetnega. Ob tem pa krepijo mišice, razvijajo motorične sposobnosti, naučijo se pravilnega dihanja v vodi in podaljšajo že v osnovi priro-

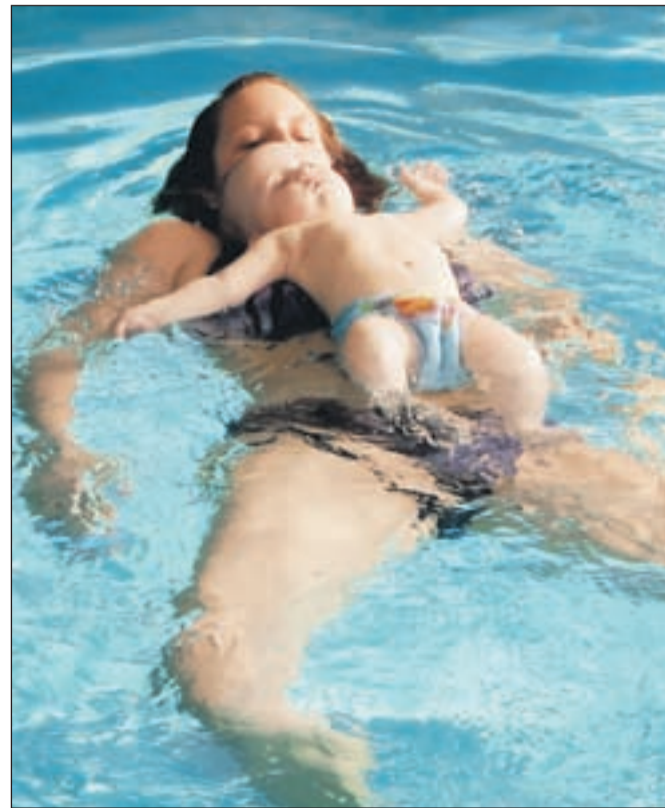
jen pogojni refleks za zaprtje dihalnih poti. "Naša družena so dejansko igrarije, preko katerih se s pesmicami in igraricami predvsem zabavamo, a obenem spontano navajamo na vodo in izkoriščamo njene lastnosti," pove Irena Kožuh, direktorica in idejna vodja Igrarij za dojenčke in malčke. "Ohranjamo, kar otroci prinesejo s sabo na svet: pozitiven odnos do vode, določene reflekse, kot je breztežnost in podobno. Ob druženju, špricanju, polivanju, umivanju in igranju se socializiramo ter spoznavamo dojenčkove sposobnosti."

Plavanje po tej metodi poteka brez plavalnih pripomočkov, kot so obroči ali rokavčki. "Naš prvotni cilj je bil in ostaja 'prvinskost', zabava in druženje mamic

z dojenčki. Seveda s sestavinami pravilnega rokovanja. Kar nekaj naših 'čofotalčkov' je istočasno z igrarijami obiskovalo tudi razvojno ambulanto, kjer so zaznali občutno hitrejše okrevanje in tako nehote pri pregledih otrok ugotovili, da je tem otrokom skupni dejavnik - obiskovanje igrarij," nadaljuje Kožuhova. "Vodne igrarije, ki temeljijo na metodi Halliwick, otroku omogočijo na prijazen način doživeti vodno okolje in pozitivno vplivajo na razvoj motoričnih spretnosti. Tečaj je v skladu s principi, ki jih upoštevamo v razvojno-nevrološki obravnavi. V večini tečajev namreč uporabljajo obroče, ki pa jih mi zelo odsvetujemo," pojasni Andreja Kovaž, specialistka pediatrije v

Razvojni ambulanti v Kranju in Škofji Loki.

Prvi obiski pri nekajmesečnih dojenčkih temeljijo predvsem na dotikanju, božanju, objemanju, masaži, programu 'koža na kožo' in komunikaciji skozi pesmice in mimiko, kar se počasi nadgrajuje z urjenjem spretnosti z različnimi raznobarnimi žogicami, plavajočimi živalskimi figuricami, lončki, tulci in blazino. "Čeprav so kakršnakoli družena dobrodošla kadarkoli, sem opazila, da čim mlajši je dojenček, bolje se odziva, bolj pridno sodeluje in se prepušča. Tudi rezultati so boljši. Starejše dojenčke pa že veliko bolj zanimata tudi okolica in ostali udeleženci, kar pa ima prav tako pozitiven učinek, saj so to le igrarije," še pove vaditeljica.

Prvi obiski pri nekajmesečnih dojenčkih temeljijo predvsem na dotikanju, božanju, objemanju, masaži, programu 'koža na kožo'.

Glavni cilj je otroke preko igraric prilagoditi na vodo, tako da jo tudi po rojstvu še vedno dojemajo kot nekaj prijetnega.

Debelost nas ogroža!

Andreja Širca Čampa

Energijsko in hranilno uravnotežena ter specifičnim potrebam posameznika prilagojena prehrana je eden najbolj pomembnih pozitivnih dejavnikov varovanja zdravja. Porušeno ravnovesje med vnosom in porabo energije ima za posledico naraščanje telesne mase, ki ob ne-ukrepanju vodi v debelost.

Tako prekomerna telesna masa kot debelost sta pomembna dejavnika tveganja za nastanek številnih kroničnih zapletov in bolezni, kot so: dislipidemija, ateroskleroza, druge bolezni srca in ožilja, sladkorna bolezen tip II, osteoartritis, določene vrste raka, težave z dihalni, prekinitve dihanja med spanjem in druge.

Kdaj govorimo o prekomerni telesni masi?

Prekomerno telesno maso opredeljujemo kot indeks telesne mase (ITM) med 25,0 in 29,9 kg/m², o debelosti pa govorimo, ko je ITM nad 30,0 kg/m². Posebej zdravje ogrožajoča je visceralna debelost, kjer se maščevje kopiči v notranjosti telesa in ne le v podkožju. Najpogostejša mesta kopičenja visceralnega maščevja je okolica trebušne slinavke in jeter. Telesna zamaščenost igra pomembno vlogo v mehanizmu nastanka inzulinske rezistence in metabolnega sindroma. Za ugotavljanje tovrstne debelosti je najpomembnejši kazalec obseg pasu. Za Evropejce velja, da visceralno debelost opredelimo pri ženskah, katerih obseg pasu je večji od 80 cm in pri moških večji od 94 cm.

Prehranski vzorci Slovencev

Tako kot v drugih razvitih državah sveta se prehranski vzorci tudi v Sloveniji v zadnjih nekaj desetletjih izrazito spreminjajo. Podatki, zbrani v okviru nacionalnega programa preventive bolezni srca in ožilja, ki so zajeli 278.185 preiskovancev, ugotavljajo povišano telesno težo kar pri 74 odstotkih in debelost pri 29 odstotkih pregledanih odraslih Slovencev. Nadalje ima zvišane vrednosti krvnega holesterola kar 70 odstot-

kov pregledanih, zvišan krvni tlak 49 odstotkov, moteno presnovo glukoze pa več kot 20 odstotkov pregledanih oseb.

Kako shujšati?

Glavnina "modernih" redukcijskih diet, ki na žalost dosežejo zelo širok krog populacije, je usmerjena k izboljšanju estetskega videza uporabnika in ne v izboljšanje njegovega dejanskega zdravstvenega stanja ter preprečevanja kroničnih obolenj.

Standardni, z medicinske stroke podprti, programi za zmanjševanje telesne teže temeljijo na negativni

energijski bilanci (energijska poraba je 500 kcal/dan večja od energijskega vnosa), spremembi sestave posameznih obrokov, povečanju telesne aktivnosti. Torej koreniti spremembi prehranjevalnih ter gibalnih navad. Kot uspešna se po naših izkušnjah kaže prehrana z nižjo vsebnostjo ogljikovih hidratov (manj kot 50 odstotkov), s poudarkom na sveži zelenjavi, sadju in škrobnih živilih z nizkim glikemičnim indeksom (GI), nekoliko povečanim vnosom beljakovin (do 20 odstotkov), maščobe pa v varnih mejah (do 30 odstotkov), s poudarkom na kvalitetnih maščobah rastlinskega izvora.

Dobrodošla doma pri Snelly,

v centrih za oblikovanje in razvijanje telesa Linea Snella.

Družim se z ženskami po vsem svetu, ki mi zaupajo že 25 let. Zame so Superženske. Zato, ker so zadovoljne same s sabo.

od 5 - 95 % popusta pridobiš

od 5 - 95 cm obsega izgubiš

Zanesljivo pridobiš od 5 % do 95 % popusta na vse programe Linea Snella.

Center LS Lesce
Ti-do
Železniška ulica 5
04/531 50 49
lesce@lineasnella.si

Center LS Šenčur pri Kranju
Andreja Širca, Čampa s.p.
Poslovna cona 18 A
04/279 19 67
sencur@lineasnella.si

Linea Snella
SLIM IN HARMONY

ZGODBA

Z materino metodo čudežno napreduje

Sedemletni Benet Tasevski, z začetno diagnozo popolne negibnosti in umske zaostalosti, je shodil, začel razmišljati in sodelovati.

KATJA ŠTRUC

Štiridesetletni Saša Tasevski, magistriki ekonomije in nekoč uspešni poslovni ženski s službo v tujini, je poslovno slavo pred sedmimi leti prekinilo rojstvo sina Beneta, ki je napovedalo drugačnost. A se ni zakopala v žalost in nemoč, temveč je trdno odločena, da sinu pomaga, skupaj z njegovo voljo dosegla neverjeten napredek, tako na njegovem duševnem kot motoričnem področju.

Benet se je rodil popolnoma negiben, z mišično hipotonijo. "Če si ga dvignil, se je njegovo telo upognilo kot volnena odeja, saj je bilo popolnoma mehko in brez moči v mišicah. Ni imel dovolj moči niti za samostojno dihanje. Temu so kasneje dodali dolgo listo diagnoz. Do tretjega leta so vse skupaj zbrali pod imenom dolgotrajno bolni otrok s hudo motnjo v razvoju," pove Saša Tasevski.

Kljub umski zaostalosti začel razmišljati in sodelovati

Pri treh letih je Benet dobil invalidski voziček: "Priznati moram, da ga nisem hotela

uporabljati, saj sem vedela, da je to le uteha. Zame je to enako kot zdravilo. Zdravijo posledice in so navidezno učinkovita. Toda ne odpravijo vzroka bolezni, zato se težka situacija ponavlja in vedno znova pride na dan v tej ali oni obliki. Pri sinu sem posegla na druge ravni, ki so večinski javnosti ponavadi skrite, a zagotovo ne nedosegljive. Začela sem ga voditi v vzgoji človeških vrednot, ki se trudi, da po-

prijazen spremljevalec," pojasni Tasevska in v smehu pove, da Benet s takšnim veseljem pomiva posodo, da bi ga vzela marsikatera ženska k sebi namesto svojega moža. Meni, da je socialen razvoj sina večji čudež kot to, da je shodil, kajti: "Na svetu še ni poznane terapije, ki bi odsotni um - umsko zaostalost najvišje stopnje - uspela spraviti k razmišljanju in sodelovanju."

Benet in Saša bosta njun način življenja predstavila na Gorenjskem glasu v ponedeljek, 7. novembra ob 17. uri.

leg posvetnega znanja duši pomaga, da vzpostavi stik s svojim lastnim srcem - torej s tistim delom sebe, kjer ima vsaj teoretično enaka izhodišča kot vsi ostali. Tvrstna vzgoja uči moči notranje koncentracije, moči ljubezni do vseh živih bitij in moči takšnega delovanja, ki bo v prid celemu človeštvu in ne le samemu sebi. Sin je po nekaj letih zblestel, ne le s tem, da je shodil, temveč predvsem v tem, da je postal 'socialno'

Do vitalnosti mu je pomagala presna prehrana

Saša Tasevski je sinu poleg okolja, v katerem je vanj verjela, mu dajala priložnosti in mu omogočala duhovne vaje, pomagala tudi s presno prehrano. "Presna hrana ni nič drugega kot to, da telesu omogočimo, da se samodejno prečisti in povrne v stanje naravne vitalnosti. Temu primerno se zbistrijo misli in dobimo večjo jas-

Benet danes prehodi tudi po deset kilometrov na dan, razmišlja in sodeluje. | FOTO: TINA DOKL

nost, saj sta telo in um tesno povezana," pove Saša, ki piše tudi knjigo o presnem načinu prehranjevanja.

Z njima lahko preživite nekaj časa

Zaradi pozitivne izkušnje, ki jo je doživela s sinom, Saša Tasevski želi pomagati tudi drugim. V ta namen organizira različne duhovne delavnice za odrasle in otroke. "Nudim okolje ljubezni in vere v sočloveka. Kar sem se naučila s sinom, sedaj delam z drugimi. Glavni namen vsega je, da se ljudem povrne naravno stanje sa-

mozavesti in sreče, tako s samim seboj kot v odnosih z drugimi. Srečanja so zelo različna. Na nekaterih le predavam o presni hrani. Na drugih osebam nudim nekajdnevno (ali daljše) obdobje skupnega druženja in zdravljenja pri nas doma. V tem primeru ljudje preživijo ves čas z nama in so vključeni v najin ritem dejavnosti, od duhovnih vaj, do priprave presne hrane ter druženja za razvoj socialnih veščin ljubezni. Tvrstna srečanja so najmočnejša, saj so na svetu najredkejša. Nudijo namreč možnost spoznanja žive ku-

hinje, duhovne podpore in ljubečega doma. Vse v enem. Nekaj, kar ne moreš kupiti na nobeni polici duhovne knjižnice ali samopostrežne trgovine, pa čeprav bi bila presnojedska samopostrežnica. Občasno organiziram tudi delavnice osebne rasti za odrasle in otroke," svoje delo opisuje Saša in smeje se doda: "Morda je to paradoks, saj sem bila skoraj celo življenje zagrizena ateistka. Tipična ekonomistka! Zdaj pa me zanima vse, kar je nenavadnega, neotipljivega, a kljub temu praktično uporabnega."

En svet, eno srce ...

Gorenjska podružnica Društva za zdravje srca in ožilja je v soboto pred bližnjim Svetovnim dnevom srca pripravila srečanje Storimo skupaj več za svoje zdravje.

S. K.

Letošnji Svetovni dan srca poteka pod geslom En svet, en dom, eno srce. Slovenija se tako pridružuje več kot stotim državam, ki si prizadevajo za zmanjšanje vse pogostejših bolezni srca in ožilja. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije vsako leto zaradi teh bolezni umre več kot 17 milijonov ljudi. Kar 82 odstotkom prazgodnjih smrti zaradi bolezni srca in možganske kapi bi se lahko izognili, če bi odpravili glavne dejavnike tveganja: kajenje, visok krvni tlak, nezdravo prehranjevanje in telesno ne dejavnost. Tudi na Gorenjskem naraš-

Dobro je vedeti ...

Nagrada Svetovne zveze za srce

Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije je za preventivni program Ujemi svoj ritem prejelo nagrado Svetovne zveze za srce. Nagrado je v imenu društva na kongresu evropskih kardiologov v Parizu prevzel starosta društva prim. Boris Cibic, dr. med. To je potrditev življenjske moči društva in obeta boljše čase za preventivo bolezni srca in ožilja v Sloveniji. Končni cilj preventive pa je seveda manj bolezni srca in ožilja in bolj kvalitetno življenje. Društvo ponuja številne aktivnosti in vas vabi: "Pridružite se nam. Skupaj bomo skrbeli za zdravje naših src."

čajo bolezni srca in ožilja. Gorenjska podružnica je za to skupaj z vodstvom hotela Špik v Gozd-Martuljku pri-

pravila športni dan s strokovnimi meritvami najpogostejših dejavnikov tveganja. Inštruktorka nordijske hoje

Udeleženci so z nordijskimi palicami spoznavali vse bolj priljubljeno obliko gibanja.

Erika Povšnar je udeležencem strokovno pokazala pravilno uporabo palic za nordijsko hojo. Po uvodnem predavanju so udeleženci vsak po svojih močeh krenili proti Martuljskim slapovom. Gorenjska podružnica, ki povezuje več kot tristo članov, je opravila tudi meritve najpogostejših dejavnikov tveganja: holesterola, krvnega sladkorja,

krvnega tlaka in indeksa telesne maščobe. Zdravnica Nataša Kern je po opravljenih meritvah posameznikom priporočila, kaj lahko najprej sami storijo za boljše zdravje in odpravo dejavnikov tveganja. Udeleženci gorenjskega Dneva srca so tudi s plavanjem v bazenu hotela Špik razgibali svoje telo in dan sklenili v športno-rekreativnem razpoloženju.

To je bil dan brez stresa, vsakdanje skrbi, povezane s službo in družino in drugimi težavami, pa so potisnili v ozadje. To je bilo tudi prvo navodilo, ki ga je udeležencem priporočila predsednica gorenjske podružnice Društva za zdravje srca in ožilja Milica Oman Ogrizek. Za svoje člane bo podružnica jeseni pripravila preventivna predavanja, povezana s skrbjo za zdravje.

ZDRAVILIŠČE

JESEN V TOPLICAH

V Termah Šmarješke Toplice praznujejo

Spomin na poletje je še svež, a misel, da tople in brezskrbne počitniške dni podaljšamo v barvito jesen, je vsekakor vredna razmisleka. Še zlasti, če vam namignemo, da v jesenskih mesecih v Termah Šmarješke Toplice praznujejo 5. obletnico centra Vitarium in ob tem razvajajo svoje goste. Ste za kratek skok v toplice?

Oddih v Šmarjeških Toplicah je prava odločitev v vsakem letnem času. Je naložba v zdravje in protiutež običajnemu vsakdanu. Ob 5. obletnici šmarješkega sprostivnega centra Vitarium so za goste pripravili več posebnih paketov - da vsak najde prav tisto, kar potrebuje in si želi. In to po še posebej ugodnih cenah.

UGODEN IN UDOBEN ODDIH

Pri odločitvi in nakupu krajšega jesenskega oddiha nudi eden od paketov kar **50 odstotkov popusta** za drugo osebo. Poleg ugodne cene vas bo pritegnil tudi zanimiv **družabni in rekreacijski program**. Poleg plavanja in organizirane telesne vadbe v vodi so med gosti zelo priljubljeni sprehodi in potepanja po nordijsko (s palicami za nordijsko hojo), obiski lokalnih kulturnih znamenitosti, ob večerih pa prijetna druženja ob glasbi in plesu. Nikakor pa ne smemo v tem času pozabiti na obisk tradicionalnih dolenjskih zidanic in pokušino sladkega mošta, pa tudi nabiranje kostanja v oktobru.

Doživite vse lepote jeseni na Dolenjskem. Kostanjevi pikniki, pokušine mošta v zidanicah, obisk čebelarja, vodeni sprehodi ...

NOVO:

Z GENSKO ANALIZO DO ZDRAVJA

Če želite izkoristiti počitnice za prve korake na bolj zdravi poti v vašem življenju, vam ponujajo šmarješki zdravstveni in wellness strokovnjaki kar dve najboljši možnosti: Mini Slim-Fit in Mini Vita-Detox.

Oba programa vodita strokovnjakinja za prehrano in osebna trenerka, letošnja novost pa je, da si ob doplačilu naročite še **gensko analizo** in tako rezultate hujšanja ali razstrupljanja vašega telesa še izboljšate. Gensko analizo opravijo na podlagi vzorca sline.

Mini Slim-Fit učinkovito rešuje problem prekomerne telesne teže, poleg svetovanj prehranske strokovnjakinje in osebne trenerke vključuje številne telesne aktivnosti in terapije, ki omogočajo učinkovito "kurjenje" maščobnih oblog, učvrstitev in lifting ohlapnih delov telesa.

Akcijska cena 5-dnevnega programa s polnim penzionom v Hotelu Vitarium**** superior je **535 EUR**.

Mini Vita-Detox je krajša oblika programa razstrupljanja, ki pospešuje izločanje strupenih snovi iz telesa. Temelji na razstrupljanju telesa s sveže iztisnjenimi sadnimi in zelenjavnimi sokovi in vključuje prilagojeno telesno vadbo in številne tretmaje za razstrupljanje, med drugim tudi kolonhidroterapijo. Akcijska cena 5-dnevnega programa s polnim penzionom v Hotelu Vitarium**** superior je **494 EUR**.

Janja Strašek, strokovnjakinja za prehrano v Termah Šmarješke Toplice

Zelenjavni sokovi pri programu razstrupljanja

TERME ŠMARJEŠKE TOPLICE

tel.: 07/ 38 43 400

booking.smarjeske@terme-krka.si

www.terme-smarjeske.si

DARILO OB 5. OBLETNICI WELLNESS CENTRA VITARIUM 50 % popusta za drugo osebo

3x ali 4x polpenzion v dvoposteljni sobi, **termalni užitki**: neomejeno kopanje v bazenih (32 °C), **wellness razvajanja**: 1x vstop v svet savn, **bogat program telesnih aktivnosti**: jutranja hidrogimnastika, vodna aerobika, vodeni sprehodi, nordijska hoja, **in da vam res ne bo dolgčas**: večerna druženja z vedno nasmejanim hotelskim gostiteljem, poseben animacijski program.

CENA ZA 2 OSEBI

do 28. 10. 2011 6. - 30. 11. 2011

	3 noči	4 noči	3 noči	4 noči
Hotel Toplice****	278	371	257	342
Hotel Šmarjeta****	312	416	291	388
Hotel Vitarium**** superior	330	439	308	411

Upoštevanj so že vsi možni popusti (razen otroških). Cene so v EUR.

UGODNO ZA SENIORJE

Varen oddih za vsakogar

Za vse, ki si želite spremembe okolja in varnega brezskrbnega počitnikovanja. Počitnice na recept v Termah Šmarješke Toplice, kjer je **24 ur na dan na dosegu tudi zdravnik specialist**.

Program vključuje:

- 5x, 7x ali 10x nočitev s polpenzionom
- zdravo in okusno hrano: dnevno 4 menije (po želji ločevalno prehrano ali redukcijske diete), jedilniki so obogateni z živili, pridelanimi na okoliških kmetijah
- neomejeno kopanje v termalnih bazenih, vodno aerobiko (4x dnevno), romantično petkovo nočno kopanje ob penini in v soju sveč
- 1x savnanje (primerno tudi za srčne bolnike)
- telesne aktivnosti: nordijska hoja z inštruktorjem, kardiovadba z inštruktorjem, vodene sprehode
- družabni program

Do 27. 10. 2011	5 noči	7 noči	10 noči
Hotel Šmarjeta**** (1/2)	296,00	414,00	579,00
	251,30	351,82	491,44
Hotel Toplice**** (1/1)	304,00	426,00	594,00
	258,19	361,46	509,90

28. 10. - 28. 12. 2011	5 noči	7 noči	10 noči
Hotel Šmarjeta**** (1/2)	275,40	385,56	538,56
	234,09	327,73	457,78
Hotel Toplice**** (1/1)	283,50	396,90	554,40
	240,98	337,37	471,24

Cene so v EUR, veljajo na osebo in že vključujejo upokojski popust. Dodatni popust: 10 % za člane Kluba Terme Krka.

Gorenjci in zdravje

"Štirikrat na teden grem pred službo na Jošta, čez dan pa za kaj več zmanjka časa. Doma velikokrat jemo hrano na žlico, zelo rad imam tudi ribe. Pojem pa premalo zelenjave in sadja."

Marko Mravlja, župan občine Naklo

Tečaj Nege bolnika na domu

O bmočno združenje Rdečega križa (OZ RK) Kranj v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Planina-Huje in sofinanciranjem Mestne občine Kranj pripravlja osmi tečaj Nege bolnika na domu. "Tečaj je namenjen vsem tistim, ki nimajo zdravstvene izobrazbe in želijo doma pomagati svojcem, ki imajo različna kronična in akutna obolenja. Seznanili se bodo s težavami, ki nam jih prinaša starost, kot sta demenca, težave z gibanjem in podobno. Spoznali bodo znake poslabšanja bolezni in dajanja prve pomoči do prihoda reševalcev, naučili se bodo nege nepokretnega bolnika pri bolezni in poškodbah, naučili se bodo tudi uporabe medicinskih pripomočkov ...," je povedala Ana Koritnik, ena od treh medicinskih sester, ki bodo vodile tečaj. Tečaj se bo začel 11. oktobra in bo potekal petnajst pedagoških ur ob torkih in četrkih od 17. do 19.30 v prostorih Osnovne šole Jakoba Aljaža Kranj. Prijave do zasedbe - petnajst do dvajset kandidatov - sprejemajo na OZ RK Kranj sprejemajo na telefonsko številko 20 18 670. S. K.

416 svečk na Kongresnem trgu

D ruštvo OZARA Slovenija je desetega septembra, na svetovni dan preprečevanja samomora na Kongresnem trgu v Ljubljani organiziralo dogodek, na katerem je zagorelo kar 416 svečk; 336 za moške in 80 za ženske, ki so si lani vzeli življenje. Ozara Slovenija želi z akcijo ljudi spodbuditi k razmisleku, spominu in zmanjšanju stigme, ki jo nosijo svoji vseh ljudi, ki si sami vzamejo življenje. Strokovnjaki trdijo, da je na enega človeka, ki si vzame življenje, neposredno in močno prizadetih kar šest njegovih najbližjih. Leta 2009 je namreč najbolj žalostna slovenska statistika znašala 448 izgubljenih življenj. "Slovenci še vedno ne znamo dobro sprejemati okoliščin takšnega dejanja in bližnjim ne nudimo podpore, kot bi je bili sicer deležni ob naravni smrti, prav tako pa jih tudi še veliko prevečkrat stigmatiziramo," je opozoril predsednik društva Ozara Slovenija Bogdan Dobnik in dodal, da v društvu Ozara že nekaj let izvajajo preventivne dejavnosti, za kar so letos s strani Svetovne zveze za preprečevanje samomora dobili posebno priznanje. S. K.

Trije ugrizi polha

V prejšnjem tednu so v antirabični ambulanti Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj obravnavali kar tri ugrize oseb, ki jih je ugriznil polh. Pri vseh treh primerih je do ugriza prišlo tako, da so starši polha ujeli in ga dali v škatlo, ker pa otroci nimajo samo oči in so žival hoteli božati, je prišlo do ugriza. "Tu se zadeva zaplete, posebej še, če po ugrizu žival izpustimo oziroma uide sama. Otrok, katerega je ugriznila divja žival, mora biti obravnavan v antirabični ambulanti po veljavni doktrini. Steklina je smrtna bolezen in je v Sloveniji še vedno občasno prisotna pri živalih. Zato takih ugrizov ne smemo ignorirati," so opozorili zaposleni v antirabični ambulanti, ki tudi pozivajo starše, vzgojitelje in učitelje, da ob stiku z živaljo otroke podučijo o možnosti ugriza ter težavah, ki temu sledijo. Živali je potrebno pustiti pri miru, tudi če so še tako ljubke. Delovni čas antirabične ambulante pri Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj je vsak dan od 7. do 14. ure. Tudi v primeru, da žival izgine, morate obvestiti antirabično ambulanto na številko 20 17 163. S. K.

FOTO: TINA DOVI

FOTO: AGENCIJA GLEDON

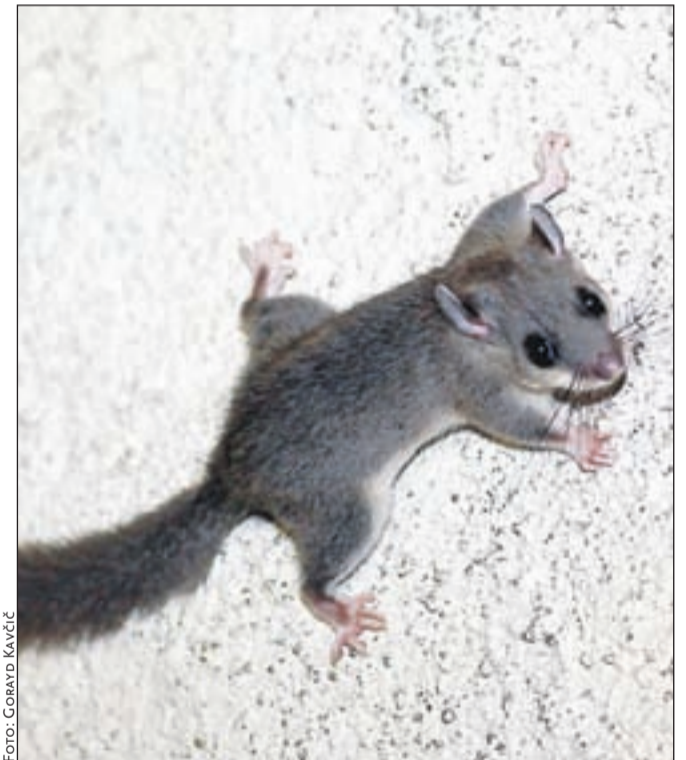

FOTO: GORAYD KAVČIČ

Ušivost je bolezen in ne sramota

DOC. DR.
IRENA GRMEK KOŠNIK,
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
VARSTVO KRANJ

nasvet

Ušivost je nadloga, s katero se vzgojitelji in učitelji srečujete v vrtcih in šolah, kot tudi doma v vlogi že tako prezaposlenih staršev. Je tipičen primer bolezni, ki jo rešujemo - zdravimo v domačem okolju in zahteva angažiranje vseh vpletenih staršev. In ravno tu se pojavijo problemi. V primeru, da eden od staršev svojemu otroku ne odpravi uši, se te ponovijo tudi pri otrocih, ki so se te nadloge že rešili.

Dokazano je, da uši pri modernem človeku povzročajo nelagodje, predvsem zaradi podzavestnega odpora, strahu do žuželk, po izkušnjah iz zgodovine uši povezujemo s slabimi higienskimi razmerami in prenašanjem bolezni. Uši ne letijo, ne skačejo, se pa

dokaj hitro gibljejo po trdni podlagi. Najpogosteje se uši nalezemo pri tesnih stikih - stikanju glav, uporabi skupnih blazin za telovadbo ali počitek, pri uporabi skupnih pokrival, kar se dogaja v vrtcu in šoli. Včasih pa je dovolj, da že samo naslonimo glavo na naslonjalo v avtobusu ali vlaku ali obesimo oblačilo na obešalnik, na katerem visi oblačilo okužene osebe. Skratka v primeru, da so okoli nas okužene osebe, se okužbi ne moremo izogniti in prav zato je ušivost res nadloga.

Pogostnost okužbe z naglavno ušjo med štiri do trinajst let starimi otroki se giblje po podatkih iz različnih držav med petnajst do dvajset odstotkov. Uši so krvosesi in povzročajo drobne ranice na

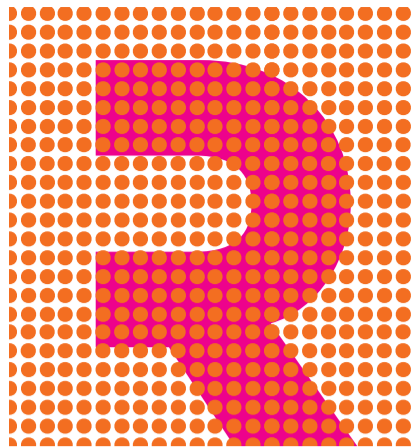
koži. Te ranice se zaradi praskanja pogosto vnamejo, posledica je lahko brazgotinjenje in izguba las. Ušivost je preprosto spoznati. Glavni znak je srbenje. Odraslo uš teže opazimo v temnih laseh, obratno jajčeca - gnide v svetlih. Odrasla žival se najraje zadržuje na temenu in za ušesi. Veliko lažje je pregledovati mokro kot suho lasišče. Pri pregledu lasišča uporabljamo glavnik, ki ima zobce zelo na gosto s priporočeno razdaljo tri milimetre. Priporočljivo je, da po umivanju uporabimo balzam ali kis, ki omogoča lažje izčesavanje gnid.

Ker uši brez hrane zunaj gostitelja lahko živijo sedem do deset dni, je potrebno očistiti in posesati tudi vse tekstilne površine, s katerimi je bila

oseba v kontaktu (sedeži v avtu, kavči, preproge,...). Priporočljivo za osebno higieno, pokrivala, šale, perilo, vzglavnike, posteljnino ter igrače iz blaga je potrebno oprati na temperaturi vsaj 60 stopinj Celzija. Predmete, ki jih ne moremo oprati, damo za štiriindvajset ur v zamrzovalnik ali za dva tedna zapremo v neprodušno zaprto vrečo.

Ob pojavu ušivosti pri eni osebi v družini je potrebno pregledati lasišča še pri vseh drugih družinskih članih in tesnih kontaktih. Pri vseh tistih, kjer najdemo znake ušivosti, je potrebno za odpravo ušivosti uporabiti preparate, ki jih dobimo v prosti prodaji v lekarni. Pred razuševanjem je potrebno dobro izprati balzam ali znova oprati lase, ker

balzam zmanjšuje učinkovitost kemičnih preparatov. Otroci, stari manj kot eno leto, alergiki, astmatiki, nosečnice in doječe ženske naj se pred uporabo preparatov posvetujejo z lečečim zdravnikom. Pranje las s preparati proti ušem uniči le žive uši, vse gnide pa je potrebno dodatno mehansko odstraniti z lasišča z ustreznim glavnikom ali z rokami. Vodi za izpiranje las lahko dodamo kis, ker na ta način lažje odstranimo gnide. Postopek pregledovanja lasišča ponovimo po treh do petih dneh in po desetih do dvanajstih dneh. V primeru, da še najdemo uši ali gnide, je potrebno ponovno pranje las s preparati proti ušem po sedmih do desetih dneh.

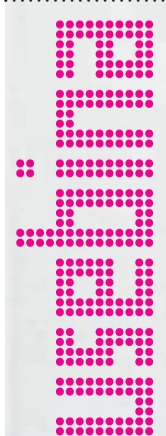
glasov izletnik

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Glasovi izletniki so se tokrat odpravili na Gorenjsko. Več na strani 28. / Foto: AB

GLASOV ODER

MADŽARI S HARMONIKO

Narodnozabavni vikend z Veselimi Begunjčani je tokrat postregel tudi z zanimivim nastopom madžarske skupine Krain Baby.

22

KULTURA

LJUBEZEN NOVEGA STOLETJA

Prva letošnja premiera Prešernovega gledališča, odrska dramatisacija romana Proti severnemu vetru, avstrijskega avtorja Daniela Glattauera, je več kot dobra napoved za novo sezono.

23

LJUDJE

ČISTO PRAVI NEDELJSKI IZLET

Tokrat so se Glasovi izletniki odpravili na izlet med koncertom tedna. V nedeljo, smer Gorenjska - natančneje Bohinj. / Foto: AB

28

TOREK_20. 09. 2011

GLASOV ODER

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 20. 9.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
16.00, 18.10 SMRKCI
18.40, 21.10 TA NORA LJUBEZEN
20.20 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?
16.40 PINGVINI GOSPODA POPPERJA

Sreda, 21. 9.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
16.00, 18.10 SMRKCI
18.40, 21.10 TA NORA LJUBEZEN
20.20 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?
16.40 PINGVINI GOSPODA POPPERJA

Četrtek, 22. 9.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
15.30, 17.10, 18.50 MEDVEDEK PU
15.20, 17.30, 19.40 SMRKCI
21.50 ZELENA SVETILKA
20.30 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?

Petek, 23. 9.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40, 23.50
 JOHNNY ENGLISH 2
15.30, 17.10, 18.50 MEDVEDEK PU
15.20, 17.30, 19.40 SMRKCI
21.50, 0.10 ZELENA SVETILKA
20.30, 22.40
 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?

Sobota, 24. 9.
13.00, 15.10, 17.20, 19.30, 21.40, 23.50
 JOHNNY ENGLISH 2
12.10, 13.50, 15.30, 17.10, 18.50
 MEDVEDEK PU
13.10, 15.20, 17.30, 19.40 SMRKCI
21.50, 0.10 ZELENA SVETILKA
20.30, 22.40
 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?

Nedelja, 25. 9.
13.00, 15.10, 17.20, 19.30, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
12.10, 13.50, 15.30, 17.10, 18.50
 MEDVEDEK PU
13.10, 15.20, 17.30, 19.40 SMRKCI
21.50 ZELENA SVETILKA
20.30 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?

Ponedeljek, 26. 9.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
15.30, 17.10, 18.50 MEDVEDEK PU
15.20, 17.30, 19.40 SMRKCI
21.50 ZELENA SVETILKA
20.30 KAKO SE ZNEBITI ŠEFA?

PLANET TUŠ KRANJ

Torek, 20. 9.
16.00, 17.00, 18.20, 19.20, 20.40, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
18.30, 21.00 TA NORA LJUBEZEN
16.50, 19.10 OSKRBNIK
20.35 BREZ POVRATKA 5, 3D
21.25 HUDA UČITELJICA
16.10 SMRKCI, sinhroniziran
15.50, 18.15 SMRKCI, 3D, sinhroniziran

Sreda, 21. 9.
16.00, 17.00, 18.20, 19.20, 20.40, 21.40
 JOHNNY ENGLISH 2
18.30, 21.00 TA NORA LJUBEZEN
16.50, 19.10 OSKRBNIK
20.35 BREZ POVRATKA 5, 3D
21.25 HUDA UČITELJICA
16.10 SMRKCI, sinhroniziran
15.50, 18.15 SMRKCI, 3D, sinhroniziran

KINO RADOVLJICA, LINHARTOVA DV.

Petek, 23. 9.
18.00 CUKRČEK 2
20.00 STRIC BOONMEE SE SPOMINJA

Sobota, 24. 9.
18.00 CUKRČEK 2
20.00 STRIC BOONMEE SE SPOMINJA

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Sobota, 24. 9.
18.00 KUNG FU PANDA 2

Nedelja, 25. 9.
11.00 KUNG FU PANDA 2

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

LAŽJI SUDOKU

7	1		8		6		4	5
3				1				6
	9						8	
9			7		2			8
		4				7		
2			9		1			3
	2							9
5				9				4
4	6		1		3		5	2

Rešitev:

9	5	6	1	8	0	2	7	4
7	6	9	0	2	1	1	2	3
0	9	7	9	6	2	8	2	2
0	2	7	5	9	9	7	1	2
8	1	5	2	7	9	6	8	0
1	6	2	0	1	7	5	0	9
9	7	0	1	5	9	6	7	1
5	6	0	8	2	7	1	0	9
5	6	0	8	2	7	1	0	9

TEŽJI SUDOKU

			7				1	5
8		6		3		9		
					6	3		
1		2	3					
				9				
					5	8		3
		4	9					
		8		6		1		4
5	2				4			

Rešitev:

9	6	7	1	8	0	2	7	4
7	6	1	2	9	5	8	2	3
0	9	2	1	2	0	7	1	9
1	2	7	0	9	9	9	1	2
6	2	0	7	6	2	7	1	0
2	0	9	7	1	0	9	1	6
7	1	0	9	2	9	6	7	1
5	1	9	6	8	2	7	1	0
5	1	9	6	8	2	7	1	0

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavil: P. F.

MADŽARI S HARMONIKO

Narodno zabavni vikend z Veselimi Begunjčani je tokrat postregel tudi z zanimivim nastopom madžarske skupine Krain Baby.

Alenka Brun

Veseli Begunjčani si še niso čisto odahnilo od popotovanja po Ameriki, avgust je minil zelo hitro in že je prišel septembrski tradicionalen narodno zabavni vikend pod šotorom v Begunjah. Trajal je tri dni, pester program pa je kljub kar nekaj prireditvam, ki jih je med vikendom ponujala Gorenjska, privabil kar lepo število obiskovalcev. Opazili smo tudi ljubitelje harmonike iz sosednje Avstrije.

V soboto zvečer smo v sklopu programa na odru pod šotorom lahko spremljali zanimiv nastop. Občinstvu se je namreč predstavila madžarska skupina Krain Baby, kate-re posebnost je izvajanje priredb svetovnih uspešnic različnih zvrsti glasbe, osnovni navdih pa so našli v avstrijski skupini Global Kryner. Pevka Judit nam je prišepnila, da fantje obvladajo narodno zabavne napeve, kjer prevladujeta pozavna in harmonika, medtem ko njenega glasu pri tem ne potrebujejo; kadar pa ona poje, takrat so v ospredju bolj priredbe, na njihov, modernejši način. Njena najljubša je tako ena uspavank v dixie stilu, ki jo dekleta poje v madžarščini. Tako smo lah-

Madžarska skupina Krain Baby / Foto: Kaja Smole

ko prisluhnili različnim znanim napevom, med njimi tudi pesmi, ki jo izvajajo Frankie Valli and The 4 Seasons Can't Take My Eyes off

You, v precej živahni priredbi madžarske skupine, pa še harmonika je dodala svoje. Ker pa so Krain Baby nastopili po Veselih Svatih, ki so v

sobotnem večeru nastopili prvi, dodobra ogreli množico pod odrom, potem odhiteli na preddvorski Pirfest, se je plesni oder za trenutek spraznil in obiskovalci so najprej prisluhnili njihovim izvedbam. Za zaključek sobotnega večera pa je poskrbel ansambel Saša Avsenika. Med odmori pa sta v slovenščini in nemščini krmarila Maja in Hubi.

Zadnji dan Vikenda, v nedeljo, se je prireditev začela že v opoldanskih urah: na odru so se zvrstili Gorenjski kvintet, ansambel Roberta Zupana, Mladi korenjaki, Gašper s prijatelji, Ognjeni muzikanti, spet pa ste lahko prisluhnili skupini Krain Baby.

Veseli svatje so poskrbeli, da so marsikoga zasrbele pete. / Foto: Kaja Smole

REKORD V UŽIČKEM KOLU

Vilma Stanovnik

Minuli konec tedna je v Kranju potekal svetosavski folklorni festival, katerega vrhunec sta bila sobotna dopoldanska predstavitev folklornih skupin in večerna parada skozi staro mestno jedro. Prav tako so folklorniki, skupaj s številnimi obiskovalci, postavljali rekord v organiziranem javnem plesanju užičkega kola. "Kar se do sedaj ni spomnilo deset milijonov Srbov v Srbiji, smo se v Kranju. Rekord je vsekakor postavljen, saj se je užičko kolo plesalo prvič, točno število plesalcev pa bo znano, ko bomo organizatorji dobili uradni odgovor in registracijo rekorda," je pove-

dal predsednik SKPD Sveti Sava Kranj Igor Kalabič.

Sicer pa je v okviru savskega folklornega festivala v Kranju potekala vrsta prireditev, od predavanj do literarnega

večera, za konec pa so se udeleženci iz Srbije, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije pomerili še v športnih igrah in si ogledali kranjske znamenitosti.

V središču Kranja so folkloristi navdušili z izjemnimi nastopi in pisanimi narodnimi nošami. / Foto: Matic Zorman

Na popevki slavila Marko Vozelj in Rudi Bučar

Na nedeljski Slovenski popevki 2011 je strokovna žirija podelila štiri nagrade, občinstvo pa je s telefonskim glasovanjem nagradilo enega izvajalca. Veliko nagrado strokovne žirije je tako za najboljšo skladbo v celoti prejela skladba Naj traja v izvedbi Rudija Bučarja. Za najboljše besedilo so izbrali skladbo Drobne slike, ki jo je izvajala Bilbi, najbolje je interpretirala Anika Horvat z pesmijo In situ, kot najbolj perspektiven avtor ali izvajalec je navdušil Samo Budna s popevko Sončna hiša, ljudstvo pa se je odločilo za skladbo Tukaj si izvajalca Marka Vozlja. A. B.

KULTURA

LJUBEZEN 21. STOLETJA

Prva letošnja premiera Prešernovega gledališča, odrska dramatizacija romana Proti severnemu vetru, avstrijskega avtorja Daniela Glattauerja, je več kot dobra napoved za novo sezono.

Igor Kavčič

Za dober obet v sezono so uvodoma poskrbeli v "upravnem delu" gledališča, saj so čez poletje prenovili dvorano, ob njenem odprtju pa je kranjski župan Mohor Bogataj dejal tudi, da bo do konca mandata poskrbel še za nekatere druge, za delovanje gledališča nujne investicije. Klimatska naprava v dvorani bi zagotovo koristila tudi letošnjo zadnjo poletno soboto, ko smo v novo sezono pospremili prvo kranjsko premiero, odrsko priredbo romana *Proti severnemu vetru* avstrijskega avtorja Daniela Glattauerja.

Roman *Proti severnemu vetru* je velika novodobna knjižna uspešnica in je kot taka nedvomno zanimiv "material" za gledališče ali film, hkrati pa se bralcu in gledalcu ob dvojni izkušnji vselej pojavlja večno vprašanje, kaj je bilo boljše, knjiga ali predstava? V Prešernovem gledališču, predstavo so pripravili v koprodukciji z Mestnim gledališčem Ptuj, so se lotili predvsem posebnosti besedila samega, gre namreč za roman, ki je zapisan v elektronski pošti. Sodobna virtualna ljubezenska zgodba se začne povsem po naključju zaradi tipkarske napake. Emma Rothner (igra jo Vesna Pernarčič) želi objaviti neko žensko revijo, a to sporoči na napačen e-pošti naslov, pred "i" se vrine "e" in pošlje sporočilo na naslov nekoga po imenu Leo Leike (Rok Vihar). Ime ostane med Emminimi naslovi in on od nje dobi tudi skupinsko novoletno čestitko. Med njima se razvije dopisovanje, ki od prvih "da se nekaj zanimivega dogaja" pošt preraso v ljubimkanje na daljavo. Dopisovalca, ona srečno poročena, njega je pravkar zapustilo dekle, se vse bolj pogosto srečujeta na medmrežju, dan začenjata in končujeta z mislijo druga na drugega in ... seveda se želita srečati. Vendar pa do tega zaradi različnih razlogov, mogoče ju je tudi strah, da bi bilo poslej drugače in bi s tem izstopila iz "čudovitega virtualnega sveta", vendarle ne pride. Pravzaprav se tudi njuna ljubezenska zgodba konča zaradi črke, tokrat "i". Preden se Emma odpravi na zmenek z Leom, jo mož pokliče tako kot elektronski ljubimec, Emmi ...

Predstavo je režiral izkušeni Alen Jelen, ki je v predstavi,

Rok Vihar in Vesna Pernarčič sta idealen odrski par. / Foto: Mare Mutič

vanje, ki od prvih "da se nekaj zanimivega dogaja" pošt preraso v ljubimkanje na daljavo. Dopisovalca, ona srečno poročena, njega je pravkar zapustilo dekle, se vse bolj pogosto srečujeta na medmrežju, dan začenjata in končujeta z mislijo druga na drugega in ... seveda se želita srečati. Vendar pa do tega zaradi različnih razlogov, mogoče ju je tudi strah, da bi bilo poslej drugače in bi s tem izstopila iz "čudovitega virtualnega sveta", vendarle ne pride. Pravzaprav se tudi njuna ljubezenska zgodba konča zaradi črke, tokrat "i". Preden se Emma odpravi na zmenek z Leom, jo mož pokliče tako kot elektronski ljubimec, Emmi ...

Predstavo je režiral izkušeni Alen Jelen, ki je v predstavi,

vi, ki z odmorom traja kaki dve uri, vendarle uspel ohraniti nekaj tistega "žmohta", ki roman sicer dela za zelo branega. Igralcema je pri kreiranju vloge v mnogem pustil odprt ustvarjalni prostor, kar sta oba s pridom izkoristila. Rok Vihar in Vesna Pernarčič sta idealen odrski par, če on v vlogi dopisovalca zna biti moški in ona ženska, pa sta bila oba prepričljiva tudi v tistem, kar je obema spoloma enako, naj bo to vzburljivost, ki jo prinaša neznanost, in lastno iluzijo o le-tem. Na odru delujeta suvereno, v za gledališče precej neobičajnem početju, kljub temu da se niti enkrat ne dotakneta, sta vseskozi na odru in v stiku skozi monologe, ki se vrstijo v več kot štidesetih prizorih, gledalce

vseskozi držita v napetosti. Pogosto preoblačenje obeh igralcev ob zatemnjeni luči je posrečen režiserjev dodatek k njuni že siceršnji erotični pojavnosti.

Predstavo dopolnjuje domiselna scena, vsak od ljubimcev je vseskozi v svoji sobi, moški ima na voljo še posteljo, prav tako je še en dodatek k virtualnosti menjajoče se slikovno ozadje, od priškrtnjenih žaluzij do množice oken stanovanjske zgradbe, ki sta jih prispevala Vasilija Fišer oziroma Tania Mendillo. Precizen je tudi izbor glasbe Darje Hlavka Godina. *Proti severnemu vetru*, ta novodobni *Zadnji tango v Parizu*, je vsekakor odličen začetek nove sezone v Prešernovem gledališču, ki bo letos še dolga ...

V GOSTEH VELIKA PRIMORCA

Igor Kavčič

Prejšnji četrtek, na Dan priključitve Primorske k matični domovini, je bilo še posebej praznično vzdušje v novi Mestni knjižnici Kranj. V gosteh so namreč imeli dva velika tržaška umetnika, letošnjega Prešernovega nagrajenca, pesnika Miroslava Košuta in slikarja Klavdija Palčiča, nagrajenca Prešernovega sklada leta 1984. Prvi tovrstni dogodek v novi kranjski knjižnici, pogovor s Košuto in hkrati tudi razstavo ilustra-

cij Palčiča, je pospremila veliko Kranjčanov, ki so v prijetnem vzdušju uživali tako ob besedah iskrivih sogovornikov kot ob pesmih iz ust njihovega avtorja in v ilustracijah njegovega prijatelja, ki bodo mesec dni krasile stene razstavišča knjižnice. Druženje z obema umetnikoma se je nadaljevalo v Galeriji Prešernovih nagrajencev, kjer so odprli obsežno pregledno razstavo Klavdija Palčiča, o njem je spregovoril tudi Miroslav Košuta, nekaj njegovih pesmi iz zlatih let slovenske popevke pa je zapela jazzovska pevka Metka Štok.

Prvi kulturniški dogodek v Mestni knjižnici Kranj sta z voditeljico Petro Puhar Kejžar oplemenitila iskriva tržaška umetnika Miroslav Košuta in Klavdij Palčič.

KRANJ

Potop v piramido

V četrtek, 22. septembra, ob 21. uri bo v Hiši Layer projekcija dokumentarnega filma z naslovom *Potop v piramido*. V začetku letošnjega leta so v mestu Visoko v Bosni in Hercegovini odkrili rove, ki naj bi bili povezani z domnevno največjo piramido na svetu, tako imenovano Piramido sonca. Nekaj teh rovov je bilo zalitih z vodo, zato so kot strokovnjaka poklicali jamska potapljača **Bojana Švabiča** iz Kranja in **Marka Krašovca** iz Ljubljane, da kot prva na svetu raziščeta ter posnameta te skrivnostne podvodne rove. Zaradi zanimivosti odkritja in možnosti pridobitve ekskluzivnih posnetkov novo odkritih rovov je padla odločitev, da o tem posnamejo dokumentarni film *Potop v piramido*, ki so ga v celoti posneli prostovoljno in brez finančnih sredstev. Skoraj vsa filmska ekipa prihaja iz Kranja in jo sestavljajo **Toni Cahunek** (režija), **Aljoša Korenčan** (direktor fotografije) ter **Grega Švabič** (oblikovalec zvoka). Vstop je prost do zapolnitve sedežev. I.K.

ŠKOFJA LOKA

Po poteh del Jerneja iz Loke

V četrtek, 22. septembra, Muzejsko društvo Škofja Loka vabi na predstavitev vodnika Slikar Jernej iz Loke in njegova dela na Loškem. Predstavitev se bo začela ob 17. uri v cerkvi sv. Miklavža na Godešiču, pot pa nas bo potem vodila na ogled Jernejevih fresk v cerkve na Suhi, v Bitnjah in na Križni Gori. Vodnik in Jernejeve freske bosta podrobneje predstavila urednica Mojca Ferle in avtor besedila, umetnostni zgodovinar Dušan Koman. V cerkvi na Križni Gori bodo organizatorji pripravili tudi glasbeno presenečenje. Za vse, ki nimajo prevoza, bodo organizirali prevoz z osebnimi avtomobili ob 16.45 na parkirišču pred Tehnikom. I. K.

VREME IN POČUTJE

VROČINA PODIRALA REKORDE

O razlogih za nadpovprečne temperature v septembru ter o vremenski napovedi za jesen smo znova povprašali meteorologa Branka Gregorčiča.

Samo Lesjak

Prva polovica septembra je bila radodarna s sončnim vremenom, temperature so se gibale od 25 do 30 stopinj Celzija, nekaj dni pa so celo presegle vrednost 30 stopinj Celzija. Kateri meteorološki dejavniki vplivajo na to?

"Res se je vročina iz druge polovice avgusta nadaljevala tudi v september. Povprečne dnevne temperature so bile tudi do sedem stopinj višje od običajnih. Padlo je kar nekaj absolutnih septembrskih temperaturnih rekordov. Prve dni septembra je nad vzhodnim Atlantikom in jugozahodno Evropo nastalo dokaj obsežno ciklonsko območje. Na njegovi sprednji strani je z južnimi do jugozahodnimi vetrovi proti območju Alp pritekal vroč afriški zrak. Stacionarna meja med tem subtropskim zrakom in hladnejšim nad srednjo in severno Evropo je potekala zonalno prek alpskega masiva. Takšna situacija pri nas povzroča "vročinske valove", svoje pa k visokim temperaturam prispeva tudi dolgo sušno obdobje, saj se suha tla bolj grejejo kot vlažna oz. mokra."

Nazadnje je bil september pri nas tako vroč leta 1973. Leto poprej pa zasledimo podatke o septembrskem sneženju pod 500 m nadmorske višine. So takšne razlike značilne za naše območje?

"Septembra 1973 smo v Ljubljani beležili pet vročih dni, letos pa do 13. septembra že sedem. Nagle in velike temperaturne spremembe so za območje srednje Evrope in Alp značilne."

Kakšno vreme pričakujemo v drugi polovici septembra ter kasneje? Bomo deležni "indijanskega" poletja?

"Izraz "indijansko" oziroma "babje" poletje ponavadi uporabljamo za topla obdobja v mesecu oktobru ali celo novembru. Napovedi za nekaj mesecev vnaprej na našem območju žal niso zanesljive, ne kaže pa, da bi jesen in zima kaj posebej odstopali od dolgoletnega povprečja. Prav gotovo bomo pričali tudi hladnejšim obdobjem, vnaprej pa jih žal ni možno datumsko napovedati. Po ohladitvi lahko v nadaljevanju pričakujemo običajne temperature za drugo polovico septembra, torej zjutraj okoli deset, popoldne pa okoli 20 stopinj Celzija."

VREMENSKE ZANIMIVOSTI

Biovremenski podatki

Vremenska obremenitev in bolezenski znaki bodo okrepljeni. Veliko ljudi bo imelo težave, povezane z vremenom. Priporočamo večjo previdnost.

Napoved za gorski svet

Danes bo pretežno jasno, nekateri vrhovi bodo v oblakih. Pihal bo šibak severovzhodnik. Temperatura na 1500 metrih bo okoli 8 stopinj, na 2500 metrih pa le štiri stopinje.

Vremenske zanimivosti

Najnižja temperatura - V merilnem nizu, ki beleži čas med 17. avgustom in 16. septembrom, je bila na mrazišču Dolinca izmerjena najnižja temperatura zraka 29. avgusta. Termometer je kazal le 0,1 stopinje Celzija. V zadnjih dneh se je temperatura na mrazišču občutneje spustila še 7. septembra (2,1 °C), 16. septembra (2,6 °C) in 30. avgusta, ko so namerili 3,7 °C. V mrazišču je bilo najtopleje 22. in 26. avgusta, ko so se je ogrelo na 33,9 stopinje Celzija.

PREGOVOR

20. september

Kakršno vreme o kimavca mlaji, takšno je vso jesen najrajši.

POZITIVNOST SE VSEKAKOR IZPLAČA

Nataša Lombar Peternel - Tanti se z energijo ukvarja že dobri dve leti, pred kratkim pa je svoje pridobljeno znanje usmerila v slikarstvo. Kljub temu da se s to posebno umetnostjo ukvarja šele dobra dva meseca, so za njo že prve uspešne razstave.

Tjaša Kržišnik

Živimo v času, ko je dobro počutje redkost, zdravstveno stanje večinoma nestabilno ter stanje pospešeno. Veliko stresom nakopičenih ljudi se po pomoč obrne k naravnim danostim. Pri premagovanju negativnosti, ki jih vsrkavamo v vsakodnevem življenju, pa si lahko pomagamo tudi z energetskimi slikami. Te so narejene v povezavi s pozitivno energijo in niso običajna umetniška dela. Vsaka slika posebej ima v sebi močno, podporno pozitivno sporočilo, ki ga oddaja in vpliva na naše zaznavanje in dobro počutje, nam je pojasnila Lombar - Peternelova, ki pravi, da vibracija energetskih slik vnaša v prostor pozitivno energijo, ta pa neposredno vpliva na ljudi, ki se v tem prostoru nahajajo, jim prinaša mir, sproščenost in pozitivno razmišljanje.

In kaj je bistvo te umetnosti? Slike nastajajo v mirnem okolju - v ateljeju ali v naravi. Pri tem je najbolj pomembno, da je slikar miren in sproščen. Umetnik, ki sliko riše, ne ve, kakšna bo nastala, temveč se popolnoma prepusti pozitivnemu ustvarjanju. Prav tako se ne vpleta v barve, tehniko in linije, temveč se

Umetnica Nataša Lombar Peternel - Tanti na eni izmed svojih razstav / Foto: arhiv umetnice

prepusti trenutnim občutkom. Posamezna slika lahko nastaja več dni, kadar pa je energija močnejša, nastane tudi več slik v nekaj urah.

Vsaka slika pa ima svojo sporočilnost. "Zanimivo je, da velikokrat najdemo v sliki podobe, ki se navezujejo na sporočilo slike, čeprav ni bil namen slikarja, da bi to upodobil. Tako na primer v

slikah, podpornih partnerstvu in ljubezni, najdemo motive, kot so srčki, labodi, tudi štorke in ustnice; v slikah, ki predstavljajo notranji mir, pa so naslikani golobi, labodi in angeli," razkriva Tanti, ki se je že predstavila širši javnosti z razstavami v Šenčurju, Lescah in Ljubljani. Obiskovalce njenih razstav pa so pritegnila različna dela, sporočilnost teh pa je sovpadala z

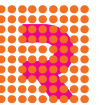
njihovimi življenji. "Ko je slika narejena za določeno osebo, jo ta največkrat tudi prepozna, saj ga nekako povleče k sebi," nam je še pojasnila mlada umetnica Tanti, ki jo vodi le en cilj - pomagati želi čim več ljudem, upa, da se pozitivna energija razširi v vsak dom in da se ljudem vrne upanje, vera v pozitivne rezultate in s tem zagon za premagovanje negativnosti.

tedenska vremenska napoved

		setveni koledar	obremenitev	vzhod	zahod
20. tor.	Svetlana	korenina do 18h ☾	■ ■ ■ ■ ■	6.46	19.05
21. sre.	Matej	cvet	■ ■ ■ ■ ■	6.47	19.03
22. čet.	Mavricij	cvet	■ ■ ■ ■ ■	6.48	19.01
23. pet.	Slavojko	list zelo ugodno	■ ■ ■ ■ ■	6.49	16.59
24. sob.	Nada	list do 10h, plod od 11h	■ ■ ■ ■ ■	6.51	18.57
25. ned.	Gojmir	plod	■ ■ ■ ■ ■	6.52	18.55
26. pon.	Justina	plod do 19h, korenina od 20h	■ ■ ■ ■ ■	6.53	18.53

desetdnevna napoved

torek 20. 9.	sreda 21. 9.	četrtek 22. 9.	petek 23. 9.	sobota 24. 9.	nedelja 25. 9.	ponedeljek 26. 9.	torek 27. 9.	sreda 28. 9.	četrtek 29. 9.
9/19°C	10/22°C	11/24°C	8/22°C	8/22°C	8/24°C	8/23°C	8/24°C	12/24°C	13/18°C

MULARIJA

NETOPIRSKI DAN V PODBREZJAH

Od prvega septembra v različnih slovenskih krajih potekajo aktivnosti v sklopu trinajste Evropske noči netopirjev. Dogodek, ki ga koordinira organizacija Eurobats, poteka v več kot tridesetih evropskih državah, netopirje pa smo spremljali tudi na Gorenjskem.

Tjaša Kržišnik

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev v sodelovanju z lokalnimi organizacijami vsako leto pripravi zanimive aktivnosti, ki seznanjajo otroke ter odrasle z življenjem, prehranjevanjem in ohranjanjem teh nenavadnih, nam slabo poznanih malih bitij. Minuli petek je dogodek potekal v Pirčevem domu na Taboru v Podbrezjah. Prireditve se je začela z otroškim pevskim nastopom, po nekaj pozdravnih besedah Alenke Petrinjak iz Slovenskega društva za proučevanje in varstvo

netopirjev pa je sledilo odprtje razstave izdelkov učencev Podružnične šole Podbrezje. Otroci so na tematiko netopirji narisali zanimive plakate, risbice, glinene ter papirnate izdelke ter jih postavili na ogled svojim staršem, krajanom in drugim obiskovalcem. Sledilo je zanimivo predavanje s pestrim slikovnim gradivom, ki se ga je udeležilo okoli sto ljudi, kar je za tako majhen kraj zares veliko. Najbolj zanimivo in težko pričakovano pa je bilo večerno opazovanje in poslušanje netopirjev. "Res je, odpravili se bomo na teren in z ultrazvočnimi detektorji, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke, poslušali

netopirje ter jih tudi opazovali, je povedala Petrinjakova, ki pravi, da je zaletavanje netopirjev v človeške glave oz. lase najbolj zmotno človeško mišljenje, saj netopirji zaznajo stvari, ki so tanjše od našega lasu. Otroci pa so izdelali tudi umetno zatočišče za netopirje, ki jim pravimo netopirnice. Po besedah Alenke Petrinjak gre za lesene škatle, ki jih izdelamo z namenom, da tem živalim ponudimo dodatno zatočišče. V Sloveniji to izvajamo približno pet let, vendar še nobena ni naseljena, medtem ko so se v tujini netopirji že kar dobro navadili na te domove.

Netopirske novice pa so pritegnile tudi enajstletne-

ga Gala Dobravca iz Podbrezj. "Netopirji so mi zelo všeč. Zanimivi so predvsem takrat, ko spijo z glavo navzdol. Prišel sem si pogledat tudi razstavo, pri kateri je sodelovala moja mlajša sestra," je še dodal mlad ljubitelj netopirjev.

In zakaj netopirska noč ravno v Podbrezjah? "Že več let opazujemo ter proučujemo netopirje, ki se čez poletje naselijo na podstreho tukajšnje šole, zato smo v sodelovanju s KUD Tabor ter Podružnično šolo Podbrezje izvedli ta projekt, ki je pritegnil lepo število ljudi," je za konec povedala Petrinjakova, poznavalka teh nenavadnih sesalcev.

Otroci so pozorno poslušali ter navdušeno sodelovali pri predavanju o netopirjih.

PESMI MLADIH

Drugačna

Pred mojim oknom češnja
vsa v belem kot nevesta,
čebele hitijo s cveta na cvet,
po poletju diši,
kako sladek bo med.

Rada bi se dotaknila
krhkih, vitkih vej,
cvetove opojne vonjala,
poslušala ptice v krošnji,
v njeni senci zadremala.

A to ostala bo le želja,
neizpolnjena vse žive dni.
Noge moje so korak izgubile,
me na voziček priklenile,
breme dvigovati so nekdanj močne roke pozabile.

Le oči so, ki še živijo
in glava, nje misli, ušesa
ter usta, da govorijo.
Dotik si z njimi naslikam,
pobožajo vas namesto mojih dlani.

Božena

Nisem ravno rosno mlada, a moje srce je in bo vedno ostalo mlado. Pošiljam vam eno pesem izmed mnogih, ki sem jih napisala, tako za pokušino. To besedilo je k pesmi pripisala gospa Božena. Kot že rečeno je ta rubrika namenjena vsem, mladim in tistim, ki so mladi po srcu. Prelepa pesem, nimam besed, vesela bom vaših pesmi. Lep pozdrav, Meta.

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

OTROŠKA PERESA

Hruška in buška

Z drevesa je padla hruška
in na glavi mi je zrasla buška.

Pogledala sem navzgor in,
in zagledala čuden prizor.

Veverica je hruške v tačkah držala,
in jih na tla metala.

Julija Premrov, 2. A
Osnovna šola Franceta Prešerna Kranj
VRHUNSKI BOBNARSKI SPEKTAKEL SVETOVNO ZNANE SKUPINE
PERCOSSA
**VELIKA EVROPSKA TURNEJA
LJUBLJANA / HALA TIVOLI**
SREDA, 12. 10. 2011 ob 20h

Predprodaja vstopnic: Hala Tivoli, PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, MERCATOR – M holidays, Hiše vstopnic Citypark LJ, Europark MB in Citycenter CE, Kiosk Delo, 3dva trafike, Pošta Slovenije
Internetna prodaja: SLOKONCERTI.SI, EVENTIM.SI // TELEFONSKA PRODAJA: 01 420 5000

OFFICIAL PAC REUNION PARTY
International Foam Festival 2011

Premierno v Sloveniji

AVICII

Ian Carey

DAVID MORALE

SHIFT & MORE...

LJUBLJANA SLOVENIJA
COSPODARSKO RAZSTAVISCE
SOBOTA 15. 10. 2011 ob 21h

2 Floors - Laser show - Dance animation - Fire performance

Predprodaja vstopnic: PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, MERCATOR – M holidays, Hiše vstopnic Citypark LJ, Europark MB in Citycenter CE, Kiosk Delo, 3dva trafike, Pošta Slovenije

Internetna prodaja: EVENTIM.SI // TELEFONSKA PRODAJA: 01 420 5000

www.internationalfoamfestival.com

AVTOMOBILIZEM

5,3 / 100 km
Povprečna poraba goriva

NOVI KIA **SPORTAGE** že od 17.990,- EUR

7 LET KIA GARANCIJA
EDINSTVENA 7-LETNA GARANCIJA

EURO NCAP
www.euroncap.com

red dot design award
NAGRADE ZA VRHUNSKI DESIGN

eco Dynamics
NAJISODOBNEJŠA TEHNOLOGIJA

Best Buy
NEPREMAGLJIVA CENA

4,2 / 100 km
Povprečna poraba goriva

NOVI Picanto že od 7.990,- EUR

4,3 / 100 km
Povprečna poraba goriva

pro_ceed že od 9.990,- EUR

4,5 / 100 km
Povprečna poraba goriva

Venga že od 11.590,- EUR

5,2 / 100 km
Povprečna poraba goriva

Soul že od 13.690,- EUR

www.kia.si KIA - Največ za Vaš denar!

KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana, 01/58-43-333

MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50

KRANJ: NASMEH 04/235-17-77

BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

Cena Sportagea že vključuje 3x popuste Joker (zaloga 1.000 EUR + staro za novo 500 EUR + krpan 400 EUR). Cene vključujejo vse dane popuste in prihranke ter ne vključujejo kovinske barve in prevoza. Natančnejši pogoji garancije so na voljo v garancijski knjižici vozila, oz. pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Slike so simbolične.

Poraba goriva in emisija za Picanto je 3,6 - 7,4 l/100km, 124 - 155 g/km CO₂, pro_ceed je 3,9 - 8,3 l/100km, 113 - 158 g/km CO₂, za Vengo je 4,3 - 8,4 l/100km, 124 - 155 g/km CO₂, za Venga je 4,6 - 7,9 l/100km, 137 - 156 g/km CO₂, za novi Sportage je 4,8 - 10,6 l/100km, 139 - 195 g/km CO₂. Vse ostale informacije o porabi goriva in emisijah CO₂ vozil najdete v priložni o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga dobite na prodajnem mestu in na www.kia.si/emission

Z RESNOSTJO VSE DO CILJA

Hyundai z novim i40 resno meša štrene v srednjem razredu.

Matjaž Gregorič

Pri marsikateri ugledni avtomobilski znamki vedo, da je južnokorejski tiger Hyundai vse bolj resen tekmelec v vse več razredih. Po dokaj blede in neuspešni Sonati, s katero so lahko le od strani opazovali uspešne evropske tekmece, so se zdaj odločili, da je tudi v srednjem razredu napočil čas, da si odrežejo večji kos tržne pogače. Novi i40, ki najprej prihaja v kombijevski karoserijski izvedbi, z vsemi lastnostmi kaže, da pri Hyundaiju ni več šale. Oblikovanje in tehnični razvoj sta plod dela Hyundaijevega evrop-

skega razvojnega centra, kjer so novincu ukrojili sodobno karoserijo, prilagojeno predvsem kupcem na stari celini. Avtomobil meri v dolžino 4,77 metra, potnikom ponuja udobno notranost in prosto-

ren 553-litrski prtljažnik, ki ga je s podiranjem zadnje klopi mogoče povečati na 1779 litrov. Enako temeljiti kot pri zunanosti so bili oblikovalci tudi pri notranosti, poskrbeli so za razgibano podobo arma-

turne plošče in kakovostne materiale. Pogonu so namenjeni štirje različni motorji, bencinski del začneja 1,6-litrski štirivaljnik z 99 kilovati (135 KM), medtem ko 2,0-litrski razvije 130 kilovatov (177 KM). Oba turbodizelska stroja imata 1,7 litra gibne prostornine, šibkejši iztisne iz sebe 85 kilovatov (116 KM), močnejši pa 100 kilovatov (136 KM). Poleg šeststopenjskega ročnega je za doplačilo na voljo tudi šeststopenjski samodejni menjalnik. Tudi pri opremljenosti Hyundai ne skopari, i40 ima že v osnovnem nivoju veliko dodatkov za varnost in udobje. Tik pred koncem leta se bo kombijevski izvedbi pridružila še štirivratna limuzina.

PROSTORSKI IN OBLIKOVNI DODATEK

Chevrolet Cruze še s petimi vrati in kmalu z novim motorjem

Matjaž Gregorič

Chevrolet si je z modelom Cruze, ki so ga predstavili leta 2009, ustvaril precejšen tržni uspeh, hkrati pa so s tem modelom nakazali nove oblikovne smernice. Štirivratni limuzini se zdaj pridružuje še petvratna karoserijska izvedba s športnejšim zadkom, ki se skladno ujema s celotno zunanostjo.

Kombilimuzinski zadek v sebi skriva 413-litrski prtljažnik, ki se s pomočjo podiranja zadnje klopi poveča na 883 litrov, v avtomobilu pa je tudi veliko odprtih prostorov in

predalov za shranjevanje drobnarij. Notranost je sicer do potankosti enaka kot pri štirivratni limuzini, kar velja tudi za razgibano armaturno ploščo. Tudi v motorni paleti so že

znani pogonski stroji, dva bencinska in dizelski. Osnovni je 1,6-litrski štirivaljnik, ki razvije 91 kilovatov (124 KM), medtem ko je 1,8-litrski nekoliko močnejši in iz sebe iztisne 104

kilovate (141 KM). Za sedaj edini dizelski motor, 2,0-litrski štirivaljnik s 120 kilovati (163 KM), bo kmalu dobil družbo, pri Chevroletu namreč za pogon tega modela pripravljajo 1,7-litrski turbodizelski štirivaljnik, ki bo na voljo v začetku prihodnjega leta.

Poleg preverjene tehnologije Cruze stavi tudi na opremo za varnost in udobje, pri večini različic je vanjo vključen tudi elektronski sistem stabilnosti, in pri osnovnem nivoju ročna, sicer pa samodejna klimatska naprava. Petvratni Cruze je naprodaj po enaki ceni kot štirivratna limuzina, kar pomeni, da po ceniku osnovna izvedba stane 13.979 evrov.

PREOBRAZBA PO SEDMIH LETIH

BMW-jeva serija 1 z agresivnejšimi potezami in posodobljenimi motorji.

Matjaž Gregorič

Tisto, kar je za Audi A3 in za Mercedes-Benz kupejevski del razreda C, je za bavarski BMW serija 1. Trenutno najmanjši model so začeli izdelovati leta 2004 in do letošnje menjave generacij so ga prodali v več kot milijon primerkih, uspešen pa je tudi na slovenskem trgu, kjer predstavlja tretjino BMW-jeve prodaje. V novi generaciji podobi je petvratni BMW serije 1 v osnovi ostal zelo podoben predhodniku, razpoznaven pa je predvsem po agre-

sivnejšem sprednjem delu, ki ga naredi širšega. Tudi v resnici so mere v primerjavi s predhodnikom nekoliko raztegnjene, avtomobil je za 8,5

centimetra daljši, posledično pa je to vplivalo na bolj radodarno odmerjene centimetre v potniški kabini. Tudi prtljažni prostor se je povečal, zdaj

meri 360 litrov, po potrebi se podre tudi naslonjalo zadnje klopi. Pod motornim pokrovom so trije novi oziroma izpopolnjeni dizelski in dva bencinska pogonska stroja. Razpon zmogljivosti pri dizelskih sega od 85 kilovatov (116 KM), preko srednjega s 105 kilovati (143 KM) do najmočnejšega s 135 kilovati (184 KM), šibkejši bencinski razvije 100 kilovatov (136 KM), močnejši pa 125 kilovatov (170 KM). Vsi motorji imajo šeststopenjski ročni menjalnik, za doplačilo pa tovarna ponuja tudi osemstopenjsko avtomatiko. Ob asistenčnih sistemih za varčno in varno vožnjo sta v ponudbi še dva stilistična paketa opreme, eden BMW serije 1 naredi bolj športni, drugi bolj urbani avtomobil. Cene za prenovljenega bavarca se začnajo pri 24.700 evrih.

NAGRADNA KRIŽANKA

JENUS

Radi bi obvestili vse naše zveste stranke, da nas sedaj najdejo v novi in večji trgovini v Adamičevi hiši na Maistrovem trgu 11 v Kranju.

Zadnji, prvi in drugi delovni dan v mesecu smo pripravili posebne popuste za upokojece.

Obiščite nas, ne bo vam žal.

Delovni čas je od 9. do 19. ure, sobota od 9. do 13. ure.

Tel. št. je 04/202 1008

SESTAVIL: F. KALAN	IZDELKI IZ CINKA	KRISTUSOV NAUK	DRŽAVNI PRAVNIK	TANJA STARČ	TRSKA	ZDRAVILNA RASTLINA	NAD- STROPJE	POMOL, IZZIDEK	EMIL NOLDE	OBARA KOT PRILOGA K JEDI	GORENJSKI GLAS	AZERBAJ- DŽANSKI ŠAHIST (G. K.)	DEL KOLE- SARSKÉ DIRKE	MASA PREDMETA	OSEBA Z VELJKIMI OČMI						
STOTI DEL METRA					26						JUDOVSKA MESTNA ČETRT		5								
SL. PESNIK IN DRAMA- TIK (I. S.)		19						9			OČKA IGRALEC BALDWIN										
NADZEMNI DEL REPE				DELOVNA VNEMA		21		LOPA ZA AVTE ALPSKA DOLINA OB SOČI													
BARVILO ZA LAŠE, KANA				AZIJSKA POLJSČINA REKA NA HRVAŠKEM				VRTNA CVETLICA AKTIVEN JAPONSKI VULKAN			6				17						
HUNI, MADŽARI	28		2		REKA V NEMCIJI ŠTEVNIK					KOSTUMO- GRAFINJA VOGELNIK DRAMATIK NOREN				DRŽAVLJAN POLJSKE	HINDUJSKI BOG						
VLADO ERŽEN			PESNICA FATUR JIRS				KRAJ V SELŠKI DOLINI MASKOTA, AMULET				25		PETRA KERČMAR PAUL OSBORNE	1							
TROJA		8				1000 KG RAMENSKA EPOLETA				16	PREPIR SLIČICA PROGRAMA NA RAČU- NALNIKU										
PRED LETI POPULARNA AMERIŠKA GLASBENA SKUPINA							LUKA V LIBANONU PEVEC COCKER								20						
MEDMET BOLEČINE			10		DRŽAVA NA SEVERU ZDA								JANEZ ŠKOF PRIMORSKA POKRAJINA								
					MODEL VOZILA KIA				DELAVEC V GOSTILNI	SILOVIT VIHAR					15						
					BOLGARSKI KRALJ					OBVODNA ŽIVAL S KRZONOM DEBELNA ROGOVILA		18									
					MIŠA MOLK	11		JUŽNO- AMERIŠKA RASTLINA VESOLJSKO OBLAČILO							REZILO	SIDRO					
					DRUŽBENA PLAST V INDJI						KLICANA BARVA KART PRI IGRAH S KARTAMI	GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE PEVKA UKRADEN	4								
					LETovišče PRI KOPRU									LUIS NANI BAJKA							
					AŠEN, EDE, NIRVANA, OVIEDO, SAAR, TRIPOLI	GLAVNO MESTO HRVAŠKE	ČLAN AKADEMIJE MESTO V ŠPANJI		23			14			7						
					VRSTA KAVČA		12			MESTO V ITALIJI (VIDEM)											
					OBER					PRIPADNIK TURŠKEGA NARODA V RUSIJI					24						
					IRSKO ŽGANJE										1	2	3	4	5	6	7
					UREJE- NOST										8	9	10	11	12	13	14
					MESTO NA NIZO- ZEMSKEM	3									15	16	17	18	19	20	21
					IGLASTO DREVO		22								22	23	24	25	26	27	28

JENUS

Za izžrebanje smo pripravili:

1. nagrada - vrednostni bon za 30 EUR,
 2. nagrada - vrednostni bon za 20 EUR,
 3. nagrada - vrednostni bon za 10 EUR.
- Tri nagrade prispeva Gorenjski glas.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do srede, 5. oktobra 2011, na Gorenjski glas, Bleivweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

DRUŽABNA KRONIKA

ČISTO PRAVI NEDELJSKI IZLET

Tokrat so se Glasovi izletniki odpravili na izlet med vikendom. V nedeljo, smer Gorenjska - natančneje Bohinj. Kljub slabi vremenski napovedi je vreme zdržalo in izlet je uspel.

Alenka Brun

Nedelja ni bila ena tistih, ko bi lepo jutranje vreme obljubljal zelo visoke temperature, prej je nad glavami izletnikov visela bolj neobetajoča vremenska napoved, ko naj bi bila ravno nedelja prelomna in naj bi se vreme spremenilo. Pa vendar se je dež 'oglasil' šele v poznih popoldanskih urah, malo pred dogovorjeno uro, ko se je izlet že bližal zaključnemu dejanju.

Zjutraj pa je bila prva postaja Bohinjska Bistrica, plavanje v bazenih Vodnega

parka Bohinj. Kljub slabi vremenski napovedi je bila Bistrica že ob deveti, deseti zjutraj presenetljivo živahna. Vladalo je prijetno razpoloženje, bolj pa ko se je bližal čas kosila, več ljudi se je ustavilo v bližnjem penzionu Tripič. Po obutvi sodeč, so se ravno vrnili iz bližnjih hribov, morda le z daljšega sprehoda. Kosilo se je po vodni osvežitvi prileglo tudi Glasovim izletnikom. Nekateri že dolgo niso bili v teh krajih in je bila že sama vožnja do Bohinjske Bistrice in kasneje do Ukanca - ustavili smo se še na Kravjem balu - pravo doživetje. Od njihovega zadnjega obiska se je precej spremenilo. Predvsem je bila zanimiva

nova avtocesta, krožišča, dostop do Bleda. Očarala sta jih tudi pogleda na Bohinjsko in Blejsko jezero.

Po izdatnem in okusnem kosilu pri Tripiču, dobri kavi in prijetnem klepetu se je Glasova karavana podala naprej, na obisk Kravjega bala, znane bohinjske prireditve, ki je že zdavnaj prerasla okvire manjše prireditve za domačine in postala dogodek, ko se ob koncu turistične in pašne sezone skupaj veselijo planšarji, gostinci in obiskovalci iz vseh koncev Slovenije. Dandanes Kravji bal traja kar tri dni, čeprav je osrednja prireditev ravno na nedeljo. Začel se je že v dopoldanskih urah, na prireditvenem pros-

toru v Ukancu je bilo veselo. Spremljevalni kulturni program je bil bogat, Glasovi izletniki pa so se oglasili v popoldanskem času. Pretirane gneče ni bilo, čeprav je bilo obiskovalcev veliko. Morda je nekatere pregnalo vreme, je bilo pa kar nekaj takih, ki se niso strinjali z vstopnino in takoj našli kakšno primerjavo - recimo, s ceno piva na prireditvenem prostoru.

Tik preden pa se je ulilo, so se Glasovci že odpravili proti domu in večina se je odločila, da če je že obiskala Kravji bal, potem se nikakor ne more vrniti domov brez manjšega ali večjega kosa pravega, domačega bohinjskega sira.

Sta kar redna gosta izletov Gorenjskega glasa: Marjan in Anica Perčič iz Tenetiš. / Foto: AB

Valentin in Marjeta Kristan ter Marija Zihrl iz škofjeloškega konca so bili 'sveži' izletniki. / Foto: AB

Rajko Kepic iz Luž je bil v družbi vnukov Gregorja in Tjaše.

Prihod na Kravji bal. Vreme je zdržalo.

Tokrat so se udeleženci Glasovega izleta odpravili na pravi gorenjski nedeljski izlet. / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Popolna sreča

Ameriški igralec **Brad Pitt (47)** je za revijo Parade spregovoril o svojem srečnem zasebnem življenju. "Res sem zadovoljen, naredil sem pravilne življenjske poteze. Našel sem žensko, ki jo ljubim in si skupaj z njo ustvaril čudovito družino. To, da sem zaživel z Angie in pustil nekdanjo ženo, je bila ena izmed mojih pametnejših in boljših odločitev", je povedal zvezdnik. Petletni zakon z Jennifer Aniston je opisal z besedo - dolgočasen.

Mlada mamica

Zvezdnica serije Mad man, triintridesetletna **January Jones** je postala mama sinčku Xanderju Daneju Jonesu. "Oba z otrokom se dobro počutita," je povedal neznani vir. Otrokov spol je bil vse do zadnjega prava uganaka, saj se je igralka pustila presenetiti.

Nosečnost je potrdila aprila ter se vse od tedaj pripravljala na novo vlogo samske mame.

Še ena poroka

Nekdanji Beatle **Paul McCartney (69)** in njegova zaročenka **Nancy Shevell (51)** stopata v zakonski stan. Par, ki se je spoznal leta 2007 in je zaroko oznanil maja letos, bo dahnil usodni "da" v Londonu. Za Paula bo to tretji zakon, za Nancy pa drugi.

Zvezdnica prihodnosti

Komaj dvomesečna dojenčica **Harper Seven Beckham** je pristala na prvem mestu InStylelove lestvice najpopularnejših zveznic, mlajših od petindvajset let. Harper pa ni bila edini otrok slavnih staršev, ki so jo objavili ob deseti obletnici omenjene modne revije. Na drugem in tretjem mestu sta pristala sinova rokerice Gwen Stephani, četrto mesto pa je zasedla Suri Cruise, hči Katie Holmes in Toma Cruisa.

Simpatične natakarike, sicer še dijakinje - Kelly, Meta in Kaja, so na sobotnem večeru narodnozabavnega vikenda v Begunjah na domiseln način povedale, da jim je všeč glasba Saša Avsenika. / Foto: Kaja Smole

Pobirali so sadove jeseni

Prikaz jesenskih opravil, glasba in ples so zaznamovali letošnjo prireditev Sadovi jeseni v Sorici. Tridnevno dogajanje je vključevalo tudi razstavo, pohode in dogodke za otroke.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Sorica - Naloga turističnega društva je promocija turizma in ohranjanje starih običajev, prireditev Sadovi jeseni pa združuje oboje, je povedal predsednik Turističnega društva Sorica Marjan Peternelj, ki je na nedeljski prireditvi nastopil tudi v več glasbenih točkah. "Začelo se je že v petek z otroškim živžavom in prikazom filma Lucija, ki je bil leta 1966 posnet v Sorici. V soboto smo pripravili pohod pod obronki Ratitovca, srečanje domačih pevcev in godcev ter veselico, žal pa nam ni uspela tržnica kmetijskih pridelkov iz zgornjega dela Selške doline, ker ni bilo odziva ponudnikov. V dvorani Ivana Groharja smo odprli razstavo domačih ustvarjalcev. Glavnina je je posvečena portretom pokojnega amaterskega slikarja Matevža Jenstrla, soriškega kulturnega in športnega delavca, sicer pa se domači umetniki predstavljajo s slikami, čipkami, pletenjem in drugimi izdelki. Povabili pa smo tudi na voden ogled Sorice od Groharjevega spomenika, ki je najlepša razgledna točka po bližnjih hribih, do

Na nedeljski prireditvi Sadovi jeseni so prikazali tudi spravilo sena s soriških strmih košenic. / Foto: Matic Zorman

cerkve in Liparjeve domačije, kjer hranijo zanimivo zbirko starega kmečkega orodja, nato pa nazaj v središče Sorice, kjer imamo sedaj res lepo dvorano za prireditve. Te smo zelo veseli in se bomo trudili, da ne bo le stala, pač pa da se bo v njej tudi ves čas kaj dogajalo. Oglede je vodila profesorica Jožica Grohar," je povedal

Marjan Peternelj. Letos je bilo v Sorici ob stoletnici smrti domačina, velikega slovenskega impresionista Ivana Groharja že več prireditev, prihodnje leto pa bodo praznovali še eno stoletnico. Toliko časa je namreč minilo, odkar je v Sorici zasvetila elektrika.

Sklepna etnološka prireditev Sadovi jeseni, ki jo je du-

hovito vodila Ana Golja, pa je postregla z glasbo (nastopili so harmonikarka Marina, ženski tercet, cerkveni pevci, citrar Stane je spremljal pevec Marjana), folklornim plesom (otroci iz soriške šole) in prikazom starih kmečkih običajev od spravila sena, pridelave sadja, stiskanja mošta in kuhanja sadjevca do priprave drv.

SEELINE, D. O. O., VOGEL 35, 4201 ZG. BESNICA

Iščemo nove sodelavce ob odprtju nove športne trgovine v Kranjski Gori

Objavljamo prosta delovna mesta:

PRODAJALEC/POSLOVODJA (m/ž)

- najmanj V. stopnja izobrazbe
- vsaj 2 leti delovnih izkušenj na področju dela v trgovini
- dobro znanje vsaj dveh tujih jezikov (angleščina, nemščina)
- vozniški izpit kategorije B
- samostojnost
- pozitivna osebna naravnost
- odgovornost in natančnost
- pripravljenost na skupinsko delo
- urejenost in komunikativnost
- podjetniški pristop in razmišljanje
- poznavanje računalniških programskih orodij
- zaposlitev je za določen čas z možnostjo podaljšanja

Prijave zbiramo do 27. septembra na zgornji naslov ali na elektronski naslov info@seeline.si.

Čebelarjem podelili priznanja

Med osemindesetimi čebelarji, ki so se udeležili državnega ocenjevanja medu, je bilo kar tri četrtine Gorenjcev.

KATJA ŠTRUC

Cerklje - V petek so v Cerkljah podelili priznanja številnim čebelarjem, udeležencem državnega ocenjevanja medu, ki ga je organiziralo Čebelarsko društvo Cerklje s podporo občine. Ocenjevalci so bili strokovnjaki z Biotehniške fakultete. Po-

Gorenjska ima v Sloveniji nadpovprečno število čebelarjev, med osemsto in devetsto. Mednje se uvršča tudi župan Občine Cerklje Franc Čebulj, ki je za gozdni med prejel srebrno priznanje: "Čebelar sem sedem let. Imam dvaindvajset čebeljih družin in v povprečju pridelam 35 kilogramov

Ocenjevanja medu so pomembna predvsem zato, da se čebelarji prepričajo, kakšen med pridelujejo. / Foto: Gorazd Kavčič

lili so 133 zlatih, srebrnih in bronastih priznanj, pokal šampion pa je za akacijev med prejel Bogdan Bergoč iz Volčje Drage. "Ocenjevanja se je udeležilo 78 čebelarjev iz vse Slovenije. Vesel sem tolikšne udeležbe in moram priznati, da se iz leta v leto izboljšuje celo podoba kozarcev, v katerih prinašajo med," je povedal Franc Strupi, predsednik Čebelarskega društva Cerklje, ki čebelarji že trideset let. "Ocenjevanja medu so pomembna predvsem zato, da se čebelarji prepričajo, kakšen med pridelujejo. Tukaj se ocenjuje predvsem čistost posamezne sorte medu. Slovenski čebelarji smo sposobni pridelovati sortne medove, kar v tujini ni praksa," je povedal predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč.

medu na panj." Stane Fern iz Bukovega Vrha nad Poljanami je čebelar tri leta. Med je dal prav v Cerkljah prvič na ocenjevanje in prijetno presenečen prejel tako srebrno kot zlato priznanje. Povedal je, kaj je posebnost njegovega cvetličnega medu, za katerega je prejel zlato priznanje: "Cvetlični med je pri nas dober tudi zato, ker imamo v bližini veliko čemaža. Čebele ga zelo radi obirajo, da pa poseben okus." Ivana Meglič iz Tržiča, dobitnica bronastega priznanja za gozdni med, ima deset čebeljih družin: "Čebelar je bil mož. Po njegovi smrti sem se tudi sama začela ukvarjati s čebelarstvom. Zdaj se s tem ukvarjam že peto leto," pripoveduje in prizna, da ji takšen hobi vzame veliko časa.

PREJELI SMO

Okoli Jasne postavili ograjo

Ob prebiranju članka z zgornjim naslovom sem se vprašal: Ali res lahko nekdo v imenu nedotakljivosti zasebne lastnine prepreči dostop do naravne ali kulturne znamenitosti nekega kraja? Je res lokalna skupnost in država v tem pri-

meru brez moči? Konkretno mislim na postavitve ograje okoli Jasne. Jasna z jezeroma in kipom zlatoroga je simbol Kranjske Gore, simbol te pokrajine - Zlatorogove dežele, je turistična in kulturna znamenitost in kraj, kjer se človek ustavi, oddahne, naučije lepote in pomisli, kako lepo deželo si je izbral za svoj obisk. Na drugi strani je lastnik, ki meni,

da s svojo lastnino lahko počne, kar hoče. S tem, da je ograjil svoje ozemlje, verjetno res ni storil kaznivnega dejanja, je pa s tem uničil del turistične infrastrukture Kranjske Gore in ne nazadnje, norčuje se iz vseh tistih domačinov, ki z ljubeznijo negujejo svoje vrtičke, svoje hiše, zaradi njih samih, pa tudi zaradi turistov, ki se raje vračajo v negovane kraje, kot zanemarjene. Turizem pomeni za njih preživetje, delovna mesta, daje jim kruh. Tudi

na Bledu je podoben "biser" Rikljev hiša in tudi tu so lokalne in državne oblasti brez moči. Je v takih primerih zasebna lastnina res tako nedotakljiva in lokalna skupnost, ter država resnično tako ne-močna, da ne more zaščititi tudi interesov lokalne skupnosti? Morda bi vprašali naše sosedje, kako take primere rešujejo.

AVGUST MENCINGER, Radovljica

GG | IZLET | TOREK, 27. SEPTEMBRA 2011

www.gorenjskiglas.si

UNION, LADJICA IN KRISTALNA PALAČA

Na avtobusni postaji v Radovljici vas bo avtobus čakal ob 8.45, na avtobusni postaji pred Creino ob 9. uri, pred Mercator centrom na Primskovem pa ob 9.15. Najprej se bomo ustavili v Pivovarni Union, kjer si bomo ogledali predstavitveni film, Pivovarski muzej in proizvodne obrate. Ogled bomo končali z golažem in pokušino pijač. Sledil bo peš voden ogled mestnega jedra Ljubljane, ki bo trajal približno dve uri. Nato se bomo vkrcali na ladjico za vožnjo po Ljubljani, ki bo trajala eno uro. Enodnevni izlet bomo zaključili z ogledom najvišje, 89 metrov visoke dvajsetnadstropne stavbe v Sloveniji - Kristalne palače, ki so jo slovesno odprli 1. septembra. Če želite izvedeti, katere stavbe ji sledijo po višini, se izleta enostavno morate udeležiti. Organizator izleta je TA Odisej.

Cena izleta za naročnike Gorenjskega glasa je 25 EUR.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, vodenje, ogled, prevoz z ladjico, malico, kosilo, nezgodno zavarovanje.

Za rezervacijo se pri nas oglasite osebno, čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41 ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Prosimo, da si sedež rezervirate samo resni interesi, za objave v ponedeljek bomo zaračunali 20 odstotkov od celotnega zneska (stroški prevoza).

 | Gorenjski Glas

ANKETA

Nov kontingent
na Kosovo

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

V prihodnjih dneh odhaja v mednarodno operacijo KFOR na Kosovo tristo pripadnikov 24. kontingenta Slovenske vojske. Pred odhodom so jih slovesno postrojili v kranjski vojašnici.

Foto: Matic Zorman

Franc Kalič, podpolkovnik, poveljnik kontingenta:

"Pričakujem, da bodo naše čete profesionalno in častno opravile svoje naloge. Pol leta so se usposabljali, med drugim tudi skupaj z ameriško vojsko v Nemčiji."

Tomaž Klevišar iz Kranja:

"Na misijo na Kosovo se pripravljamo od začetka leta. Od nas se pričakuje, da naredimo, za kar smo usposobljeni. Zame je to prva misija, v vojski sicer služujem osem let."

Marko Stanar iz Ljubljane:

"Mednarodna operacija je za vojaka neka nova izkušnja, na katero se pripravlja doma in v tujini. Glede stanja na Kosovu me ni strah, saj smo se na misijo temeljito pripravljali."

Tadej Rakovec iz Domžal:

"Doslje še nisem bil na mednarodni operaciji. Ne občutim strahu ali tesnobe, vojak mora pač biti pripravljen na kakršne koli razmere, poleg tega pa smo za misijo tudi dobro usposobljeni."

Manca Bole iz Zvirč:

"Po osmih letih, odkar sem v vojski, sem slednjič dočkala svojo prvo mednarodno misijo. Komaj že čakam na odhod. Nič me ne skrbi stanje na Kosovu, saj zaupam vase in v sodelavce."

Ko župan v sod zabije pipo

Takrat se Münchnu v Nemčiji začne tradicionalni praznik Oktoberfest, v Gorenjski vasi v Poljanski dolini pa Oktoberfejt.

VILMA STANOVNIK

Gorenja vas - Med težko pričakovanimi prazniki v Nemčiji je zagotovo tradicionalni Oktoberfest, ki je minuli konec tedna vrata v bavorski prestolnici odprl že stooseminsedemdesetih. Pipo v lesen sod je zabil župan bavorske prestolnice **Christian Ude** in naznanil, da se zabava lahko začne. Lani se je namreč v času tega najbolj popularnega pivskega festivala na prizorišču zbralo več kot šest milijonov obiskovalcev, letos organizatorji pravijo, da jih pričakujejo vsaj toliko.

Med ljubitelji piva in zabave iz vsega sveta je vedno nekaj tudi Slovencev, ki pa (tako kot večina) niso nič kaj navdušeni, da se cena priljubljene "litrce" redno zvišuje, tako da je zanjo treba letos odšteti že 8,60 evra, kar je še 40 centov več kot lani.

Ker pa številni nimajo ne časa ne denarja, da bi v času Oktoberfesta (letos bo trajal do 3. oktobra) potovali proti Nemčiji, so se v priljubljeni gostilni Pr'Sedmic v Gorenjski vasi že pred leti odločili, da tudi pripravijo sicer skromnejšo različico pivskega festivala, ki so jo poimenovali Oktoberfejt. V deveti ponovitvi se je začel minuli petek

V Gorenjski vasi je pipo v lesen sod s pivom zabil domači župan Milan Čadež, ki je zadnja leta pri tem delu postal že zelo spreten.

V več kot dvestoletni zgodovini je bil Oktoberfest 24-krat odpovedan, običajno zaradi vojne ali epidemij nalezljivih boleznih.

zvečer, ko je gorenjski župan **Milan Čadež** v lesen sod piva zabil pipo, ter s vrčkom piva nazdravil s prvimi obiskovalci, med katerimi je bil tudi župan Naklega **Marko Mravlja**.

Koliko svetlega, temnega in mešanega piva bo do 3.

oktobra steklo po grlih obiskovalcev v Gorenjski vasi, si nihče ni upal napovedati, glede na to, da je cena litra žlahtne hmeljne tekočine skoraj polovico nižja kot tista, s katero nazdravljajo v Münchnu, pa obiskovalcev gotovo ne bo manjkalo.

Kranjska Gora

Železniški dom bo wellness center

Slovenske železnice so pred kratkim objavile razpis, s katerim iščejo zasebnega partnerja za projekt prenove Železniškega doma v Kranjski Gori. Kot je navedeno v razpisu, želijo objekt, ki je lociran na 5500 kvadratnih metrov velikem zemljišču v središču Kranjske Gore in je v njihovi stoodstotni lasti, v javno-zasebnem partnerstvu preoblikovati v wellness center s prenočitvenimi kapacitetami oziroma morebitno drugo turistično kapaciteto s prenočitvenimi zmožnostmi in turistično ponudbo, ki bi jo predlagal zasebni partner. V sklopu projekta bo moral partner zagotoviti in izvesti še obnovo apartmajske hiše v Gozd-Martuljku, ki je prav tako v lasti Slovenskih železnic. Zasebnemu partnerju bo glede na razpis oddana tudi pravica upravljanja in vodenja Term - wellness centra in namestitvenih kapacitet za daljše, a omejeno časovno obdobje. **M. A.**

Leše

Drugi astronautski dan

Krajevna skupnost Leše in Tržiški muzej bosta s pomočjo Astronavtsko raketnega kluba Vladimir Komarov iz Ljubljane pripravila v soboto, 24. septembra, v prostorih stare osnovne šole v Lešah drugi astronautski dan. Ob 16. uri bo dr. Edvard Kobal iz Slovenske znanstvene fundacije predstavil knjigo z naslovom Sunita Williams - državljanka vesolja, ob 17. uri se bodo začele ustvarjalne delavnice sestavljanja letalskih in raketnih modelov, uro kasneje pa bo prikaz izstrelitve letalskih in raketnih modelov, narejenih na delavnici. **C. Z.**

GLASOV JEŽ

Če je davčni zavezanec preveč priden ...

"Naš" davčni zavezanec ni med tistimi, ki davkarji (po stanju na 30. junij) dolgujejo skoraj šeststo milijonov evrov, ampak eden takšnih, ki položnice plačujejo redno - raje prej kot prepozno. A pridnost ni vedno dobra. Ko je pred dnevi prek elektronske banke hotel hkrati plačati prvi in drugi obrok davka na premoženje (za prvega je rok 30. september in za drugega 28. oktober), mu je banka sporočila, da račun, na katerega želi nakazati drugi obrok, ne obstaja. Presneto! Obrnil se je na davkarjo, kjer so mu pojasnili, da bo račun za drugi obrok "živ" šele po prvem oktobru in da to tudi piše v izreku odločbe o odmeri davka. Res piše, a je že tako, da večina zavezancev pogleda le znesek, drobni tisk pa praviloma le takrat, če se jim ta zdi previsok ...

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. Pihal bo severni veter. V sredo in četrtek bo povečini sončno, zjutraj in del dopoldneva bo ponekod po nižinah megla ali nizka oblačnost.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

10/20°C

SREDA

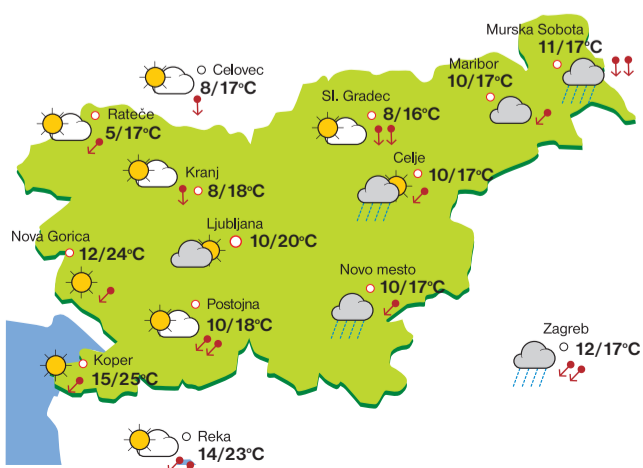

10/23°C

ČETRTEK

11/23°C

RADIO KRANJ
 97,3 MHz
 GORENJSKI MEĀASRĀEK
 www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
 (04) 281-2220 REDNOČLA
 (04) 281-2221 IZSILJE
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
 (04) 281-2225 REDNOČLA
 (04) 281-2229 IZSILJE

E-pošta:
 radiokranj@radio-kranj.si